לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים
על המשמר
יום א', כ"ד בטבת תשמ"ז, 25 בינואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13252 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

בקשה לחון את חייו של טחן תוגש למובארק

מאת רפאל גאון, כתב "על המשמר"

ערעורו של יוסף טחן על גזר דין המוות, התלוי ועומד נגדו במצרים בשל הברחת סמים, נדחה עוד ביום ה', כפי שדיווחה סוכנות הידיעות "רויטר". מתברר כי דיווחיו של סניגורו המצרי של טחן היו כוזבים. עו"ד לירסקי יגיש הבוקר בקשת חנינה, מטעמים הומניטריים לנשיא מובארק, באמצעות השגרירות המצרית בת"א. הבקשה תהיה בשמה של אשתו ויולאט וארבעת ילדיה המתגוררים באשדוד. (סוף בעמוד 18)

בעיצומו של מו"מ שמנהל הכומר טרי וייט לשחרור בני־ערובה קודמים

4 פרופסורים אמריקנים נחטפו בביירות

הארבעה נחטפו ע"י טרוריסטים שהתחזו לשוטרים ● טרם נודעה זהות החוטפים ● בינתיים מתברר כי שני האנשים שנחטפו ביום ו' כלחץ על מערב גרמניה שלא להסגיר לארה"ב מחבל שנעצר בפרנקפורט – אינם גרמנים

ביירות. — אנשים חמושים מחופשים לשוטרים, חטפו אמש שלושה פרופסורים אמריקניים והודי אחד הנושא אף הוא דרכון אמריקני, מקולג' במערב־ביירות.

לפחות ארבעה טרוריסטים נכנסו לקמפוס של הקולג' בג'יפ סיור משטרתי, כשהם במדים מצבע ירוק־זית וכומתות אדומות, שאותן חובשים שוטרי המשטרה לפיזור מהומות. הם אמרו בכניסה, כי באו להגן על צוות המורים הזרים של האוניברסיטה. (סוף בעמוד 18)

החטופים (למעלה מימין): אלן סטין וג'סי טרנר (למטה משמאל): רוברט פוליל ומיטילשוור סינג. (צילום אי. פי.)

התנגדות למינוי ד"ר חת

"בחירה המוסיפה ד"ר חת על פשע" – אומרים ח"כים בוועדת הכספים המתנגדים למינוי ● עם זאת מעריכים כי המינוי יאושר היום ● דולצין: לא נכנע לאלימות המילולית של כמה חברי כנסת

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב, ומאת מוטי בסוק, כתבנו בכנסת

חברי כנסת מהקואליציה ומהאופוזיציה יוזמים מהלכים לביטול בחירתו של ד"ר מאיר חת לתפקיד יו"ר הדירקטוריון של בנק לאומי. אולם בחוגים פוליטיים העריכו אתמול, כי למהלכים אלה לא תהיינה כל תוצאות.

ח"כ חיים רמון ("עבודה") פנה אתמול לאריה דולצין בבקשה שיפעל לדחיית הישיבה של מועצת המנהלים החדשה של בל"ל, האמורה לאשר היום את בחירתו של חת ליו"ר.

דולצין: מי זה רמון?

בתגובה אמר אמש אריה דולצין ל"על המשמר": "מי הוא בכלל חיים רמון שאני צריך להתייחס אליו. (סוף בעמוד 18)

12 הנבחרים

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

כל חברי הדירקטוריון הם פנים חדשות בבנק לאומי:

● ד"ר מאיר חת (יו"ר) — יו"ר הוועד הפועל של "טבע". היה בעבר המפקח על הבנקים ויו"ר דירקטוריון הבורסה.
● פרופ' צבי זוסמן — משנה לנגיד בנק ישראל לשעבר.
● נחמן פריל — תעשיין, יו"ר מועצת המנהלים של "אל על".
● יונה מרדכי — סגן נשיא מרכז הקבלנים ויו"ר הקבלנים בירושלים.
● יחזקאל פלומין — רואה חשבון וער"ד. סגן שר האוצר לשעבר.
● אלישע שחמון — מנכ"ל "מוטורולה".
● אריה שחר — מנהל מפעלי ים המלח.
● גדעון מקוב — כלכלן, פרדסן ויו"ר לשעבר של בנק החקלאות.
● עוזר ויגלר — יו"ר איגוד התעשייה הקבוצית.
● פרופ' שמעון שטרית — פרופסור למשפטים באוניברסיטה העברית.
● מנחם ברגר — נשיא הלשכה הארצית של עורכי הדין.
● יהושע סורר — לשעבר מנכ"ל המשרד לתעשייה, מסחר ותיירות.

הנשיא רייגן מזהיר: איראן מסכנת אינטרסים אמריקניים

אומר כי המשך המלחמה נגד עיראק "עלול לפגוע במדינות ידידות במפרץ הפרסי" ● קורא למו"מ לסיום המלחמה בלי מנצח או מנוצח ● קרבות במרחק 15 ק"מ מבצרה

מאת זאב בליצר, כתבנו בארה"ב

וושינגטון. — הנשיא רייגן מזהיר באופן חד־משמעי את איראן, שהמלחמה שהיא מנהלת נגד עיראק מסכנת "אינטרסים אמריקניים אסטרטגיים" באיזור.

בהצהרה תקיפה אומר הנשיא, כי ארה"ב נחושה בהחלטה להבטיח זרימה חופשית של נפט דרך מיצרי הורמוז.

לסיום המלחמה

כן אומר הנשיא, כי ארה"ב נשארה מחוייבת לתמוך בידידותיה במפרץ הפרסי "עימן אנו מקיימים קשרים ארוכי טווח". רייגן מאשים בפירוש את איראן בהמשך הקרבות ואומר, כי מנוי וגמור עם ארה"ב להביא את המלחמה העקובה מדם לסיום מיידי ככל האפשר, שיוביל לשולחן המו"מ את שני הצדדים "בלי מנצח או מנוצח ותוך אי־פגיעה בריבונות ובשלימות הטריטוריאלית של איראן ועיראק".

עידוד לעיראק

הודעתו של רייגן נראית כאזהרה לאיראן וכן כעידוד אמריקני לעיראק ולמדינות ידידות באיזור, כולל כווית וסעודיה. ההודעה (סוף בעמוד 18)

אסד: סוריה פועלת לרכוש פצצה גרעינית ● עמוד 2
פרס ביקש מהצרפתים לסייע בקשרים עם סין ● עמוד 3
ועד ההורים משבית היום לשעה הלימודים בבתי־הספר ● עמוד 20
תעשות בסוכנות
"כניסה חופשית" בטלוויזיה ● עמוד 20
בחירות בגרמניה ● "על היום", עמוד 5

...גם מוטעה

לפתע מאז כתב בשנות השישים הראשונות, הכלכלן החברתי גון קנת גלבראיט את ספרו על המהפכה של מנהלי העסקים, נודע גם להדיוטות וגם קוראי העיתונות הפופולארית הסוד הכמוס של קורפורציה מודרנית, לאמור ...הניהולי בה מרוכז לא בידי האסיפה הכללית של מי שמכונים "בעלי ...ות" ולא במועצת המנהלים הנבחרת מטעמם, אלא בידי הדרג ...הפונקציונאלי של "בעלי תפקידים" מינהליים־מקצועיים. לכאורה, ולכאורה ...לכו, נבחרים האחרונים על־ידי הראשונים, וחייבים להם גם בדיווח וגם ...באמנות. למעשה, מנהלי העסקים ממנים את עצמם, פועלים ללא פיקוח ...חיצוני מספיק. ובניגוד לכתוב בספרי הכלכלה, אין מטרתם העיסקית להביא ...לידי מאקסימום את רווחיהם של בעלי המניות, אלא את רווחתם שלהם, של בעלי התפקידים.

הסיבה העיקרית לדלול ואיפוס כוחם של בעלי המניות בעסק, שבמניותיו ...הם מחזיקים, היא מספרם הרב, פיזורם הגדול וחוסר העניין שמגלה רובם ...בניהול השוטף, היומיומי.

...ו התפתחות שאי־אפשר למנוע אותה. להפך – היא תעצם ותלך, ככל ...שתרחבו גבולותיו של שוק ניירות הערך. מועצות מנהלים, בהיותן חפה של ...ייצור "בעלי המניות", לוחמות איפוא, קרב אבוד מראש, פאתטי אך בלתי יעיל.

דברים אלו נכונים גם ביחס לעולם העסקים הישראלי, בן שורר פורמאלית ...המבנה הדו־שלבי של הנהלת מלמטה, ומועצת מנהלים מלמעלה, כאשר הפרדת ...הסמכויות בין שתיהן מטושטשת ומעורפלת. אי־הזהבנות עמוקות עד כדי כך, ...שיש מי שגורסים כי במועצות המנהלים של עסקים פרטיים צריכים לשבת ...אנשי־ציבור דווקא, שאין להם עניין כספי בעסק עצמו, אבל הלא כל טעם ...קיומה של אותה "מועצת מנהלים" הוא בהיותה המגינה על האינטרסים של האינטרסנטים, כלומר של בעלי העסק.

אך במקרה אחד יש למועצת מנהלים אחראיות שמעבר לדאגה למירב ...הרווחים של בעלי המניות: כאשר החברה היא בפיקוח או בבעלות ציבורית־ ...ממלכתית. זהו המצב בבנק לאומי שמועצת המנהלים שלו היא הזרוע הארוכה ...של ההסתדרות הציונית, קרי של ממשלת ישראל, ולכן הרכבה כה חשוב. ...מבחינה ציבורית. הוא צריך להבטיח, כי הבנק יתנהל לא רק לפי שיקולים ...עסקיים צרים, אלא גם לפי קריטריונים חברתיים ולאומיים. מועצת המנהלים ...החדשה שלשום לבנק לאומי ממלאת אחר תנאים אלו רק חלקית מאוד – היא ...נבחרה לעניין אחד בלבד. לקבוע את שכרם של בכירי הבנק, שלא יהיה חריג ...לא את מדיניותו הכוללת, ואף שאין אנו רואים בזרת ועדת בייסקי את התנ"ך ...החדש של שוק ההון הישראלי, אי־אפשר גם להתעלם מן הביקורת הנוקבת ...שנמתחה בדרה זו על מי שנבחר לעמוד בראשה של מועצת המנהלים של בל"ל. ...היו כישוריו ויושרו מוכחים ככל שיהיו, מה שחסם את דרכם של המועמדים ...האחרים לאותו התפקיד (כמו פרופ' חן בן־שחר) היה אזה ייחוס מפלגתי רחוק. ...היה הוכחה לכך, שמי שבחרו את המועצה, ואת ראשה, ראו לנגד עיניהם ...כנסת – דגם של מוסד כלכלי פרטי. ולא כן הוא: מועצת מנהלים של חברה ...מן המגזר הציבורי כמו בנק לאומי, צריכה להיות חזקת היה גם פוליטית, ...שתוכל לסטות מתפקידה המסורתי של ייצוג האינטרסים של בעלי המניות. ...ייצוג האינטרסים של הכלל.

"ההדחות נועדו להציג את שר השיכון כנקי כפיים לקראת הוועידה"

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר"

"שר הבינוי והשיכון דוד לוי עושה סדר במשרדו. לשר נשבר מהפרשיות האחרונות שהיו במשרד הבינוי והשיכון. פרשת העסקת בתו של השר, והפרשות שהיו בחברת "שיכון ופיתוח" שהאחראי להם היה יו"ר דירקטוריון החברה דוד מור מראשי מחנה לוי ב"חרות"" — זאת אמר לכתבנו אמש אחד העובדים. לכתב "על המשמר" נודע כי השר פנה לאשר וינר, ששימש כמנכ"ל המשרד, והוחלף ע"י ששון שילה, לחזור לתפקידו הקודם. לשר התברר כי שילה אינו איש מקצועי ואינו מתפקד כראוי. זאת לעומת תקופת כהונתו של וינר, כשמשרד הבינוי והשיכון היה אחד המשרדים המסובכים בממשלה בגלל ניהולו המקצועי של וינר, שהתעלה מעל אלמנטים מפלגתיים.

גם וינר נמנה על מחנהו של לוי ב"חרות". וינר מכהן עתה כראש מחלקת השליחים של הסוכנות בבריטניה. בשבוע שעבר הוא חזר לפתע לארץ. לכתב "על המשמר" נמסר כי הוא הוזמן ברחימות ע"י השר לוי.

לילובים ב"שיכון ופיתוח"

אשר לחברת שיכון ופיתוח, גם בה שררת מתיחות בין יו"ר הדירקטוריון דוד מור, לבין המנכ"ל שלמה שטנר, שהוא איש מקצוע בעל מוניטין, הפרשות בחברה זו הגיעו לשיאן עם הניסיון למנות את אבנר סרוסי, מאנשי דוד לוי, כסמנכ"ל לחברה. הדבר עורר תסיסה בין העובדים והדברים עומדים עתה לבירור בפני בית־דין. לכתב "על המשמר" נמסר כי השר לוי המתכוון להתמודד על ראשות תנועת ה"חרות", לא היה יכול לסבול את כל המריקים בתוך חברת "שיכון ופיתוח". לכן פיטר את דוד מור ואת שלמה שטנר, לכתבנו נמסר עוד, כי במקומו של דוד מור, יכהן כיו"ר דירקטוריון "שיכון ופיתוח" עו"ד ניסים אבולוף, שמונה ע"י דוד לוי ליו"ר הוועדה המיוחדת לבדיקת מצב חברת הבנייה.

לוי פיטר גם את יועצו המדיני יצחק רגב, שהסתכסך לאחרונה עם השר על רקע פרשות הפיטורים במשרד ובחברת שיכון ופיתוח.

המודחים יוחלפו במקורבים

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

השר דוד לוי ימנה במקומם של ארבעת הבכירים, שהודחו העביר מתפקידיהם במשרד השיכון וב"שיכון ופיתוח" אנשים מתוך משרדו. שהם אנשי המפלגה ומוכרים כמקורבים לו. לתוצאה כנראה מינוי אחר של איש מקצועי.

בתנועת ה"חרות" נשמעו בסוף השבוע הערכות שונות לגבי צעדו של השר לוי, אשר הוגדר על־ידי גורמים שונים כהרזתה. בעוד יש הסבורים, כי עיתוי הריאורגניזציה, סמוך לכינוס מוסדות של הוועידה, נועד להציג את לוי כ"נקי כפיים", במיוחד לאור פרסומים שונים שהיו בחודשים האחרונים, בהם נקשרו שמותיהם של חלק מה"מורחקים" וכן פירסום פרשיות בתוך משרד השיכון ובעיקר בחברת שיכון ופיתוח, לעומת זאת יש המעריכים כי הרחקתם של שלושה מהאנשים, שהיו ידועים כמקורבים אליו ביותר, דוד מור, ששון שילה ויצחק רגב עלולה להשפיע על מחנה לוי בתוך ה"חרות".

המונים בהלוויית הצעירה שנפטרה לאחר שהפכה "צמח" בניתוח הפלה

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

המונים ליוו אתמול אחה"צ את ארונה של יעל שריקי בת 17.5 מצפת, שנפטרה אתמול בשעה 5.30 בבוקר, לאחר שהיתה שרוייה בעילפון מאז נסיון ביצוע הפלה בה ביום ששי האחרון. בני כתתה של יעל תלמידי י"א מבית־הספר הכללי המקיף של צפת, קציני צבא רבים מתושבי צפת ובני משפחתה היו בבית־העלמין בצפת.

בעת ההלוויה היו מחזות קורעי לב. "החינוך בארץ דפוק, יש לסגור את כל בתי־הספר ולחזור בתשובה, איפה היהלום שלי יעל" קרא בהתרגשות ימין שריקי, אביה של יעל.

יעל הגיעה לבית־החולים ביום ששי האחרון בשעות הלילה במצב אנוש. לאחר פטירתה ביקשה המשטרה לערוך ניתוח שלאחר המוות ובדיקות ברקמות העובר כדי לברר את זהות אביו. רק לאחר מאמצים הצליחו לשכנע את אביה של יעל לאפשר ניתוח שלאחר המוות במכון הפתולוגי באבו־כביר. מאחר שהופצו מודעות על מועד ההלוויה, והנתיחה הסתיימה רק כ־3 אחה"צ, חצי שעה לפני מועד ההלוויה, שכרו בני משפחת שריקי מסוק מיוחד להטיס את גופתה של יעל מתל־אביב לצפת.

היום מתכוונת המשטרה לבקש את הארכת מעצרו של ד"ר דורון קולר בן 34 — המתמחה זה שנתיים במחלקה הגינקולוגית בבית־החולים הממשלתי בצפת — באשמת רשלנות, שהביאה למותה של יעל שריקי. ד"ר קולר, אב לשניים, טוען שניסה לסייע לצעירה, שביקשה ממנו לבצע הפלה, בלי שידעו על כך בביתה.

רופא מצויין

מנהלת המחלקה הגינקולוגית בבית־החולים ד"ר שפרה זוהר אמרה לכתבנו שד"ר קולר נחשב לרופא מצויין, בעל מקצוע מעולה, אהוב על חבריו ועל חוליו. "צר לכולנו הן על הצעירה והן על הרופא, שאולי בסך־הכל ניסה לעזור ועתה הוא נתון במעצר", אמרו רופאים בבית־החולים. חבריו של ד"ר קולר ציינו את כישוריו ואת נכונותו לעזור לחבריו ולמטופלות.

ד"ר זוהר אמרה שהיא עצמה אסרה על כל רופאי המחלקה לבצע הפסקת הריון בבתיהם והוסיפה שכל צעירה קטינה אשר נמצאת בהריון ומבקשת הפסקת הריון מקבלת את אישור הוועדה הרפואית.

שכול נוסף במשפחה

לפני כארבע שנים ביקרה יעל שריקי את אחותה הנשואה בביתה בקריות והיתה עדה למחזה מחריד: בעלה של אחותה השתולל ודקר למוות את אשתו ואף דקר את יעל, שניסתה להבריח את שני אחייניה דרך חלון הדירה. יעל אושפזה משך תקופה והפסידה שנת לימודים ... שיעל למרה השנה ... למרות גילה.

רק האב דתי

מאיר שריקי, ... סיפר אתמול לכתבנו ... למעט האב הדתי, ... אינם דתיים. ... שכולם ילמדו בבתי... כי סבר ששם ... "במשפחה זאת לא ... אנו מבקשים להתייחס ... דין כדי לתבוע את ... והמעורבים בפרשה".

מאיר שריקי ... יגור, רעייתו ... שכירה. הוא מציין ... כאילו יעל היתה ... מתגוררת המשפחה — ... דתית מאור — אינם ...

מסך ראשון

הכלב גנב את ההצגה

תיאטרון חיפה השקיע מאמצים רציניים בהצגתו החדשה "מיליון של בונבנטורה" מאת פרנ'ץ טופנו והמאמץ היה כדאי. כי הבמאי היה גם המעצב. ג'ילברטו טופנו הפיק שעשוע אלגנטי שילדים וגדולים יכולים להנות ממנו במידה שווה.

התרגום המשתעשע של יונתן רובוסרסקי והצבעוניות המסוגננת היטב של המשחק יוצרים מהו, שאפשר לכנותו קומדיה דל־ארטה בסגנון שנות ה־20. מכרם חורי בתפקיד המשרת נראה מצויין, אבל הדמות אינה מגובשת דיה. כלב־תחש, שאותו מגלם מיקי בן־הרוש מבריק וגונב לחורי את ההצגה ולא רק את הכובע שוא המנוף המניע את ההצגה.

שעשוע איטלקי חמוד.

גיורא מנור

רבה האשכנזי של פתח־תקווה התפטר אתמול

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

רבה האשכנזי הראשי של פתח תקווה הרב ברוך סלמון הודיע אתמול על התפטרותו. ההודעה התקבלה בהפתעה רבה בקרב הציבור הדתי בעיר. הרב סלמון התפרסם בשנתיים האחרונות כמי שעמד בראש ההפגנות הסוערות, שהתקיימו מדי ערב יום שישי, נגד חילול השבת והקרנת סרטים בליל שישי.

הרב לא פרסם את מניעי ההתפטרות, אך ההשערה היא כי ההתפטרות היא על רקע כשלונו במאבק נגד חילול השבת והמשך הקרנת הסרטים. עיריית פתח־תקווה פרסמה הודעה, כי על אף חילוקי הדעות שהיו לראש העיר עם הרב הראשי, היא מכבדת את החלטתו.

הפרות סדר ברצועה שבמהלכן נחבל צעיר

שורה של הפרות סדר ארעה ביום ה' בבוקר בעזה ובסביבתה. במהלכן נחבל צעיר, שיידה אבנים לעבר סיור צה"ל ונפל תוך כדי מנוסה מהחיילים. סמוך לאותה שעה נפצע שומר בית ספר, מדקירת סכין של צעיר, שביקש להסית את התלמידים לשביתה ולהפגנה.

סמוך לשעה 9.30 בבוקר הגיעו צעירים אחרים לבית הספר "אחמד אל שוויקי" בעזה, כשהם רעולי פנים וחמושים בסכינים. הם ביקשו להשבית את הלימודים ולהוציא את התלמידים להפגנות נגד השלטון הישראלי. שומר בית הספר מנע מהם את הכניסה למקום; אחד המסיתים דקר את השומר בסכין. השומר הועבר לטיפול בבית החולים העירוני. המסיתים הסתלקו מהמקום, לאחר שאחדים מהם נעצרו לחקירה.

באותה שעה היו הפרות סדר גם בבית הספר "פלוג'ה" בעזה. תלמידים אחרים יידו אבנים לעבר בית הספר והמפקח על בית הספר הורה להפסיק את הלימודים. הלימודים חודשו במקום, רק לאחר שיידוי האבנים נפסק. אחד המיידים נעצר לחקירה.

גם במחנה הפליטים ג'באליה בעזה היו הפרות סדר של תלמידי בתי ספר. סמוך לשעה 9.45 בבוקר יידו תלמידים אחרים אבנים לעבר סיור רגלי של חיילי צה"ל ואלה פתחו במירדף אחר מיידי האבנים. אחד ממיידי האבנים נפל, תוך כדי מנוסתו, ונחבל באורח חמור.

(עתים)

שחקני "הבימה" הבטיחו לנבון לדחות שביתתם

שחקני תיאטרון "הבימה" בתל־אביב, הבטיחו היום לסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון לדחות את שביתתם, כדי לאפשר לשר להביא את המו"מ על שינוי בסולם השכר של השחקנים לסיום מהיר וחיובי. השר נפגש בתל־אביב עם ועד שחקני התיאטרון, בהשתתפות מנהל האגף לתרבות ולאמנות במשרד החינוך, אבנר שלו, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב תדי קאופמן ומנכ"ל "הבימה" שמואל עומר.

נציגי השחקנים קבלו בפגישה על שכרם הנמוך של השחקנים וטענו כי ההבטחות לשנות את דירוג שכרם לא מומשו עד כה, למרות שהתקיימו כבר כמה דיונים על כך עם האוצר. נבון הביע תמיכה בטענות השחקנים ואמר כי יפעל בשבוע הקרוב כדי לזרז את המו"מ בנושא. שר החינוך ייפגש שוב עם השחקנים ביום חמישי הבא.

(עתים)

תלמידים רבים עוברים לבתי־ספר חילוניים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

החינוך הדתי לזרמיו נתון בתהליך של ירידה מתמדת: בין השנים 1970 — 1986 התרחב הזרם הממלכתי מ־65.6 אחוז ל־73.2 אחוז. הזרם הממלכתי דתי הצטמצם מ־27.8 ל־20.6 אחוז. הזרם החרדי הצטמצם מ־6.6 ל־6.2 אחוזים. כתבנו מעיר כי הצמצום הסטטיסטי בשיעור התלמידים החרדים אינו מבטא את כל המציאות משום שמצויים עשרות בתי ספר, הנקראים תלמודי תורה שטרם הוכרו על ידי המדינה ואין הם נהנים מתקציבים בהתאם לכוחם.

מן הנתונים הרשמיים של משרד החינוך עולה, כי יותר ויותר תלמידים "חוזרים בשאלה" ומעדיפים חינוך ממלכתי. הסיבה לכך נעוצה ברמתם הגבוהה יותר של רוב בתי הספר הממלכתיים וכהיותם אינטגרטיביים. מבתי ספר דתיים רבים בורחים התלמידים הטובים למוסדות אליטריים ולפנימיות בנימוק שבתי הספר האחרים אינם די תורניים.

אף כי הזרם החרדי מהווה 6.6 אחוזים מכלל התלמידים היהודיים בישראל, הרי ששיעור תלמידות הסמינרים החרדיים מגיע ל־12 אחוז. הסיבה לכך היא, שבוגרות תיכון אינן לומדות באוניברסיטה ובהתאם להסכם הקואליציוני מסבסד משרד החינוך את הסמינרים החרדיים, אף כי ברור לו, שחלק ניכר מתלמידיו אינו מתכוון כלל לעסוק בהוראה. כללי הקבלה המחמירים לסמינרים הממלכתיים והממלכתיים דתיים אינם חלים על סמינרים חרדיים. הללו פתוחים לכל בוגרת תיכון חרדי, גם ללא תעודת בגרות ומבחני קבלה.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 4 עד 8, רמת הגולן 5 עד 11, נהריה 8 עד 14, צפת 4 עד 8, חיפה 9 עד 15, טבריה 8 עד 16, נצרת 7 עד 13, עפולה 7 עד 13, שומרון 6 עד 11, תל־אביב 10 עד 16, נמל תעופה בן־גוריון 8 עד 16, יריחו 7 עד 16, עזה 11 עד 16, באר־שבע 9 עד 15, אילת 11 עד 20.

(עתים)

אסד רומז: סוריה פועלת להשגת פצצה גרעינית!

מזהיר בראיון ל„אל־קבס": אם ישראל תטיל פצצה על דמשק – הקרינה תגיע לישראל ותזיק גם לה

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזרח־התיכון

לונדון.— בראיון ראשון זה שלוש שנים לעיתונות הערבית שהתפרסם אתמול בלונדון בעי־תון הכוויתי „אל־קבס", מתייחס הנשיא אסד לראשונה לפירסו־מים על הימצאות נשק גרעיני בידי ישראל.

אסד אמר כי מקורות רבים מאשרים כי לישראל יש יכולת ליצור ולהשתמש בפצצה גרעינית וסוריה כבר החלה לפעול בדרכים שונות כדי לעמוד נוכח סכנה זו. מדבריו ניתן היה להבין, כי אחת הדרכים שסוריה פועלת בה היא ניסיון להשיג פצצה גרעינית משלה. מכל מקום — אמר הימצאות פצצה או אי־הימצאותה בידי סוריה לא תשנה את המדיניות הסורית כלפי ישראל.

„הכניעה היא מוות — אמר אסד — ואני מעדיף למות זקוף מאשר לאבד את הכבוד." נקודת־המוצא שלנו, היא כי לישראל יש פצצה. עם זאת, איננו סבורים ששימוש בפצצה הוא דבר מעשי. ארה"ב — סיפר אסד — הסתבכה במלחמה בווייט־נאם, לווייטנאמים לא היתה פצצה גרעינית ובכל זאת לא השתמשו האמריקנים בנשק הגרעיני שלהם כדי להכריע את המלחמה.

אם ישראל תטיל פצצה על דמשק, אמר אסד, הקרינה תגיע לישראל ותזיק גם לה. מלבד זאת, אמר אסד, (מרמז בדבריו כנראה לבריה"מ) יש עמים אשר לא יעמדו מהצד אם ייעשה שימוש בנשק גרעיני על־ידי ישראל.

בהתייחסו למלחמה בין עיראק לאיראן הדגיש הנשיא אסד כי עבור סוריה אדמת עיראק כמוה כאדמה סורית, וסורית תגן עליה אם יכבשו האיראנים אדמה ערבית. אסד אמר כי הבהיר זאת מספר פעמים להנהגה האיראנית.

הנשיא אסד אישר כי בכוונתו להשתתף בפיסגה האיסלאמית הנפתחת בכווית. כשנשאל האם ייפגש בכווית עם נשיא עיראק, התחמק והשיב: „האם פגישה בינינו תביא לסיום המלחמה? הוא תקף את בריטניה ואמר שסוריה מתייחסת אליה כאל מדינה אימפריאליסטית אשר יחד עם ישראל וארה"ב העלילו על סוריה את פרשת הינדאווי. „אני לא ארשה לפוצץ מטוס אזרחי", אמר.

בהתייחסו למערכת היחסים בין סוריה לערפאת אמר נשיא סוריה כי „אין בעיה ביני לבין ערפאת. הבעיה היא בין ערפאת לבין שאר הפלשתינים" (הפרו־סוריים).

נשיא סוריה התייחס במתינות רבה למנהיג עיראק, סאדם חוסיין, ולנשיא מצרים, חוסני מובארק, לו נתן מחמאה כאומרו שהוא „איש טוב" רק חבל שהוא דבק בהסכמי קמפ־דיוויד." אסד הכחיש כי בריאו־תו רופפת וטען כי אילו זה הדבר נכון, לא היה מסוגל לעבור כה קשה.

במשך בראיון שארך יותר מאר־בע שעות, בלטו תקיפות רבה וחוסר פשרנות כלפי ישראל מצד אחד, ומתינות רבה כלפי מנהיגים ערבים יריבים לסוריה כמו סאדם חוסיין וחוסני מובארק.

אם אכן יגיע הנשיא אסד מחר לכווית, וישתתף, כפי שהכטיח, בוועידת הפיסגה המוסלמית — אפשר שהשמועות שרווחו באחרונה על חידוש מלחמת הירושה בסוריה — חסרות בסיס.

שליט כוויית שייך ג'אבר אל־סבאח (ימין), מקבל פני נשיא מצרים מובארק, בהגיעו לוועידה האיסלאמית (צילום: אי.פי.)

פיגוע ללא נפגעים בכווית ערב הפיסגה האיסלאמית

התפוצצות שאירעה אמש בלב כווית, כתוצאה מפיגוע, גרמה נזק למכונית אך לא היו נפגעים.

ההתפוצצות נגרמה על ידי מטען חומר־נפץ שהוטמן מתחת למכונית חונה שבשכונת סלחיה שבלב העיר, בקירבת מלון בו שוכנים נציגי כלי התקשורת הזרים שבאו לסקר את ועידת הפיסגה האיסלאמית שתיפתח מחר.

בוועידה יסמכו מנהיגים איסלאמיים את ידיהם על קריאה סורית לכינוס ועידה בינלאומית על הטרור.

כנס שרי החוץ החליט להקים ועדה שתנסח טיוטת החלטה, לאחר שאושרו שתי החלטות על הטרור, אחת של סוריה והאחרת של כוויית. ההצעה הסורית, הנתמכת על ידי לוב, קוראת לכינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם כדי להגדיר את מהות הטרור.

הצעת כוויית קוראת להוקעת כל צורות של טרור, אך מבדילה בין טרור לבין מאבקים עממיים לחרות ועצמאות. (עד"ר)

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 3–233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' מבוור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בית־הדין הליבראלי ינסה ביום ג' להתיר ה„פלונטר"

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

בית־הדין של המפלגה הליבראלית ישמע ביום שלישי את עתירת מקורבי השרים שריר, נסים ופת, המבקשים לקבוע כי סדר היום שפירסם השר מודעי לקראת ישיבת מועצת המפלגה אינו חוקי. מדובר בסעיף העוסק בשינוי תקנון המפלגה. לטענת אנשי שריר, נסים ופת, הצעה מרחיקת־לכת מעין זו אינה בסמכות שום מוסד מפלגתי אלא רק של הוועידה.

באותו יום ידון בית־הדין של המפלגה הליבראלית בסוגיה איזו ישיבת־מרכז היא חוקית.

גרנות: לחדול ממדיניות הדיכוי בשטחים כדי לאפשר מהלך מדיני רציני

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

כדי שנאמין גם אנו כדברי פרס בלונדון, לפיהם ... לראשיתו של מהלך מדיני רציני, על הממשלה לחדול ממדיניות הדיכוי בשטחים וכבר בבר להכיר בזכותם הבלעדית של הפלשתינים לקבוע את נציגיהם לכל מו"מ שלום עתידי — אמר אתמול מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות.

בהתייחסו לדברי שר החוץ על פגישה אפשרית עם חוסיין, אמר: הקמת התנחלויות חדשות בשטחים אמר גרנות, כי אם המציאות תוכיח את נכונות הדברים או או תהיה שלוחה לשר החוץ ... הנאמנה של כל שוחרי השלום בארץ. מזכ"ל מפ"ם לעג „למחנה המשבר של הימין הלאומני", נוכח הסיכויים כי בשער תחילתו של מו"מ אמיתי לשלום.

ב„חירות" עסוקים בשאלה מי הדליף מישיבת המינויים בשירות המדינה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

הסערה סביב ישיבות המינויים הפוליטיים בתנועת החירות טרם שככה: לאחר שתוכן הישיבות ומעורבותם של פקידים בכירים במנגנון הממשלתי בהתוויית מינויים בשירות המדינה התגלתה לציבור — נערך בשבוע החולף דיון והא בסניף חירות בירושלים לאיתור המדליף.

יו"ר הסניף ראובן ריבלין סבור כי הפגם היחיד בפרשה הוא שיש חברים השותפים לדיונים ואינם מתביישים להדליף. כזכור, התכנסו עובדי מדינה בכירים, ביניהם מנהל לשכת ראש הממשלה ועוזר נציב שירות המדינה בזכות החרדת אנשי חירות למנגנון בכל מחיר.

השבוע תיבדק שאלת השתתפותו של עוזר הנציב, יצחק קוהן, בישיבות המינויים הפוליטיים בתנועת החירות.

מת החוקר וסופר הילדים אוריאל אופק

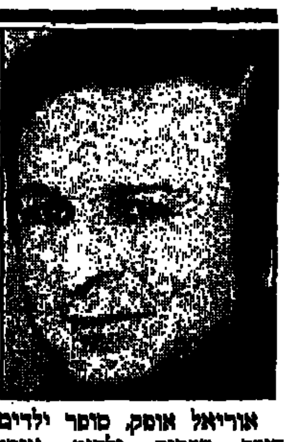

אוריאל אופק, סופר ילדים, חוקר ספרות ילדים, עורך ומתרגם, ידיד ורע, הלך לעולמו ביום שישי בבוקר, לאחר מחלה, בגיל 61 ויובא לקבורה בו ביום. כאשר אנו, ידידיו ומוקירי זכרו אף לא הספקנו להפרד ממנו כהלכה, מחמת החיפזון.

תקצר היריעה למנות את כל מפעליו. ספרים שכתב ותרגם — מניינם עובר את המאה. די אם נזכיר מקצתם: „שבע טחנות ועוד תחנה"; „עשן כיסה את הגולן" (עיטור כבוד ע"ש אנדרסן) „חמש דקות פחד"; „אין סודות בשכונה" (פרס זאב), „בדרך לגמנסיה", ו„הוואדי היה הגבול" שראה אור בימים אלה ממש. כל אלה, ורבים אחרים, מקור. ובתרגום — „הרפתקאות תום סויר"; „עלילות הקלברי פין" למרק טווין; „אי המטמון" לסטיבנסון; „הבית בקרן פו" לא. א. מילן, ודוליטל הרופא ללופטינג. מחקריו בחקר ספרות הילדים העברית הקנו לו מקום של כבוד בקהיליה האקדמית, ועבודת הדוקטור שלו „ספרות הילדים העברית, ההתחלה" יצאה לאור כספר בהוצאת האוניברסיטה של ת"א. האנציקלופדיה לספרות ילדים שהפכה במהדורתה השנייה ל„לקסיקון אופק לספרות ילדים" הוא מפעל המעורר הערצה ופליאה — איך יכול איש אחד, ללא צבא דוקטורנטים, וחוקרים, לעשות מפעל אנציקלופדי, עצום כזה.

*

אוריאל אופק היה איש אשכולות ומאמין בתום בכוח הטוב, בכוח הרצון לנצח איתני טבע ושחיתות לב, מאמין בגרעין האנושי הטוב בכל יצור אנוש, מאמין בתרבות. איש שלא היתה בו טיפת מרירות אחת, ולא טרוניות, והתחשבויות מכל מין שהוא. דומה שלא היו לו שונאים, כאילו לא שמע מעולם על תחרות, קנאה ואמביציות הרסניות. יש הקוראים לכך „ילדותיות". אם כך — אשרי שאינם מתבגרים לעולם.

לפני ארבע עשרה שנה חלה אוריאל בסרטן. הרופאים האופטימיים במחלה הוכתר בהצלחה וזכה לתיעוד כספר „תמונת וזה היום נראה כאילו לא היה זה נצח אלא ארכה — להביא דברים לידי גמר, לכתוב, לתמוך ולעודד ותרמה נסתיימה.

בצהרי יום ו' מעונן, לפני כניסת השבת, לווינו את אוריאל ידידנו למנוחתו האחרונה.

מירה מאיר

לחברותינו בינה ועטרה אופק

אתכן באבל על מות יקירכן

חברנו

ד"ר אוריאל אופק

אגודת העתונאים בתל־אביב

פרס ביקש בצרפת סיוע לכינון יחסים דיפלומטיים ישראל־סין

המטרה: צעד סיני כזה יגרור אחריו גם את בריה"מ וכך יתאפשר שיתוף הסובייטים בוועידה בינלאומית למזרח־התיכון ● לחישות והשערות סביב פעילותו הקדחתנית־חשאית של אברשה טמיר

שר החוץ שמעון פרס ונשיא צרפת מיטראן נפגשים באליזה (צילום: אי.פי.)

מאת אריגון יסה, כתבנו בצרפת

פאריס. — שר החוץ שמעון פרס שנועד שלשום עם הנשיא מיטראן ועם ראש הממשלה זק שיראק, ניסה לשכנעם כי ישראל שומרת על „נייטראליות" במלחמה בין איראן לעיראק וביקשם לסייע לכינון יחסים דיפלומטיים עם סין באמצעי לקדום תהליך השלום.

פרס דיבר על אפשרות כינון יחסים דיפלומטיים עם סין עוד לפני חידוש הקשרים עם מוסקבה. שמועות על פגישות עם פקידים סינים שניהל אברהם טמיר פולחשות כאן, אך לא נתקבל כל אישור. גם לא ידוע על ביקור אישיות סינית בפאריס. טמיר, שנועד בפאריס בעבר עם סינים, נראה מסתובב במסדרונות מלון בריסטול. בא ויוצא. הוא חמק מכתבים. אך דובר שר החוץ, אורי סביר, אמר כי שמועות אלו הן „שטויות". אחרים העלו השערות על פגישות עם ירדנים. פרס הציג כי ישראל נוטלת יוזמות חדשות לקידום השלום בדיפלומטיה שקטה.

הוא אמר לעמיתו הצרפתי רימונד כי לא יחול שום שינוי במדיניות ההתנחלויות בשטחים, מה שפורש כי לא יקומו התנחלויות חדשות. אך בפמליה היו בכירים שאמרו כי לא יחרגו מן ההסכם הקואליציוני.

מיטראן קיבל את אורחו באווירה חברית מאוד. כמוצאי־שבת ערכו לו עשירים יהודים מסיבה עם אנשי־רוח ואמנים צרפתים במוזיאון הקונצאזורי. להקת הקומדי פרנסז הציגה את המערכה האחרונה של המחזה „אסתר" מאת ראסין.

הנשיא וראש הממשלה הביעו חרדה מניצחון חומייני על עיראק. פרס מסר כי „סבורים משום־מה שישראל רוצה בניצחון חומייני". רושם זה מזיק לישראל. הוא הרגיע באומרו כי הסיוע לאיראן היה טעות ונעשה על־פי בקשת האמריקנים. „רק כרקנו אם יש ברירה בין איראן של היום לאיראן של מחר". הוא מסר כי משלוחי הנשק היו סימליים.

בראיון ב„לה־מונד", תיאר פרס את ישראל כנטראלית, שהן ניצחון חומייני והן ניצחון עיראקי יזיקו לה. מעריכים כי הרגש על הנייטראליות הישראלית המיוחדת נועד להרגיע את המצרים והירדנים. לפי „נובל אובזרבטר", שיגר הנשיא מובארק שדרים לפרס ולשמיר כדי לבקשם לשים קץ למשלוח הנשק לטהרן. נושא זה יעמוד במוקד הפגישה בין מובארק לפרס בקהיר.

מיטראן ושיראק שיבחו את הקשרים הטובים בין צרפת לישראל. פרס הציג עצמו כשיזות כפועל ללא ליאות לחידוש תהליך השלום עם ירדן ומצרים. הוא מסר כי במוקד השיחות נבחנו אמצעים לחידוש תהליך השלום, כמו, למשל, אפשרות שסין תכיר בישראל לפני חידוש היחסים עם בריה"מ, כדי לאפשר כינוס ועידה בינלאומית וביקש את סיוע צרפת. הוא אמר כי במקרה כזה מוסקבה תבקש ללכת בעקבות סין. „הסיכוי שמוסקבה תחדש את היחסים עם ישראל תלויה ביחסיה עם ארה"ב" — אמר. פרס אמר כי התרת העלייה ליהודי בריה"מ ושינוי היחס כלפיהם הוא תנאי ישראלי להשתתפות סובייטית בוועידה. הוא מנה שלוש נקודות שנותרו במחלוקת בין ישראל לחוסיין ומונעות כינוס ועידה בינלאומית. הוא מסר כי ירדן ניאותה לדון בייצוג הפלשתינים.

הרעיון הצרפתי־סובייטי לוועידת השנה של חברות מועצת הבטחון תואר בפי פרס כנישואין בלי כלה, בלי חתן ועם חמש חותנות שאף אחת אינה מסכימה עם רעותה.

פרס, שסעד עם שר החוץ הצרפתי ארוחת בוקר במלונו, הטיף לצרפתים להשקיע בפרויקטים לפיתוח במזרח־התיכון, אך מארחיו לא גילו התלהבות. לדבריו, ישראל אינה מתנגדת להשקעות אירופיות בגדה, „רק שהכסף יעבור דרך ישראל".

פרס יוצא היום לבריסל, שם ייוועד עם שרי החוץ האירופיים. הוא תיאר את ביקורו באירופה כשמירת נוכחות. ישראל מופיעה זה שנתיים כשוחרת שלום כבנות והוא פועל לשמור על תדמית זו. הוא מציג את ישראל כנוטלת יוזמות. הוא אמר לשר החוץ הצרפתי כי כל קיפאון הוא מסוכן.

בפגישה עם מנהיגים יהודים נשאל פרס על תופעת הפרעות הגזעניות בערבים בירושלים.

קוהל (מימין) עם שר הכלכלה שלו. יש סיבות לחיוכים (צילום: אי. פי.)

הגרמנים הולכים היום לקלפיות, קוהל צפוי לנצח

בון. — ציבור הבוחרים בגרמניה הולך היום לקלפיות ויתן לפי כל התחזיות הזדמנות נוספת לקנצלר הלמוט קוהל להרכיב ממשלת קואליציה.

קוהל מקדים את יריבו יוהאנס ראו מן המפלגה הסוציאל־דמוקרטית בהפרש גדול, לפי סקרי דעת הקהל, הצופים גם שהסוציאל־דמוקרטים יפסידו כמה מושבים לטובת ה„ירוקים".

לפי הסקרים האחרונים יקבלו הנוצרים־דמוקרטים, הדמוקרטים החופשים ומפלגת האיחוד הנוצרי־סוציאלי 278 מושבים מתוך 498 בבונדסטאג. הסוציאליסטים יצברו 193 מושבים וה„ירוקים" 27. (עד"ר וע"צ)

הונגריה מעוניינת להרחיב קשרי המסחר עם ישראל

בודאפשט. — פקיד בכיר במפלגה הקומוניסטית ההונגרית אמר שלשום, כי הרחבת המסחר בין הונגריה לבין ישראל תהיה לתועלת שתי המדינות.

ג'וזף גיורקו, סגן ראש המחלקה לענייני חוץ של המפלגה הקומוניסטית, אמר עם זאת כי בינתיים אין מדובר בחידוש היחסים הדיפלומטיים. לדבריו, בישראל יש 200 אלף יהודים ממוצא הונגרי וחיזוק הקשרים בינם לבין קרוביהם בהונגריה הוא צורך טבעי „לא רק להם אלא גם לנו". הוא סיפר כי הקשרים בין שתי המדינות בתחומי התרבות, המדע ובמיוחד בנושאים ההומניטאריים — התפתחו.

בסוף השבוע מסר היו"ר העולמי של הקונצרן התעשייתי הבינלאומי ההונגרי „טונגסרם", מר גבור אונדראס, כי הונגריה תהיה מוכנה למנות נציג מסחרי בישראל ואף לקבל בבודאפשט נציג מסחרי של ישראל. אונדראס, שהיה בעבר סגן שר התעשיה והמסחר ההונגרי, הגיע לארץ לרגל מושב מועצת המנהלים של „טונגסרם", שהתקיים זו הפעם הראשונה בישראל.

גבור הביא עימו מסר לנשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, מטעם השר לסחר־חוץ ההונגרי, ובו הודעה על נכונותה של הונגריה לשפר את תנאי הסחר שלה עם ישראל.

שמיר תוקף רעיון ועידה בינ"ל: נעמוד לבד מול כל העולם!

ראש הממשלה, יצחק שמיר, יצא שלשום בתוקף נגד קיום ועידה בינ"ל בהשתתפות ארה"ב, בריה"מ, סין, הארצות חברות מועצת הבטחון, מדינות השוק והמבון אש"ף.

שמיר דיבר בסימפוזיון כן שלושה ימים של פעילי האיגוד המרכזי של עולי ויוצאי בריה"מ, שהתקיים בכפר המכביה ברמת־גן. אם תתקיים ועידה בינ"ל, לא יצמחו מכך שלום וברכה לישראל — אמר. הוא צייר תסריט, שעל פיו הסובייטים ידרשו קודם־כל את נסיגת ישראל לגבולות 67', ואת הסכמתה להקמת מדינה פלשתינית בראשות אש"ף. סין תדרוש, קרוב לוודאי, אותו דבר, וכמובן — אם כי בניסוח מתון יותר — גם צרפת ואנגליה. ראש הממשלה הרגיש, שגם עם ארה"ב אין לנו הסכמה לגבי גבולות ארץ ישראל ושאלת ירושלים, אף כי היא תהיה בוודאי מתונה יותר בדרישה שנחזור לקווי 67', אולי בתיקונים מסויימים.

אם תתקיים ועידה בינ"ל, ציין ראש הממשלה, ישראל תעמוד לבדה מול כל העולם, וכולם יגידו שאם היא הסכימה לכינוס ועידה בינ"ל — היא חייבת לקבל את החלטותיה.

שדולת השטחים תדרוש מנסים 62 מיליון ש"ח ליישובים בגדה

ראשי מחנה שמיר נפגשו עם רה"מ ותבעו הקמת ישובים חדשים — בניסיון להפריך הרושם ששמיר אינו נאמן למצע

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

חברי שדולת השטחים בכנ־סת וחברי הליכוד בוועדת הכס־פים, ייפגשו השבוע עם שר האוצר, משה נסים, כדי לדרוש ממנו 62 מיליון ש"ח ליישובים הקיימים בגדה המערבית וברצועת עזה.

שלשום נפגשו שלושת מראשי השדולה, עם רה"מ, יצחק שמיר, יגאל כהן, ראש השדולה, עוזי לנדאו ומיכאל איתן, כולם אנשי מחנה שמיר — ארנס ב„חירות", תבעו מרה"מ הקמת ישובים חדשים בשטחים, כמתחייב מקווי־היסוד של הממשלה.

נראה כי הפגישה נועדה להפריך את הרושם שמנסה לטעת בקרב אנשי הליכוד השר דוד לוי, כי רה"מ אינו נאמן למצע מפלגתו בנושא ההתנחלויות.

בפגישה שלשום הביע שמיר את עמדתו כי הקמת ישובים חדשים בהשקעה מינימלית של מיליון וחצי דולר לכל ישוב, היא חסרת־משמעות כלכלית, לנוכח החשיבות הלאומית והאסטרטגית שיש להתנחלויות. רה"מ הציג בפני חברי השדולה את המהלכים שהוא נוקט לאישור תוכניות ההתיישבות ולביצוען. שלושת הח"כים הציגו בפני רה"מ רשימה של גופים ומוסדות בעלי זיקה פוליטית מובהקת למערך ולחברת העובדים שזכו להורמה מופרזת בשנה שעברה, בסכום כולל של 340 מיליון ש"ח. סוכם כי נציגי השדולה יעמדו בקשר שוטף עם רה"מ לקידומה של תוכנית ההתנחלויות.

25.1.87

האינפלציה בארה"ב ב־86 הנמוכה ביותר זה 25 שנה

מאת דליה דמאל, כתבת „על המשמר" בוושינגטון

וושינגטון. — האמריקנים נהנו בשנה שעברה מעליית המחירים הקטנה ביותר זה 25 שנה. שיעור האינפלציה היה 1.1 אחוז בלבד — הודיע משרד העבודה בבירה האמריקנית.

העלייה הקטנה במדד המחירים לצרכן נבעה כמעט כולה מירידה של 20 אחוז בהוצאות על אנרגיה. זה „שיא" שלא היה כמותו מאז 1961, כאשר שיעור האינפלציה הגיע ל־0.7 אחוז בלבד. ב־1985 היה שיעורה 3.8 אחוזים.

בית־המשפט אסר על מפ"ם להביא מכולות לח'וואלד

מפ"ם: פעלנו מתוך מניעים הומניטאריים — ילדים, חולים, נשים וזקנים הושארו בלי קורת־גג בגשם ובקור

מאת יואב אביב וקאסם זייד, כתבי "על המשמר"

"מה שאישי הציבור עושים אצלינו — במקום אחר הם לא היו מעזים לעשות. הם לא יכולים לתת יד להסרת החוק. אם מפ"ם רוצה לעזור שתקנה להם שיכונים" — זו רק מקצת מהביקורת החריפה שמתח שלשום שופט השלום החיפני, מרדכי הס, על מפ"ם בעקבות הסיוע ההומניטארי שהגישה לישוב הערבי ערב אל־ח'וואלד בהבאת מכולות־מגורים למשפחות שבתיהן נהרסו.

השופט חתם על צו המורה למפ"ם, לקיבוץ המעפיל ולמזכיר מרכז המפלגה, חנן ארז, ולמשפחות בערב אל־ח'וואלד, שלא ליצור עוד עובדות חדשות בשטח. הוא קבע כי המכולה שהובאה ב־16 בינואר תמשיך להיות מאוכלסת, ואילו המכולה הנוספת שהובאה לפני כארבעה ימים — לא תאוכלס.

"מניעים הומאניים"

בתגובה שפירסמה מפ"ם על צו בית־המשפט נאמר, כי המפלגה פעלה מתוך מניעים הומאניים גרידא, בלי להיכנס לשאלה החוקית. מפ"ם הביעה פליאה על שהריסת הבתים, הקיימים כבר כמה שנים, בוצעה דווקא באמצע החורף, בגשם ובקור העז, כשהיא מותירה ילדים חולים, נשים וזקנים בלי קורת־גג. עוד נאמר, כי מפ"ם לא הקימה בתי־קבע, אלא הביאה בתים ניידים כדי שהמשפחות שבתיהן נהרסו יוכלו לחסות בהם מהקור העז והגשם.

מפ"ם הבהירה עוד, כי המבנים לא יהוו בשום אופן מכשול בפני הסדר שיגיעו אליו הצדדים, אלא להיפך — היא עשויה לקדם את המו"מ בין הצדדים.

עם זאת, נציגי מפ"ם הודיעו, כי יקיימו את הצו ולא יביאו מבנים נוספים, כפי שתיכננו. זאת, עד בירור יסודי בבית־המשפט ועד ביטול הצו. הם קראו לגורמים האחראים לעשות בכל יכולתם כדי לפתור את הבעיה בדרך צודקת והומאנית.

"טענות חסרות־יסוד"

עו"ד משה עמר שייצג את מפ"ם ואת חנן ארז בדיון החוזר, אמר בהתייחסו לצו בית־המשפט, כי הצו מסתמך על טענות חסרות־יסוד, והגישה של נציגי משרד הפנים בלתי־הומאנית. לא ראתה נכונה את מטרת המבנים וקיים חשש שגם הביאה להטעיית בית־המשפט בהצגה מוטעית של העובדות.

עו"ד עמר הביע פליאה על כך, שבעוד שבארץ בכלל ובגליל בפרט, קיימים אלפי צווי־הריסה, בחרו נציגי משרד הפנים דווקא בערב אל־ח'וואלד ובעונת החורף.

מסתמן פתרון

נציגי ערב אל־ח'וואלד הביעו בסוף השבוע נכונות לבדוק את הצעת יועץ השר משה ארנס לעניינים ערביים, עמוס גלבוע, ליישב את שני חלקי ערב אל־ח'וואלד (המערבי והמזרחי) במקום אחר, בתנאי שהישוב החדש יוכר על־ידי משרד הפנים.

היום אמור עוזרו של גלבוע להיפגש עם המפקח על הבנייה, מיכאל גור, כדי לדון עימו באפשרות לבטל את צו המניעה שהוציא בית־משפט השלום בחיפה ולהימנע מלבקר בערב אל־ח'וואלד בטרם המו"מ עם נציגי התושבים יבוא על סיומו.

דיון סוער

בדיון המשפטי הובהר, כי הוועדה המקומית לתיכנון ובנייה בחיפה, פנתה בתלונה למשטרת מרחב העיר נגד מפ"ם ונגד תושבי ערב אל־ח'וואלד וביקשה מהמשטרה לפתוח בחקירה כדי לקבוע האם היה במעשה מפ"ם משום עבירה בוטה על החוק הפלילי. כמו כן הודיע בבית־המשפט עו"ד סולומון, המייצג את המדינה בפרשה, כי יוגשו אישומים נוספים ודרישות להריסת המבנים שהביאה מפ"ם.

בדיון שנערך בבית־המשפט ביוזמת משפחות ערב אל־ח'וואלד, ביקש עו"ד משה גולדבלט לקבוע חד־משמעית, כי שני צריפים שנבנו בשטח, והמכולה הראשונה שהביאה מפ"ם, יהיו מחוץ לצו בית־המשפט, וכך אכן הוסכם, בסופו של דבר.

בדיון המשפטי בסוגיה זו סערו הרוחות בלשכת השופט לא אחת, ולאחר שעו"ד גולדבלט הביע את דעתו אשר למתן הצו הראשוני, אמר השופט הס: "אף אחד לא יהיה פה השומרוני הטוב ויופיע כלפי הציבור כעושה־חסד ויפר את החוק, אפילו אם זו מפלגה פוליטית."

רבין: ההשקעה בבטחון ירדה ל־7 אחוזים מהתל"ג

הקיצוצים הכבדים במערכת הבטחון בשנתיים האחרונות הורידו את חלקה של מערכת זו בתוצר הלאומי הגולמי ל־7 אחוזים במקום 16־18 אחוז בשנים שקודם־לכן — אמר שלשום שר הבטחון יצחק רבין, בהרצאה בבית־הסרקליט בתל־אביב.

רבין אמר, כי הקיצוץ נעשה תוך נטילת סיכונים בטחוניים, אך הדגיש, כי כוח ההרתעה של ישראל מול המדינות העויינות אותה לא ירד ולא נפגע. יתר־על־כן, "פער האיכות בינינו לבין צבאות ערב נמצא בגידול ולא בהפחתה", אמר.

שר הבטחון ציין, עם זאת, כי הקיצוץ בתקציב משרדו גרם למה שהוא מכנה "הפחתת שריר הבטחון". צה"ל הוקטן, ויש לנו עתה פחות כוח לוחם, ביבשה, בים ובאוויר.

לדברי רבין, ב־1986 גדלה הצריכה הפרטית ב־12 אחוז וההכנסה לנפש גדלה ב־7 אחוזים, ולעומת זאת, ירד תקציב הבטחון ב־9.8 אחוזים לעומת השנה הקודמת.

(עתים)

ההסתדרות תרכז הסיוע בארץ לאמהות הנעדרים בארגנטינה

למשפחותיהם זה 10 שנים ואיש אינו יודע מה עלה בגורלם. הארגון הארגנטיני — סיפרו הנשים — פועל בארצן כדי לנסות לאתר את שרידי הנעדרים שייתכן וכמה מהם עדיין בין החיים וכן כדי לשכנע את המשטר הנוכחי בארגנטינה להעמיד לדין את הקצינים הרוצחים והגנרלים שמסתובבים חופשיים בלי להענש על פשעם.

קיסר אמר לנשים, כי הוא מזדהה עם מאבקן וארגונן ואין ספק, לדעתו, שהעם היהודי חייב להיות רגיש בעמי תבל לגורלם של 30 אלף בני־אדם שנעלמו ע"י שלטון צבאי מרכא. ראשי הארגון אמרו, שבין הנעדרים מצויים גם כמה עשרות בנים ובנות למשפחות יהודיות. כמו כן מסר קיסר, שבעת ביקורו בארצות אמריקה הלאטינית לפני כשלושה חודשים, הוא תרם בשם ההסתדרות סכום של כ־5 אלפים דולר לארגון האיגודים המקצועיים בארצות אמריקה הלאטינית כדי לסייע במאבק לשמירת זכויות האדם.

(עשי"ת)

ח"כ גרוסמן מקימה תנועת ח"כים למען הנעדרים

עם תום ביקורה של נשיאת ארגון האמהות, מכיכר מאיו, הכריזה ח"כ חייקה גרוסמן על הקמת תנועה ציבורית בהשתתפות ח"כים למען הנעדרים בארגנטינה ובני משפחותיהם. תנועה זו תסייע לפעולות עשרות הורי הנעדרים הנמצאים בארץ. (עשי"ת)

מפקדים בכירים — בהשתלמות יוקרתית שצה"ל מקיים עתה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

המטה הכללי של צה"ל מקיים בימים אלה השתלמות למפקדים בכירים בצה"ל. בהשתלמות זו, הנחשבת ליוקרתית ביותר בצה"ל, נוטלים חלק מפקדי אוגדות וראשי מגמות בדרגות תת־אלוף ואלוף־משנה.

בקורס מועברים ומלובנים נושאים בתחום תורת הקרב המשולב, דוקטרינות מתקפה ומגננה ונושאים שונים. בקורס הנוכחי שולב לראשונה לימוד נושא התקשורת והוא יועבר במשך יומיים על־ידי אנשי מקצוע ודובר צה"ל.

בראש ההשתלמות עומד האלוף אורי אור ומסייעים לידו האלופים במילואים מנחם (מנדי) מרון ואברהם אדן (ברן). המדריך הראשי בהשתלמות הוא אל"מ אורי דרומי, מפקד "מערכות".

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

מאה להולדת רובינשטיין

סדרת קונצרטים מיוחדים בניצוחו של זובין מהטה ורסיטלים

תל־אביב, היכל התרבות 25.1.87 8.30 בערב – הערב.
רסיטל בביצוע אלפרד ברנדל בתכנית: מיצירות שוברט

ירושלים, בנייני האומה, 25.1.87 8.30 בערב – הערב.
מאריי פרחיה ראדו לופו – פסנתרנים בתכנית: מיצירות מוצרט, מנדלסון ובטהובן

תל־אביב, היכל התרבות יום ב', 26.1.87 8.30 בערב
רסיטל בביצוע ראדו לופו בתכנית מיצירות: באך, מוצרט ושומאן

יום ג', 27.1.87 8.30 בערב
רסיטל בביצוע דניאל בארנבוים בתכנית מיצירות: בטהובן

חיפה, אודיטוריום חיפה יום ג', 27.1.87 8.30 בערב
אילנה ורד יפים ברונפמן – פסנתרנים בתכנית מיצירות: מוצרט, רחמנינוף וסן־סאנס

תל־אביב, היכל התרבות יום ד', 28.1.87 8.30 בערב
קונצרט מיוחד דניאל בארנבוים – פסנתרן בתכנית מיצירות: בטהובן וצ'ייקובסקי

ירושלים, בנייני האומה יום ה', 29.1.87 8.30 בערב
דניאל בארנבוים – פסנתרן בתכנית מיצירות: בטהובן וצ'ייקובסקי

תל־אביב, היכל התרבות יום ו', 30.1.87 2.00 אחה"צ
רסיטל אחה"צ בביצוע דניאל בארנבוים בתכנית מיצירות: שופן

קונצרט למנויים מס' 6
זובין מהטה – מנצח
התכנית: פרוקופייב: סימפוניה
התכנית: מאהלר: סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב סדרה א', יום ה' 5.2.87

קונצרט למנויים מס' 5
קלאודיו אבאדו – מנצח
התכנית: מאהלר: סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב סדרה ב', מוצ"ש, 7.2.87

אנשים ואירועים

נשיא איטליה פרנצ'סקו קוסיגה מטפטף עם לייזה מינלי באולפני צ'ינהצ'יטה ליד רומא, בעת ביקור שם לרגל יובל לעיר הסרטים. (צילום: איפי)

ר"מ אוסטרליה בא מחר לביקור ראשון

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

ראש ממשלת אוסטרליה, בוב הוק, יבוא לישראל מחר אחר־הצהריים, לביקור רשמי בן שלושה ימים. זה יהיה ביקור ראשון של ראש ממשלה אוסטרלי בישראל.

בתוכנית הביקור גם ביקור רשמי בגדה המערבית ופגישה עם ראש עיריית בית־לחם אליאס פריג', שהיה אורחו של הוק באוסטרליה. כן ייפגש הוק לארוחת בוקר עם משלחת של נציגים פלשתינים מהגדה המערבית ועזה.

הוק עצמו כבר ביקר בישראל פעמיים בעבר, לפני היותו ראש ממשלה, ב־1971 ובאוקטובר 1973.

הרב פרץ: משרד החינוך מגדל פירות באושים

התקפה חריפה על ראשי משרד החינוך בעניין חוזרים בתשובה, השמיע שר הפנים לשעבר, ח"כ יצחק פרץ, בכינוס שנערך בסוף השבוע בקולנוע "אור" בצפת.

הרב פרץ הופיע ב"יום תורה" שהתקיים ביום ה' בצפת. "מה מטריד היום את משרד החינוך?" — היקשה השר לשעבר — "ממה הם פוחדים? מנגע הסכינאות? הסמים? האלכוהוליזם המכלים כל חלקה טובה? לא ולא, זה לא מדיר שינה מעיניהם. לאיש לא רועדות הידיים — הם מוטרדים רק מדבר אחד: שמא הנוער יחזור בתשובה".

הרב פרץ הוסיף, כי משרד החינוך השקיע הון עתק בבניית בתי־ספר, חטיבות ביניים, אוניברסיטאות ומיכללות, הוא חשב לגדל בנים נאמנים לציונות ולעם היהודי — והנה: גדלים פירות באושים.

ח"כ פרץ הביע בטחונו, כי לא ירחק היום בו משרד החינוך יוזיז ויוציא חוזרים, הקוראים להעמיק את לימודי התורה ולפעול לחזרה בתשובה.

(עתים)

דראושה אופטימי מנכונות אש"ף להכרה הדדית

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

ח"כ עבד אל־והאב דראושה, שסייר בשבוע שעבר באירופה כאורח ידידי תנועת שלום־עכשיו, התראיין ברדיו תוניסיה והיה בכך לח"כ הישראלי הראשון שדבריו מושמעים ברדיו ערבי. השידור הועבר ישירות לכל תחנות הרדיו בצפון־אפריקה.

בראיון הביע ח"כ דראושה אופטימיות לגבי סיכויי השלום בין ישראל לשכנותיה הערביות. הוא הדגיש את הצורך במציאת פתרון לבעיה הפלשתינית, שהיא לב הסיכסוך הישראלי־ערבי.

דראושה אמר בשובו כי התרשם מפגישות שקיים עם אישים פלשתינים, כי קיימת נכונות אצל אש"ף להכרה בישראל.

יום עיון

על הנושא: "האם הקיבוץ זקוק לחוקה?"

יערך מטעם המרכז הקיבוצי והמכון לחקר הקיבוץ באוניברסיטת חיפה ביום שלישי, 27.1.87. החל משעה 9.00 בבוקר בבניין המדרגות באולם 320

בהשתתפות:
עו"ד דוד גבאי, פרופ' סמדר אונטולונגי, ד"ר א. שפירא, ישראל רינג, פרופ' א. יסעור, עו"ד ר. אברון

המנחים: ד"ר צבי עמעד, משה צזיק

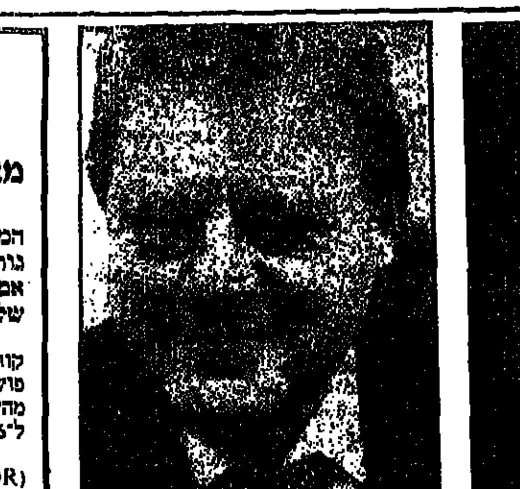

פרנץ יוזף שטראוס
נדוניה שמנת

הלמוט קוהל
פזילה ימינה

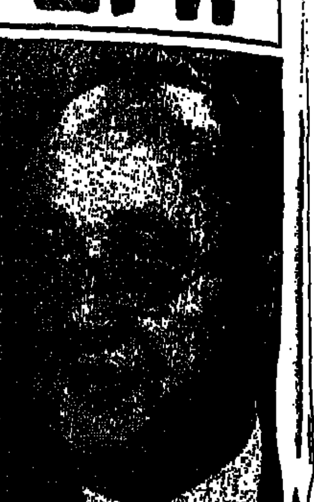

הנס דיטריך גנשר
שר־חוץ נצחי

משחק מכור

כשיד אחת מכופפת את הדולר יכולה היד השנייה להרים בשקט עוד כוס בירה; הרכב מנצח לא מחליפים

מאת ירון זליג

משחק מכור הוא גם משחק משעמם. הוא לא משתולל כדי לראות. משהו אי־לעומת המתח שליוות את הבחירות הקודמות. אז הירוקים עמדו לקפוץ למים. בחרדה ניסו לנחש אם יש להם סיכוי לעבור את מחסום חמשת האחוזים שנועד לעשות חיים קשים ל"אדומים" ו"חיבלנים קטנים". האדומים נשארו בחוץ, הירוקים הם כבר עובדה קיימת. נדבקים מעט את האסור ב"בונדסטאג", כשהם על שתי הגדולות להתייחס ברצינות לאיכות הסביבה ולאנרגיה גרעינית.

פיק טנגמר. עכשיו הרחוב קרוב לא־ריגוש. ההתחכטויות הקטנות של הרגע הוויכוח בין הקנצלר הלמוט קוהל לבין ראש הסוציאל־דמוקרטיה יוהאנס ראו לא קשת לו הרבה. ב"פלאנכוך" של מנהיים.

ב"צייל" בפרנקפורט מורידים את קישוטי חג המולד מחלונות הראווה וחולמים על השמש. החיים מתחת לאפס מעלות לא תורמים הרבה לסבלנות לעמוד, כמו בכל שבת, ליד "קאופהוף" ו"הרטי" ולאסוף פאמפלטים מפעילי מפלגות קפואים. הבדיחות הקטנות שאוהב ראו לפזר בתחנות בהן עוצרת רכבת הבחירות שלו לא עוזרות לו הרבה. לכל היותר הן מחזקות את מה שכולם כבר יודעים ומסכימים עליו, כלומר שראו הוא אדם סימפטי ונוח. מכאן ועד למשיכת רובו של הרחוב לצד האחר, הדרך ארוכה.

פזילה אל הימין הקיצוני

גם ראו וגם קוהל יודעים זאת. מאז הבחירות בהמבורג קוהל לא מסתכל עוד שמאלה, לראות מה קורה אצל השכנים. הוא פוזל אל הימין הקיצוני ומנסה לנגוס משם עוד אחוז או שניים. כשהוא משווה את גורבצ'וב לגבלס, מדבר על מחנות ריכוז בגרמניה המזרחית, זו אולי שלומיאליות חסרת טקט. אבל קוהל יודע אל מי הוא מדבר ולמה. הימין אוהב את זה, מנפח את החזה במעט גאווה לאומית מתחדשת. השמאל ממילא לא עמד להצביע עבור קוהל וחושב שההכרזות שלו הן במקרה הטוב התחלקויות עם גוון של חוסר טעם. במערכות בחירות אחרות התחלקויות כאלו היו עלולות לעלות לקוהל בכיסא. הפעם המילה של המארק הגרמני חזקה מכל התחלקות. אף אחד אינו מחליף הרכב מנצח — גרמניה פחות מכולם. כשיד אחת מכופפת בקלילות את המטבעות האירופיים ואת הדולר, היד השנייה יכולה בשקט להרים עוד כוס בירה. גרמניה רוצה לראות את העתיד, פה ושם מתעייפים מהעבר. בבאדן־וירטמברג רוצים להחזיר לבתי־הספר את ההמנון "דויטשלנד דויטשלנד איבר אלס". המנהיגות מדברת על "אחינו בצד השני של הפאטרלנד". כשהכרס מלאה, הכל עובר. המובטלים לא מורגשים ברחובות. כולם

(המשך בעמוד 15)

והיה אם יתאחדו

מאת פ. סבר

יום אחד הן יתאחדו, הגרמניות. התודעה האירופית מדחיקה מעליה את האפשרות הזאת אל שבכי המרתפים הנשכחים. למרות שתי מערב־גרמניה הוספה מלבשילה הזמנות למען לאיחוד־מחדש של "שני חלקי האומה", תוך שלילת הלגיטימיות הממלכתית של השכנה המזרחית. ארבעים שנה חזרו הממשלות בבון על עמדה עקרונית זו: גרמניה יש רק אחת, חלוקה כפויה בידי הסובייטים, והמזרחיים השיבו: שתי מדינות, שני משטרים. הנה נכיר האחת באחרת ונסדיר את היחסים בינינו כבין ממשלות בארצותיהן.

כל עוד כאלו היו מעמקי המחלוקת, סבר מעצמות המערב מחזיקות חזק את ידי הקאנצלרים בבון, וברית־המועצות אינה נותנת לממשלות ברלין לסטות ולו כמילימטר אחד משלילת החלוקה כעובדה מוגמרת לדורות רבים. יכולה הציוויליזציה האירופית לנוח בשלווה: הסכנה נותרה כפיצולה. הנה נתבונן ליכולת הדמוקראטיה המערבית לפרוץ מזרחה. אלא גם — ובעיני בני־דורי, — כסימן וסמל לקץ העוצמה האירופית והמאוחדת, זו שגררה את העולם לשתי מלחמות מטורפות. והדריקה את הנאציונאלסוציאליזם והשורף. אולם, מתחילתו של הדטאנט המזרחי־מערבי, וגם כאשר זה גווע עם יישומה של תורת ברז'נייב באפגאניסטן, ובהקמת הבנה חדשה, כחלוקה מוצהרת ויובאים אמנם לא נסוגים מעקרונותיהם, אם הם מצמצמים את שטחי החיכוך ומתאמצים להבין איש את רעהו מעבר ל"קו הסגולי". האיחוד תחת הדגל של השיטה הדמוקראטית המשיך להיות היעד המדיני המקודש של ממשלות ומפלגות בבון, כשם שהתביעה להכרה מלאה ביישות מדינית נפרדת המשיכה להתנוסס על כל כרזה ארומה בכל מפגן והפגנה במזרח־ברלין (פחות או יותר; רמת המפגנים וחוזק הסיסמאות נחלשו מאוד בעשור האחרון). בו בזמן קריאתו של המזכ"ל של המפלגה הקומוניסטית המזרח־גרמנית, שהושמעה בספטמבר 83 למען יצירת "קואליציה של תבונה" בין־גרמנית נפלה על אוזניים קשובות וקרקע פוריה במערב: בבון אוהבים את הדו־שיח עם ברלין המזרחית גם משום שמאמינים כי ייתכן להשתמש בו כמנוף לסחיטת ויתורים מזרחיים בשאלות זכויות־האדם וגם משום שאפשר לפרש זאת כצעד זעיר בדרך האיחוד הארוכה.

וזה כל הפחד. ג'יימס מקאדמס, פרופסור לתולדות גרמניה באוניברסיטת פרינסטון, מתאר במאמר מרתק ברבעון "פוריין אפיירס" האחרון את שורשיו, השלכותיו ועתידו של הדטאנט הפנים־גרמני. כשמסקנתו החד־משמעית היא: הליך זה מחוק את המזרח, וידו, לפחות מתחילת שנות השמונים, על העליונה. אבל, הוא מרמז (וחולשת רמזיו היא אולי עוד עדות להדחקת הנושא גם מתודעתם של החוקרים באוניברסיטאות), לא כהכרה נובעת מכך הנצחת המציאות הנוכחית של שתי גרמניות מופרדות, ואף עוינות; דווקא על בסיס היחסים החדשים. ההכרה ההדדית בחוקיותו של המשטר האחר האחר, אישור העיקרון של "חיה ותן לחיות" על־ידי דעת הקהל המערבית ביחס למזרח, תוכל לקרום עור וגידים ברית גרמנית מסוג אחר — ברית גרמניות בלב אירופה.

שתי גרמניות — והיה אם תקום הברית

	גרמניה מערבית	גרמניה מזרחית	ברית בין הגרמניות
אוכלוסיה, במיליונים	61.5	16.5	78.0
תוצר לאומי במיליארדי דולרים בשנת 1983	700.0	155.0	855.0
תוצר לנפש בדולרים בשנת 1983	11400	9400	10950
הוצאות בטחון במיליארדי דולרים בשנת 1983	24.0	10.0	34.0
צבא סדיר, באלפי חיילים	500	240	740

מקורות: שנתון סוכנות הביון המרכזית, חישובי הבנק העולמי ונתוני קרן המטבע.

לשם השוואה, לכל אחת משתי מעצמות מערב־אירופיות אחרות, בריטניה וצרפת, תוצר לאומי של כ־520 מיליארד דולר עד 570 מיליארד דולר, והוצאות בטחון של כ־25 מיליארד דולר עד 28 מיליארד דולר. הברית הבין־גרמנית עולה על שתיהן בכל מדדי העוצמה האפשריים (אזרחיים וצבאיים כאחד), תוצאה המתקבלת על־ידי חיבור "סטאטיסטי" פשוט, עוד בטרם הופקה תועלת מעצמתית כלשהי משילוב הכלים, מחיבוק היתרונות ומן הגורל המשותף, מן המרחבים המאוחדים שבין פולין לצרפת. ובעצם למה לא גם קטעי מקרקעין מן הפולנים ומן הצרפתים הגולניים?

אפורים

מאת ירון אמיתי

אזרחי גרמניה המערבית הולכים היום לקלפי, בתוך מערכת הבחירות המשעממת ביותר בתולדות המדינה. נאומים רוויים פאתוס ודיבורים על גורליות הבחירות לא שיכנעו איש. הכל סבורים ש"מה שהיה הוא שיהיה". אם היתה התלהבות, היא הצטננה בקור האירופי תחת מעטה קרח וסופות שלג.

מנהיגי המפלגות השונות הם היו אישים אפורים למדי. נאומיו של הקנצלר הלמוט קוהל, העומד בראש מפלגת הימין הנוצרית־דמוקרטית (CDU) מצטיינים בהכללות פושרות. כאשר הטלוויזיה הממלכתית שידרה ערב ראש השנה החדשה את נאומו מהשנה שעברה, היה קשה להבחין בטעות, אילמלא ציין הקנצלר שברכתו פרוסה ל־1986.

שותפו לקואליציה מרטין בנגמן, מנהיג מפלגת הדמוקרטים החופשיים הליברלית (FDR) הוא נואם טוב, אבל חסר את הברק והנסיון של קודמו בתפקיד, האנס דיטריך גנשר. מנהיג מפלגת הימין הבווארית (CSU) פרנץ יוזף שטראוס, צינן את נאומיו הלוהטים בדרך כלל, אולי בגלל שיריבו המושבע, הקנצלר לשעבר הלמוט שמידט, פרש מהזירה המדינית. יוהאנס ראו, מחליפו של שמידט בראשות מפלגת האופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית (SPD), נראה לעומתו חיוור במיוחד.

המצעים נשמעים אפורים לא פחות. יוהאנס ראו נוגח את הממשלה על שני מיליון המובטלים; קוהל הצביע לעומתו על ארבע שנים של התאוששות כלכלית ומאות אלפי מקומות עבודה חדשים. הסוציאל־דמוקרטים טענו שבפסגת איסלנד החמיצו המעצמות הסכם להגבלת החימוש הגרעיני, שר החוץ הליברלי גנשר סבור דווקא שהסכם עומד בפתח. את מעט הצבע סיפקה למערכת הבחירות מפלגת הירוקים, כפי ששמה מחייב. הירוקים אירגנו קבארט נודד בשם "קסם החורף". בין הופעות זמר תורכי ולהקת פופ רועשת הופיעו דוברי המפלגה ותקפו את הקנצלר קוהל, "האופטימיסט הנבוב", כדבריהם.

מערכות בחירות קודמות בגרמניה היו מעניינות יותר. האחרונה, במארס 1983, התנהלה חמישה חודשים אחרי שהליברלים ערקו מקואליציה בראשות הסוציאל־דמוקרטים וגרמו לנפילת ממשלת שמידט. ב־1980 התגוששו מילולית שמידט ושטראוס, שהיה אז מועמד הימין כולו למשרת הקנצלר. ב־1972 סערו הרוחות סביב נושא מרכזי אחר: מדיניות ה"אוסטפוליטיק" של וילי ברנדט.

הצעירים נוטים ימינה

סקרי דעת הקהל צופים את התחזקות הימין, בין השאר בגלל הצטרפות 3.6 מיליון גרמנים צעירים למעגל הבוחרים — המספר הגדול ביותר אי־פעם. לפי כל הסימנים ייתנו מרבית הצעירים את קולותיהם לימין. האירוניה היא שבני ה־18, המקבלים עתה זכות בחירה, הם ילידי 1968, שנת הפגנות הסטודנטים שקרבו את חילופי השלטון בגרמניה אחרי עשרים שנות ממשלה נוצרית־דמוקרטית. ב־1980 קיבל הימין 31 אחוז מקולות גילאי 18־24; ב־1983 תמכו 41 אחוז מהצעירים בימין ורק 39 אחוז בסוציאל־דמוקרטים. חלק מקולות הצעירים ברחו אז מהסוציאל־דמוקרטים "שמאלה", אל מפלגת ה"ירוקים" החדשה ורעיונותיה בנוגע לשמירה על איכות הסביבה ופירוק הנשק הגרעיני.

למבוכת ה"ירוקים" נפער במשך השנים פער דורות בין מנהיגיהם, עכשיו בשנות ה־30 שלהם, לבין דור הצעירים החדש. אלה גדלו כבר באווירה הנוקשה־פחות של גרמניה החדשה, ונטייתם למרדנות כלפי החברה פחתה. צעירים רבים מזדהים אמנם עם גישת ה"ירוקים" לבעיות הסביבה, אבל הם מעוניינים לא פחות "לעשות כסף". הצעירים הגרמנים של היום אינם רוצים להחליף את השיטה, אלא להצליח במסגרתה.

חלוקת המושבים בבונדסטאג הגרמני 1949־1983

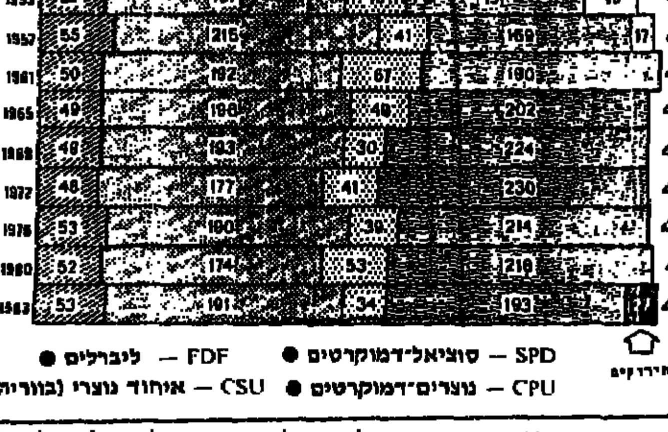

את השיממון הכללי מפירה מעט שאלת השאלות: האם תיפול המפלגה הליברלית או לא תיפול? הליברלים קיבלו בבחירות האחרונות 7 אחוז מהקולות. ירידה קטנה תביא אותם מתחת לאחוז החסימה (5%) ותוציא אותם מהמשחק הפרלמנטרי. זה מה שקרה, אגב, בבחירות לממשלה המקומית בהמבורג.

המפלגה הליברלית שרויה היום במשבר סביב הצעת חוק למלחמה בטרור. על פיו תובטח חסינות לטרוריסטים שיסכימו להעיד נגד שותפיהם לפשע. מנהיגה, בנגמן, מכהן בתפקיד המשני למדי של שר כלכלה. תיק האוצר, הבכיר יותר, מוחזק בידי הנוצרים־דמוקרטים. פרשת שר הכלכלה הליברלי הקודם, הרוזן אוטו פון למבסדורף, מטילה עדיין צל על המפלגה. הרוזן התפטר מהממשלה לפני שנתיים, אחרי שהואשם בקבלת שוחד מקונצרן "פליק" תמורת הקלות מפליגות במיסוי. למבסדורף זוכה אמנם מרוב ההאשמות, אך עדיין תלוי נגדו תיק אחד.

מצע ללא ייחוד

מלבד הנהגה חסרת ברק ומשברים פנימיים, לא ברור מה מייחד את מצע הליברלים. מצעם החברתי (פחות מעורבות המדינה, פחות מסים) דומה לזה של הימין. מולם הטוב של הליברלים שיחק להם בדמות ה"אוסטפוליטיק", מדיניות ההתקרבות לגוש המזרחי שיזמו עם וילי ברנדט, כאשר כיהנו בממשלתו. עד לפני שבועות אחדים נראה שהכל תומכים בהתקרבות כזו, והנה דרש שטראוס "קו קשוח יותר כלפי הרוסים". קוהל נכשל בלשונו כשדיבר על "מחנות ריכוז" למתנגדי המשטר בגרמניה המזרחית, ביטוי בעל הקשרים ברורים. על רקע ההקצנה הפתאומית של הימין מצטיירים הליברלים כאבירי הקו המתון וה"אוסטפוליטיק", ונראה שימשכו אליהם את הקולות הצפים המתנודדים עדיין בין ימין למרכז.

הליברלים עצמם מעריכים עתה שהקואליציה הנוכחית תגרוף 55 אחוז מהקולות, מזה 6־8 אחוזים הם עצמם. לאופוזיציה ייוותרו 45 אחוז, מזה 10 אחוזים לירוקים. אם הליברלים לא יצליחו לעבור את אחוז החסימה ייווצר מצב מעניין. אם אכן צודקות התחזיות והימין יתחזק, תתאפשר הקמת קואליציה בין קוהל לשטראוס על טהרת הימין. קוהל לא נלהב לאפשרות ששטראוס האגרסיבי יכהן כסגנו וכשר החוץ בממשלתו. אם, לעומת זאת, ייכשלו הליברלים והימין לא יתחזק, יוכלו הסוציאל־דמוקרטים להקים קואליציה עם הירוקים, בדומה לממשלה המקומית במדינה הסה. מנהיגם ראו הודיע כבר שלא יילך לשותפות כזו; הסיכוי לתסריט כזה נראה מכל מקום קלוש מאוד.

בקיצור: הכל תוהים לגורל הליברלים. שטראוס ואנשיו יישמחו לנפילתם. קוהל מעדיף קואליציה איתם על פני שותפות עם שטראוס. מפלגות השמאל אינן מצפות ברצינות לאפשרות להקים ממשלה. נראה שהליברלים "יעשו זאת" גם הפעם. ועם 50 אחוזים מהקולות ויותר ירכיבו שוב ממשלה עם הנוצרים־דמוקרטים. ושלום על גרמניה לארבע שנים נוספות.

עורך דסק לענייני היום: לוי מורב · עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

קיצוניים וקיצוניים פחות

מאת פנחס ענברי

שינויים חשובים מתחוללים בחשיבה של ישראל לגבי התהליך המדיני. בעיקרו של דבר נראה, כי רק בעת מתחילה ישראל להתנער מן „הקונצפציה הגדולה" שהולידה את מלחמת לבנון, שוד הקרקעות בשטחים ושתילת הישיבות הקיצוניות ברובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים, שנועדה לדחוק את המוסלמים החוצה. המאייץ לשינויים בישראל איננו גורם חיצוני — שום הצעה קוסמת מערפאת או מחוסיין לא הגיעה בעת האחרונה ומונחת על סדר היום הלאומי בישראל. השינויים הם פנימיים — והמאייץ האמיתי הוא... אריאל שרון.

האירוע החשוב בתהליך המדיני בעת האחרונה עשוי להיות הוועידה המוצלחת שכינס אריאל שרון בתל־אביב, שהיה קריאת־תיגר מובהקת על הנהגת חירות, ועל דרכו המדינית של ראש הממשלה יצחק שמיר. הראיון שהעניק ראש הממשלה יצחק שמיר לסוכנות הידיעות „רויטר", תקף יותר מן ההכחשות אחר־כך — בראיון ל„מוקד" בטלוויזיה הישראלית ובדבריו בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת. הצהרתו של שמיר, כי סירובו לוותר על השטחים איננה המלה האחרונה כאשר יתפתח משא ומתן, היא בהחלט התפתחות חשובה מבחינת הנכונות הישראלית לשלם עבור השלום.

את הצהרתו המוכחשת של שמיר לא צריך להבין דווקא על רקע המשא־ומתן המדיני. אין כרגע שום תמריץ לישראל, ובוודאי שלא לשמיר, להצהיר דווקא עכשיו על ויתורים אפשריים, כאשר לא נראית באופק שום פריצת דרך רצינית, אלא על רקע התחדדות המאבקים בתוך ישראל.

עוד ערב הרוטציה צפינו את האפשרות כי בעניין התהליך המדיני יוכל פרס לצפות לתמיכה מצידו של שמיר, לא כתשלום על התמיכה שזכה לה בעניין פרשת השב"כ, אלא משום שפרס מקורב לשמיר יותר מאשר אריאל שרון, המאיים על כתרו המתנודד ב„חירות". ואכן, את

המאבקים ב„חירות" לקראת הוועידה נושאים פירות מילוליים בנושא התהליך המדיני ● המלה האחרונה של שמיר עדיין לא נאמרה

הצהרתו של שמיר לרויטר צריך לבחון על־פי אמת המידה של התפתחות המאבקים בתוך חירות, ולאו דווקא כאיתות לחוסיין. שמיר מעריך בצדק, כי לא במהרה יתייצב חוסיין לשולחן המשא־ומתן, וכי תנאיו בעניין הייצוג הפלשתיני והסובייטי קשים לישראל ולארצות־הברית.

מה שכן עומד על הפרק הוא ועידת חירות.

התפכחות

העמדות שהציג שמיר באותו ראיון הם קודם כל ראשית ההתפכחות מן „הקונצפציה הגדולה" של שרון, אשר שמיר היה שותף לה לפחות בימים שהיה שר החוץ. מה אומרת אותה „קונצפציה"? — ישראל תעשה עם הפלשתינים עיסקה — את המדינה הפלשתינית היא „תסייע" להקים בגדה המזרחית של הירדן, במקום הממלכה ההאשמית. ובתמורה יוותרו הפלשתינים על הגדה המערבית...

כדי ל„שכנע" את הפלשתינים לקבל את העסקה הזאת, ניסה שרון ליצור תנאים של עסקה „שאי־אפשר לסרב לה": הוא לחץ אותם בגדה המערבית כדי שיהגרו לגדה המזרחית, וכהשלמה ללחץ בשטחים יזם את מלחמת לבנון כדי לגרש את הפלשתינים לירדן, אולי בעזרת סוריה, וכך לקעקע את הממלכה ההאשמית תחת לחץ נדירת העמים הגדולה במזרח־התיכון. מן הבחינה הזאת, השם המתאים יותר למלחמת לבנון הוא מלחמת שלום יהודה ושומרון.

בנאומו בפני תומכיו בוועידה בתל־אביב לא חזר בו שרון מן הקונצפציה הגדולה. הוא תקף את המדיניות הננקטת כיום בשטחים, שמגמתה חידוד הצביון הערבי שלהם. כלומר: וויתור על „תקוות" ההגירה הפלשתינית הגדולה למזרח ירדן. באופן די פרדוקסלי אפשר לומר, כי שרון, בדרכו המיוחדת, הוא „פרו פלשתיני". הוא מכיר בכך שיש בעיה פלשתינית אמיתית, שיש למצוא לה פתרון, והוא מציע לקבוע את הפתרון על חשבונו של חוסיין. עד היום לא הכחיש שרון את הידיעה הרווחת, כי גישש, באמצעות אורי אבנרי, וניסה לקבוע פגישה עם ערפאת כדי שיסכים עמו לפתרון הזה, באופן יותר מובהק מאחרים. „הפרו־פלשתיניות" של שרון מוצאת את ביטויה באנטי־ירדניות קיצונית. שרון הוא אולי האוייב המובהק ביותר של חוסיין. יותר מאסד.

כעת, דרכיהם של שמיר ושרון נפרדו. שמיר, לא זו בלבד שאינו מעוניין עוד להפיל את חוסיין מכסאו בגדה המזרחית, הוא מחפש בו בן־שיח על גורל הגדה המערבית. (כן, כן, יהודה ושומרון). כפי ששרון הוא אנטי־ירדני מובהק, בגלל הפתרון הפלשתיני שהוא מציע, שמיר הוא אנטי־פלשתיני מובהק, בגלל האופציה הירדנית שהוא דוגל בה כעת. את נחישותו האנטי־פלשתינית היום אפשר גם להסביר על רקע גיבוש תפיסותיו המדיניות למאבק בשרון. חייבים להגיע לכלל מסקנה, כי „הסבא הטוב" שמיר מפתח בקצב איטי, אבל מובהק, עימות עם שרון דווקא בחזית הרגישה ביותר בחירות — גורלה של ארץ ישראל.

כוונתו של שמיר ברורה — הוא איננו מחפש רק להכות את שרון בוועידת חירות. אלא ליצור תנאים שלא יאפשרו את המשך חברותו בתנועה. מול „הקונצפציה הגדולה" הוא מבקש להעמיד את תהליך קמפ־דייוויד בגירסתו הרא־שונה. כאשר את בגין ליווה, לא שרון רפול ו... שמיר, אלא וייצמן ודיין, הוא בפירוש אמר לרויטר, כי הוא מתכוונן ללכת בדרכם של אלה בחירות שהגיעו להסכמי קמפ־דייוויד.

שמיר מבקש לחצות את חירות בקווי התהליך המדיני דווקא, גם כדי להבריח את דוד לוי שלא לתמוך בשרון. דוד לוי קנה לעצמו שם, כאשר במלחמת לבנון התנגד לקונצפציה הגדולה, וגם היום ספק אם יילך עם שרון להתעמת עם מחנה שמיר נגד קווי התהליך המדיני של ממשלת האחדות הלאומית. לפיכך, עימות מדיני ב„חירות" יבריח את דוד לוי לנטוש את שרון — כך על כל פנים יכול שמיר לקוות.

כך גם אפשר להסביר את פשר התנגדותו החריפה לאש"ף. שמיר יוכל להתמודד עם שרון על בסיס המסגרת של קמפ־דייוויד, אבל לא בעניין אש"ף, המחוזק ב„מחנה הלאומי" כשטן בהתגלמותו. אש"ף עלול להיות הבטן הרכה שבו יכה אותו שרון. אבל האם באמת תחזיק מעמד הנוסחה שעל פיה לא ידבר עם אש"ף, בישראל ויונח את הפרות וניחת הקונצפציה הגדולה יותר רציונלי כלפי אש"ף לבנון.

כזכור, פרצה מלחמת לבנון הפסקת־אש ממושכת עם אש"ף. האש היתה לצנינים בעיני שרון, שכן חיזקה את מעמד אש"ף ולפיכך גם בגדה המערבית. תואנה בידיו לממש את נטישת הקונצפציה מחייבת את נוסחת הפסקת האש עם אש"ף רק בלבנון, ששם מעמדו בעייתי, אלא גם בשטחים.

והנה, כאשר מודע ישראל כי לא יכיר באש"ף הכרת אש"ף ב־242, ישראל לאו"ם משא ומתן בלבנון, עם כל ארגון, של 242. אילמלי הזכירו ברור כי הכתובת לפנייה אירגון „אמל". איזכור כן, רק למדינות במלחמת ששת־הימים שההחלטה מזכירה את הפלשתינית. היא איננה ולא לשום עניין לבנוני. כך מסתבר, יש מי שמוכן אש"ף לתוך מסגרת של ישראל. היא חלה ערב בגיזרות לבנון בלבד, להרחיב אותה גם לגזרות חשב אחרת. עכשיו רוצים הפסקת האש והיא גם בלבנון, כבר לא כל־כך רלוונטי. בעיקר בשטחים.

כיום יש בכל, ואת הפסקת־אש בין ישראל לאש"ף — ערפאת התחייב שלא לפעול ישראליות באירופה. בלבנון ישראל את דרכו של אש"ף מעמדו, אך מאפשרת לו הפליטים.

פירסום, תרופה חלקית

עימות במרכז הספורט. ד"ר רם ישי (מימין): שלוש שנים לניתוח פרוסטטה! פרופ' דה־פריס (משמאל): שיעבדו במשמרות

ההנהלות של המוסדות הרפואיים אינן יכולות להתמודד עם „הרפואה השחורה" החולים פוחדים להתלונן ורק האיום בפירסום עשוי לעזור ● דיון פומבי עם פרופ' דה־פריס וד"ר רם ישי

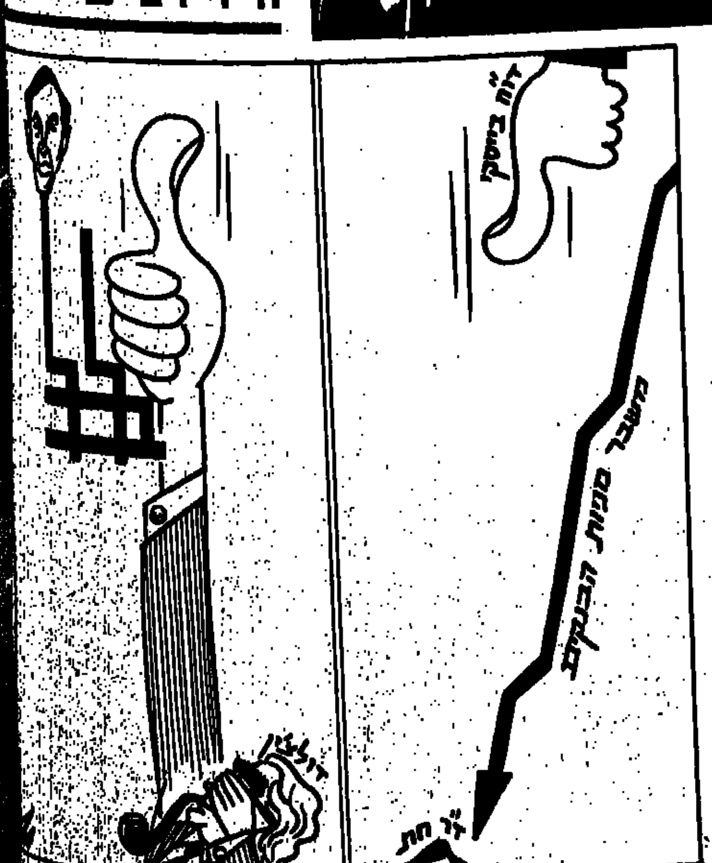

מאת אשר שילוני

איך מתמודדים נגד „הרפואה השחורה"? מה קדם למה: „הרפואה השחורה" לתורים הארוכים, או להיפך? מחולי הרפואה הציבורית — עניין אירגוני או מהותי? שאלות אלו ואחרות הועלו בעימות בין פרופ' דה־פריס, מומחה לרפואה פנימית וחתן פרס ישראל ברפואה, לבין ד"ר רם ישי, יו"ר ההסתדרות הרפואית בארץ. העימות בין השניים התקיים באחרונה במרכז ספורט ונופש של ההסתדרות בחולון בשיתוף מועדון „מוסף" של מועצת הפועלים במקום. על המלאכה ניצח צביקה שפירא.

הקהל, המרוכז סביב החוג „רגע חושבים," נוטה לביקורת חמורה למדי על קופת־חולים ומסכים בדרך כלל עם עמדות שהביע ד"ר רם ישי על השירות הגרוע שמספקת קופת־חולים להכריה, למרות רמתה המקצועית — שהיא מהטובות בעולם.

גם פרופ' דה־פריס, שמצדד בקופת־חולים כמוסד ערכי־חברתי־אידיאולוגי ומעדיף אותה בשל כך על הרפואה הפרטית, אינו חוסך שבט ביקורתו מקופת־חולים על השירות הגרוע ועל חוסר התייעלות ועל אי־לחימה נגד הרפואה השחורה. לדעת הפרופסור לא מדובר בליקוי מהותי, אלא אירגוני־מינהלי, דבר שניתן לתיקון אם המערכת הניהולית תתוקן.

פרופ' דה־פריס כופר בטענה שהתורים במוסדות הרפואה הציבוריים הם גזירה משמיים: „יש במוסדות אלה ציוד פנטאסטי, יש ידע עצום. אבל האבסורד הוא שאין מנצלים טוב את הציוד" — קובל הוא ומוסיף: „במקום לעבוד בקופת־חולים במשמרות, היא שולחת עבודות למכונים פרטיים, העובדים 24 שעות ביממה."

עבודה במשמרות פירושה גם חיסול, חלקי לפחות, של התורים הארוכים לרופא טוב, למנתח טוב, לניתוח במועד.

אחד הפגמים במערכת הוא, שלקוח אינו עצמאי לבחור לו איזה רופא ינתח אותו. ישנם רופאים שאין להם די חולים ואילו אחרים עמוסים מאוד. ואם אתה רוצה להגיע לרופא הטוב, אתה דואג שהוא „יכיר אותך", ואז הוא מקדם את תורך, וכך תורם של אחרים מתארך יותר.

הקהל אשם

לפרופ' דה־פריס אין די מילים לגנות תופעה „שחורה" זו, הוא, כרופא, מתבייש שהגענו לכך ומתנחם שמחוזות העמק והנגב פחות או יותר נקיים מנגע זה. „אולי משום שמחוזות אלה נקיים מאוכלוסייה," מעיר בציניות מישהו מהקהל.

האורח, אם כי הוא אופטימי, לדבריו — מצביע על הקושי לצאת מהמצב הזה, שהנהלות מוסדות הרפואה הציבוריים חלשות ואינן יכולות להתמודד איתו. כששאל פעם את יו"ר קופת־חולים, פרופ' חיים דורון, למה אינו מפטר רופא שסרח, והיתה התשובה — אין חולה שמוכן להתלונן רשמית. המסקנה: הקהל אינו פחות אשם מהרופא. „מה שמרגיז," אומר דה־פריס, „שאני משלם מס הכנסה כמו יקה טוב. הרופא השחור אינו משלם מס עבור עבודתו השחורה. כאשר ישלם — העסק לא ישתלם לו."

למה בכל זאת ניתן לעשות כדי ללחום ב„נגע השחור" — אין לו לפרופ' דה־פריס תרופה ברוקה. אבל בכל זאת: לחץ דעת הקהל באמצעות התקשורת — לחץ שהוכיח עצמו בפרשת בל"ל.

הרופאים „השחורים" מפחדים מהתקשורת. „הנה, מעשה באם לבת־חולה, שבאה למנתח מסוים וביקשה שהוא ינתח את ילדה. המנתח דרש ממנה עשרת־אלפים דולר. האם טענה שאין לה. כאשר סירב לה המנתח, התפרצה ואמרה: „מחר תהיה ב„מעריב". האיום פעל. הוא מייד הכניס אותה לתור הניתוחים..."

התור אשם

גם ד"ר רם ישי, יו"ר ההסתדרות הרפואית, מגנה את הרפואה השחורה, אבל טוען שראשית חטאת בתורים הארוכים במוסדות הרפואה הציבוריים — התורים הם שהולידו את הרפואה השחורה ולא להיפך.

לדעת ד"ר ישי, לא מדובר בפגם מינהלי־אירגוני אלא בעצם אוטופיה של הרפואה הציבורית, שגם היום אינה שיוויונית. — שכן מי שיכול משיג את הרופא הטוב, את התור המתאים וכו'. שורש הרע, לדעתו, שקופת־חולים אינה של החברים. מדובר במערכת ציבורית־פוליטית.

ד"ר רם ישי משבח את מקצועיותם של הרופאים ברפואה הציבורית — רמה מקצועית מהטובות בעולם. גם הרמה המוסרית טובה. אבל השירות גרוע מאוד. „כיצד ייתכן שאדם ימתין שלוש שנים לניתוח פרוסטאטה?!" רם ישי מתפלא על כושר סבלנותו של האזרח. בכל ארץ אחרת היה כבר מזמן פורץ מרד נגד שירות מעין זה. ומוסיף, תוך הסכמת הקהל: „אילו פרופ' חיים דורון, יו"ר קופת־חולים, היה אדם עצמאי, היה פותר את הבעייה."

ד"ר ישי תובע לאפשר ללקוח־הרפואי לקבל שירות באמצעות רופא פרטי בבית־חולים פרטי, ולדרוש ממנו לשלם את ההפרש בין ההשתתפות של קופת־חולים לבין העלות הממשית בשירות הפרטי. לדעתו, כאשר קופת־חולים תיאלץ להתחרות עם שירות פרטי, היא תיתן שירות יותר טוב, וכולם ייצאו נשכרים.

ד"ר ישי טוען שמשנת 1976 הוא תובע מקופת־חולים וממשרד הבריאות שיישבו עם ההסתדרות הרפואית לחפש פתרונות. עד היום זה לא יצא־לפועל.

גם ד"ר רם ישי מצדד מלחמת חורמה נגד הרפואה השחורה, אבל הוא פסימי באשר ליכולתה של דעת הקהל לעשות את המלאכה. שכן, לדעתו, לדעת הקהל בישראל אין כמעט משקל: שום חבר־כנסת אינו חש עצמו אחראי כלפי הציבור, שכן, אצלנו לא מצביעים עבור האיש המתאים לכנסת אלא עבור המפלגה ה„מתאימה."

רשות הקורא

שינוי סגנון — מלמעלה

ב„על המשמר" מיום 21.1.87 קראנו דיווח על פגישת יצחק שמיר עם קבוצת משוררים וסופרים. בין היתר ציין ראש הממשלה, כי „לזרא לו סגנון החרפות והאיומים". אך האם נאה דורש וגם נאה מקיים?

יום קודם דיווח „על המשמר" על ההטרדות הטלפוניות ואיומי הרצח המופנים כלפי ראובן קמינר ואחרים ממשלחת השלום לרומניה. איומים אלה לא נפסקו כבר מספר שבועות, והם למעשה המשך להסתתו של שמיר כלפי אנשי המשלחת, רה"מ כינה את אנשי המשלחת „בוגדים" ובכך, למעשה, התיר את דמם. אנשי הימין הקיצוני מפרשים את דבריו של שמיר כהרשאה לפגוע בהם.

מיד עם פרסום דברי שמיר קראו לו הח"כ שריר ווייס לחזור בו מדבריו. עם תחילת האיומים מצד תנועת הנוער של כך" פנינו שוב לשמיר, על מנת שיחזור בו מדבריו. פנייתנו נפלה על אוזנים ערלות.

אם אכן מתכוון שמיר לשנות את הטון, מן הראוי שיעשה הוא את הצעד הראשון. ישמיע את קולו נגד מעשי ההתנכלות הבלתי חוקיים כלפי חברי משלחת השלום, ויורה למשטרת ישראל לנקוט את כל האמצעים הדרושים על מנת להגן על שלום חברינו ולגלות את זהותם של המטרידים. וזהותם הפוליטית, ידועה לכל.

נעם סלע
דובר שמ"י
שמאל סוציאליסטי ישראלי

להט והכיפה — לא בכפייה

בפרשת הכיפה על ראש תלמידי בתי הספר הממלכתיים בתל־אביב הטא עיתונכם, כמו גופים אחרים, בתגובה מהירה מדי על „ברווז עיתונאי".

גיורא מנור, בכתבתו „כיפה על ראש כנוע" קובע ביום ג', בהתבסס על עיתון „הארץ" מיום א', כי ראש עיריית תל־אביב שלמה להט „הורה לכפות על תלמידי בתי הספר בעיר לחבוש כיפה".

העובדות אינן אמיתיות ואינן בדוקות, ולכן המסקנות מעוותות, ומאשימות, רחמנא ליצלן, את ראש העירייה ב„כפייה דתית". נו, באמת.

ראש העיר לא החליט דבר. הוא נגד כפיית חבישת כיפה, או כל דבר אחר מסוג זה, והאשמתו בכך היא מגוחכת, להט הוא בעד כיפה ונגד כפייה, כפי שהבהיר בשידור „ערב חדש" בטלוויזיה הלימודית ביום א', ברדיו, ובידיעות שהתפרסמו ביום ב' בעיתונות, ותכל שמר מנור לא טרח לבדוק את העובדות עימי לפני שהגיע למסקנות.

עמדתו של להט בנושא הכיפות נובעת מעמדתו שיש לנהוג כבוד גם בכללים ובמנהגים שאינם מקובלים על אדם זה או אחר. מתוך תפישת עולם זו מאפשר ראש העיר פתיחת בתי קולנוע בערב־שבת בתל־אביב, אך אוסר פתיחתם באזורים שבהם יש פגיעה בתושבים. כך, למשל, דרש להט סגירת כסטומט בשבת, מאחר שהכסטומט מותקן בשכונה דתית.

מכאן נובעת עמדת ראש העיר, שכוונה לכבד את התנ"ך על־ידי חבישת כיפה בשעת לימודים, אך מובן שאין לחייב איש בחבישה זו.

בני כהן,
דובר עיריית תל־אביב

הכנסת בראי התקשורת

בדיווח הכתבים על הנעשה בין כותלי הבית נפקד כדרך כלל מקומה של סיעת חד"ש, אם בגלל צביונה הפוליטי שאינו פופולארי במיוחד (בדומה לרשימה המתקדמת), או משום חוסר עניין מצד הכתבים המסקרים את פעולות הכנסת ועבודתה.

שונה הסיקור לגבי סיעת חד"ש כאשר מתחוללת שערורייה על רקע חילופי מלים או מהלומות מצד חבריה כלפי נציגי התקשורת (ראה התקרית בין ח"כ צ'רלי ביטון לבין כתב „קול ישראל" חיים יבין), או בשבוע שעבר — תיגרת ידיים בין חברי חד"ש לחברי־כנסת של „התחיה", על רקע ביקור בכנסת של משלחת שלום סובייטית.

אין ויכוח על כך שסיעת חד"ש, כמו „הרשימה המתקדמת", דוגלות בדעות שאינן עולות בקנה אחד עם קשת הדעות וההשקפות המרכיבות את הקונצנזוס הלאומי על כל הגוונים והניואנסים השונים שבו. אולם מכאן ועד לאפליה מגונה ושיטתית מצד כלי התקשורת לגבי סיקור פעולותיה בכנסת, הדרך רחוקה. אין זה מתפקידה של התקשורת לקבוע מה רצוי או מעדיף המאזין לשמוע על פעולות מפלגה כזאת או אחרת. תפקידה העיקרי והחשוב מכולם, וחייב להתמקד במסירת אינפורמציה מקיפה על הנעשה בין כותלי בית המחוקקים שלנו.

אבי גרין, תל־אביב

חברה חדשה

מאת גדי יציב

אין טיעונים חפים מאידיאולוגיה

האם נמאס לכם כבר לשמוע את הטענה השחוקה והמיושנת ש„אנחנו מדברים אידאולוגיה". ואילו הם, אנשי הימין, מדברים בלשון מעשית ורציונלית! גם אם נמאס – בכל זאת הטענה הזאת מושמעת שוב ושוב. אפשר לומר להם: תעזבו אידאולוגיה. בואו נתווכח על יסוד קני־מידה רציונליים ומעשיים – בלי קשר לאידאולוגיה שממנה נגזרו הטיעונים. זה בסדר גמור. אבל אפשר גם לאמר: אם אתם כבר מתעקשים לדבר על האידאולוגיה שלנו, בואו נראה מהי האידאולוגיה שמסתתרת בנימוקים שלכם. כי זאת לדעת ולזכור: אין טענה שאין לה אידאולוגיה. ואין אידיאולוגיה שאיננה מגינה על אינטרס כלשהו – ומי שטוען שהוא נטול־אידאולוגיה מבקש להחביא ולהסתיר את האינטרס־המגונן שלו מאחורי מסיכה של רציונליות ומעשיות כביכול.

להלן לקט מקרי של טיעונים־מתיימרים־לחפות מכל־אידאולוגיה; היום ניתן לאסוף טיעונים כאלה בצרורות, והדוגמאות שלהלן הם רק חלק קטן מהצרורות המוטחים בפנינו יום־יום.

שר האוצר משה ניסים – לשלם אגרות מאגרות שונות.

ממונו של אדם

„אנחנו נדאג לכך שמרבית ממונו של אדם תשאר בידיו". זהו ציטוט מדברי שר האוצר, משה ניסים, להצדקת הרפורמה במס. ההנחה האידאולוגית כאן ברורה: ממונו של אדם נופל לידיו בלא שום קשר להסדרים החברתיים הקיימים בחברה — אלא רק כתוצאה מכישוריו או חריצותו של בעל הממון. זוהי הנחה שגויה ובדויה.

הממון שאדם מרוויח בעיסוקיו השונים איננו רק תוצאה של מאמציו וכשרונותיו אלא גם, ובעצם בעיקר, הוא תוצר של ההסדרים החברתיים הקיימים במדינה. העובדה שבנקאי מרוויח יותר מפועל תעשייה, או שסוחר מרוויח יותר מעובד־אדמה איננה תופעת טבע שנבראה בששת ימי בראשית, והוא הדין גם לגבי העובדה שאדם זה ולא אחר יהיה בנקאי ואילו לחברו אין שום סיכוי לכך — אלא העובדות הללו הן תוצאה של החלטות ממשלה או תוצאה של החלטות גופים אחרים בעלי שליטה בחברה, או תוצאה של „כוחות השוק" בנקודת זמן נתונה. „כוחות השוק" אינם מסקירין וסר־טניות של בית־משפט אלא אלה הם כוחות הנשלטים על ידי בעלי המאה, אנשי העשירונים העליונים.

„ממונו של אדם" איננו איפוא קיצבת־צדק של שופט אובייקטיבי, חכם וטהור־לבב אלא ממונו של אדם הוא פועל־יוצא של ההסדרים החברתיים הקיימים. מסיבה זו, מי שההסדרים החברתיים הקיימים מיטיבים איתו יותר, חייב לשאת בעול כבד יותר, כדי לקיים את ההסדרים הללו. מי שנופל לידיו ממון רב יותר מן הקופה הכללית חייב לפתוח את היד הזאת במידה רבה יותר כדי לשאת בהוצאות הכרוכות בהפעלת הקופה הכללית הזאת.

אלמלא המחסום האידאולוגי־הימני, המונע משר האוצר הנבון עלינו מחשבה בהירה, הוא היה מבין אל־נכון כי ממונו של אדם מגיע אליו בעזרת מנגנון מורכב מאוד שהפעלתו עולה בכסף רב, ותוצרתו מתחלקת באופן בלתי־שווה בין אזרחי המדינה. השר המבקש מאזרחי ישראל לשלם אגרת חינוך על פי מספר ילדיהם הלומדים בבתי הספר, ולשלם אגרת־בריאות על פי מספר בני משפחתם הזקוקים לאישפוז — היה בוודאי גם מבקש מהם — אלמלא החסם האידיאולוגי שלו — לשלם את הוצאות האחזקה והתיפעול של מכניזם־הממון על פי וביחס לערך הממון שמכניזם זה מעביר אליהם.

שכר עבדים כיתרון יצרני

„השכר לשעת עבודה בישראל נמוך יחסית לזה המקובל במרבית המדינות התעשייתיות. אולם יתרון זה לא בא לידי ביטוי בשוקי היצוא בגלל פריון העבודה הנמוך יחסית בארץ" זהו ציטוט מ„ידיעות אחרונות" מה־13.1.87. אולם טענה זו הופיעה כמעט בכל העתונים מפי ראשי המכון לפריון העבודה והייצור לרגל פירסום הדו"ח השנתי שלהם.

ניסוח זה מוכתב על ידי הנחה אידיאולוגית־ימנית ברורה: העובדים הם גורם־ייצור ככל שאר התשומות, ויש להקצות אותם באורח אופטימלי — דהיינו, לגרום לכך שתהיה עלותם והתוצאה המינימלית האפשרית. שימו לב לכך שעל יסוד הנחה זו נקבע כי השכר הנמוך („יחסית") הוא יתרון. (נא להתבונן ביתרון הבולט הזה: עלות השכר לשעת עבודה של פועל ייצור בארצות הברית היא 12.97 דולר; בשוודיה — 9.82 דולר; בגרמניה — 9.45 דולר; באיטליה — 7.73 דולר; ביפן — 6.45 דולר; בבריטניה — 6.27 דולר. לעומת זה בישראל עלות השכר לשעה היא 4.34 דולר בלבד. יש גם נחמה יחסית: אנחנו עדיין גבוהים יותר מאשר הונג־קונג ששם השכר לשעה הוא 1.41 דולר).

אלמלא העיוות האידאולוגי הזה, הקובע לעובד מעמד של גורם יצור בלתי־אנושי, עשויים היו מחברי הדו"ח להבין כי שכר עבודה נמוך איננו יתרון — אלא הוא דווקא חסרון בולט, וכי הקטנת ערך התוצאה הקשורה בשכר העבודה הנמוך בטלה בששים ביחס לעלות ערך פריון הייצור הקשור בשכר עבודה גבוה. כלומר, אלמלא המחסום האידאולוגי־הימני על שיקול דעתם הם היו מנסחים את הדו"ח שלהם כדלהלן: פריון העבודה הנמוך יחסית בישראל נובע בחלקו מהשכר הנמוך שמקבל העובד הישראלי, ורק מערכות יצור המסוגלות לשלם לעובדיהן שכר גבוה יותר, בדומה לשכר המשולם בארצות המערב, עשויות לגרום לפריון יצור גבוה של העובדים, בדומה לפריון המקובל בארצות אלה.

על המיסים ועל הסמים

„עדיף שהאנרגיה שהפרטים מוכנים להשקיע בשיפור מצבם האישי תתועל ליצרנות, מאשר לנסיון להכות את מס הכנסה — משום שהשקעת מאמצים במציאת פרצות בחוק המס עשויה להועיל מאוד לפרט המנסה לשלם פחות מס, אבל לחברה פעילות זו אינה מועילה, ואף מזיקה. מכאן נובע הצורך ברפורמה במס, שהרי בשיעורי מס גבוהים מאד, התשואה הצפויה להתחמק מתשלום מס יכולה להיות גבוהה יותר מכל תשואה לפעילות כלכלית יצרנית. מכאן גם ברור כי הפחתת שיעורי המס ברמות הגבוהות איננה מיועדת להיטיב עם בעלי הכנסות אלה, אלא עם החברה שבה הם חיים". הטיעון המסורבל־משהו הזה מצוטט ממאמרו של ד"ר יקיר פלסנר ב„על המשמר" 31.12.86. כדי להבין את ההנחה האידאולוגית הקובעת את עמדתו של הכותב נתייחס לטיעון האפשרי הבא: „עדיף שהאנרגיה שפרטים מוכנים להשקיע בשיפור מצבם האישי תתועל ליצרנות מאשר לנסיון להכות את החוק האוסר סחר בהירואין — משום שהשקעת מאמצים בעבירה על החוק האוסר סחר בהירואין עשויה להועיל מאוד לפרט ונעשה להבריח גבולות עם הירואין ביותר — ולתת לו תשואה, אבל לחברה פעילות זו אינה מועילה, ואף מזיקה. מכאן נובע בפשטות הצורך ברפורמה בחוקי הסמים, שהרי אם יהיה מותר לסחור בהירואין, תהיה התשואה הצפויה מהצלחה להתחמק מתשלום מכס על מטעני הירואין מיובאים קטנה ביותר — ואילו הסחר — כסם כשלעצמו, שלא לדבר על גידולו בארץ ושיווקו לארצות ניכר, עשויים להיות מנוף להגברת הפעילות הכלכלית והצמיחה, ומכאן שביטול חוקי הסמים הוא לטובת החברה כולה".

לא, אין לי ספק בכך שד"ר פלסנר לא מסכים לכל האמור לעיל. מה פתאום? מה יש להשוות בכלל. הוא יגיד לנו. הרי החוק האוסר סחר בהירואין הוא חוק חשוב מאד, בלי קשר לחישובי תשואות כספיות פה ושם — הרי סחר בסמים יוצר מצב חברתי בלתי נסבל, ואפילו הוא פשע חברתי. זה כל ההבדל: מנקודת המוצא שלנו החוק הקובע כי העשירים־יותר חייבים לשלם יותר מס, גם הוא נועד למנוע מצב חברתי בלתי־נסבל.

ואפילו פשע חברתי — אשר קוראים לו פער חברתי עמוק בין עשירים ובעלי־אמצעים לבין עניים וחסרי־אמצעים. ההבדל בין טיעוניו של פלסנר לבין הטיעונים שלנו איננו נובע מכך שפלסנר „מדעי" יותר בטיעוניו, או נטול־אידיאולוגיה חלילה, אלא הבדל זה נובע מכך שהוא מחזיק באידיאולוגיה אחרת, והוא דבק באידיאולוגיה שלו כחסיד־תמים. על פי האידאולוגיה שלו הפער החברתי איננו רעה חולה שהחברה צריכה להתגונן מפניה בעזרת ספר חוקי־המס, בדיוק כפי שהיא חייבת להתגונן מפני סחר בהירואין בעזרת ספר חוקי־הסם.

פוטנציאל הצמיחה

„הקו המאפיין את הרפורמה, הן בשטח החברות והן בשטח מיסוי היחידים, הוא הקטנה משמעותית של נטל המס על אותם גורמים המהווים את הפוטנציאל של הצמיחה והיוזמה, שהם עתידנו." זה ציטוט ממאמר של יחזקאל פלומין ב„מעריב" מה־20.1.87.

ההנחה האידאולוגית של פלומין: פוטנציאל הצמיחה והיוזמה מצוי בקרב אנשי העשירונים העליונים בחברה. אשר אותם שחררה הרפורמה מנטל המס. אין שום סמוכים אמפיריים, או עדות הסטורית, שעשויים לבסס הנחה זו — והדעת נותנת שהאידאולוגיה הטבועה בה נועדה להגן על אינטרס מובהק של העשירים־ביותר. מחשבתו הדוקטרינרית של פלומין מחסנת אותו מפני העובדות אשר עשויות היו לשנות את תוכן טיעוניו. היזמים וגורמי הצמיחה היו בדרך כלל לא אנשי העשירונים העליונים אלא אנשי שכבות הביניים שדרכם אל ההצלחה עוד ארוכה מאד לפניהם. שבירת המחסומים החברתיים בין המעמדות הנמוכים והעניים ביותר לבין שכבות הביניים, דהיינו התהליך הקרוי לפעמים „גידול בשיעור המוביליות החברתית" הוא שסימן את פריצת הדרך אל הצמיחה. ואת גיוס האנשים אשר מקירבם מתגלים ועולים היזמים הגדולים. שבירת המחסומים החברתיים הללו היתה בדרך כלל עדות לנצחונם של כוחות הקידמה בחברה, ובמאה השנים האחרונות מובילות את הכוחות הללו התנועות הסוציאליסטיות השונות.

יתר על כן, תהליכי הצמיחה נגרמו לעיתים קרובות על ידי תהליכים וגורמים שונים שאינם תלויים בשכבה זו או אחרת — כגון גידול המוני בכוח האדם בעקבות הגירה, או על ידי פיתוחים טכנולוגים שונים שהתאפשרו על ידי תמיכה מרכזית במוסדות מדע, או על ידי פיתוח תורה חברתית חדשה, או על ידי התערבות מרחיקת־לכת של הממשל — שהזיז, דירבן והניע בני אדם והון ממקום למקום ומתחום פעילות אחד למשנהו.

הדבקות הדוקטרינרית של פלומין באידאולוגיה המיושנת שלו גם גורמת לו שגיה, אולי בלא־יודעין, שפוטנציאל הצמיחה מתחלק בקרב האוכלוסיה באופן בלתי שווה בדומה ובמקביל להתחלקות ההכנסות. דהיינו, מי שכבר „יצר עושר" עשוי ליצור עוד עושר — ואילו מי שעדיין לא „יצר עושר" — ובייחוד בעל־ההכנסה (ומטה) — חזקה עליו שאיננו יכול ליצור אותו עכשיו, ולכן גם אין שום מחסום שמונע ממנו לעשות את מה שממילא אין הוא מסוגל לעשות. זו טעות: פוטנציאל היזמות והצמיחה מתחלק באופן שווה בין בני האדם. דווקא מי שלא הצליחו עד כה לייצר עושר — עשויים לעשות זאת בעתיד אם החברה תצייד אותם באמצעים לכך. האמצעים הבדוקים לכך: רמת חיים סבירה, שירותי רפואה וחינוך נאותים, ותחושת שותפות וסולידריות חברתית. פוטנציאל הצמיחה העיקרי מצוי איפוא דווקא בקרב בינוני ההכנסה וההשכלה, ובקרב נמוכי ההכנסה שיש לפתוח להם את הדרך, על ידי מדיניות ממשלתית, להעפיל ולהגיע אל עמדות נוחות, יותר כדי שיוכלו לזנק קדימה.

מס על תוצר נקי

„רק בחקלאות ובמכרות מתרחשת הצמיחה הכלכלית האמיתית. כמובן זה שרק שם מייצרים „תוצר נקי". התעשייה המסחר והבנקאות אינם אלא מעבירי התוצר, ולכן אין הם מגדילים את העושר הלאומי." דברים תמוהים אלה הם ציטוט מפיהם של כלכלני המאה ה־18, אשר קולם נשמע ברבים ומכובד.

ומקירבם התמנו בעלי המשרות הכלכליות החשובות במדינה, בצרפת של המחצית השנייה של המאה ה־18. כדאי מאוד להכיר בכלכלנים האלה, שנקראו פיזיוקרטים, משום שגם הם נחשבו בשעתם כבעלי־קולה של האמת המקצועית והבלתי־אידאולוגית. ויש לציין שבין העולים גם הם את עצמם, חזקה עליהם שהם היו מייצגיו המובהקים של האינטרס המעמדי של הבורגנות הצעירה והצומחת של אותם ימים. מעניין מאוד, וכמעט מרתק, לשים לב כיצד התנאים האוביקטיביים של המעמד הזה קובעים את אופי הטיעונים המדעיים והאוביקטיביים שלו. בימים ההם טענו בעלי התעשייה שזה אך הוגן לצפות, כי יש לשחרר אותם ממס לא מפני שהם יוצרי העושר, אלא דווקא משום שהם אינם יוצרי העושר. דווקא על בעלי הקרקעות יש להטיל מס. הם טענו באופן בלתי־אידאולוגי, משום שמיסים נועדו לממן את מנגנון עשיית העושר. אשר, כאמור, רק בעלי הקרקעות קשורים אליו. אשר לבעלי התעשייה ולסוחרים — אלה צריכים להיות חופשיים מכל התערבות ממשלתית, ולעסוק בפיתוח עסקיהם באין מפריע. מאז השתנו דברים רבים במשק, וגם הנימוקים הבלתי־אידאולוגים השתנו כמובן. אבל את הסיסמא „עזוב לפעול" (לסהיר Laisser Faire) שהיא קריאת הקרב הליברלית מני אז, המציאו עוד הפיזיוקרטים, והם שהורישו אותה לליברלים של ימינו. הלקח ההיסטורי: הוגים וטוענים המתיימרים להיות נטולי־אידאולוגיה, משום שדווקא הם מייצגים את האידאולוגיה המסוכנת ביותר. מגינת האינטרסים של מי שכבר יש לו הכל.

האומנם אין מה להשוות!

תרבות ואמנות
בעריכת עלינא תורי

„דיינסטי" בגרודנו

מאת גיורא מנור

„מירל'ה אפרת" מאת יעקב גורדין; תרגום עברי ועיבוד: מרים קינן; בימוי: עמית גזית; תפאורה: אלי סיני; עיצוב תלבושות: טובה קליינרסרן; תאורה: נתן פנטורין — בתיאטרון „הבימה".

קידה או מחווה מבצעים, כשרוצים ביקרו של מישהו או משהו. התיאטרון הלאומי שלנו החליט על מחווה לתיאטרון היידי (שמשום מה מופיע בכל פרסומיו כ„אידי", למרות שכולנו יהודים ולא אחרים... אבל זה פרט, אם כי מי שמביע יחס של הוקרה וכבוד, מן הראוי שלפחות יידע לאיית נכונה את השם).

הלכו ונטלו מחזה מיושן למדי, אבל בכל זאת „בעל בשר" דראמטי, מעלים אותו על בימתו של התיאטרון הלאומי, לפני שנפתח המסך, נראית הבימה כאילו אנו מביטים בה מאחור, והצופה מצוי, כביכול, מאחורי הקלעים. האם אלה שרידי איזה רעיון של עיבוד, או בימוי שאבד תוך כדי החזרות, ולא סיפרו למעצב שאין עוד צורך בקלעים הפוכים אלה? ולכן נכנסים ויוצאים הכל גם בבית העשיר של מירל'ה דרך דלתות עלובות של דיקט, וכנראה זו אשמתי, שלא תפשתי למה זה טוב ולא מצאתי בבימויו של עמית גזית כל רעיון מנחה אחר.

ברור, שסיפור זה על אודות אשה אלמנה אמיצה, המלה את העסק הכושל של בעלה המנוח, ונעשית לגבירה לכל דבר, שעל פיה ינהגו הכל, כמין דמות של מיליונר מ„דאלאס" או „דיינסטי" מהעיירה גרודנו מזמן חומר עשיר לשחקנית.

כבר מראשית המאה, שעה ש„מירל'ה" הוצג לראשונה, נלחמו שחקניות על התפקיד הראשי — על דמותה של המשרתת והנאמנה שליירה. הבמאי העיד את התפקיד לאחת הכוכבות שלה, מאדאם טריילינג שמה ואסתר־רחל קאמינסקי, שנמנתה אף היא על הלהקה, נאלצה להסתפק בתפקיד המשרתת. כפי שהוא כותב בזכרונותיו, התפתח דו־קרב אדירים כי מאדאם טריילינג בתפקיד מירל'ה לבין אסתר־רחל, בתפקיד מחל'ה המשרתת. ניצוצות עפו בערב הבכורה, וכעבור כעשר הצגות באה העלמה טריילינג, וביקשה לתת גם לה הזדמנות להבריק בתפקיד מחל'ה. נערכו שתי חזרות (מיספר זעום כזה של חזרות לא היה אז משהו יוצא דופן, כי שיחקו בעזרת הלחשן...) והחילוף התבצע ומאז הפך תפקיד מירל'ה אפרת לתפקיד חייה של אסתר־רחל.

גם בהפקה הנוכחית יש דו־קרב, כפל תפקידים, שכן, בעיניי, מרים זוהר עדיפה על ליאה קניג בתפקיד הגבירה, ובתפקיד המשרתת להיפך.

ליאה בחרה למערכה הראשונה, בה כל תצרה של הגבירה מגיעה לעיירת סלוצק לחגוג את נישואי הבן יוסל'ה (עמי ויינברג), בטון סארקסטי אנטיפאתי, המזכיר את אופן דיבורו של מנחם בגין, וקשה להבין, מדוע מנהל העסקים שלה רב שלמון (האין זה שם סימלי, מהסוג שהיה חביב על גוגול, למשל?) מספר שהכל מכבדים את מירל'ה, שהיא נדיבה ונבונה. ליאה עושה ממנה כלבתא שוקית. מרים זוהר לעומת זאת משתמשת באירוניה ולא בתוקפנות של מי שמודע לכוחו.

„מירל'ה אפרת" - גלישה מיותרת לאחור

גם בהמשך, כאשר נאלצת מירל'ה לחלק את הונה בין בניה הלא יוצלחים, ורק לאלוהי המלודראמה — ז.א. סוג המחזה בו הדמויות עושות את רצון המחבר ולא את רצונן — פתרונים, מה מונע ממנה לשמור לעצמה איזו פנסייה הגונה, ולהבטיח את זקנתה. ממש כמו המלך ליר, פתאום עוזבת אותה תבונתה העיסקית, והדרכוכיות המפתיעה שלה מעמידה אותה כענייה בפתח.

רובינא בסצינה זו היתה באמת מין מלך ליר ממין נקבה, גאה עד כדי להזיק לעצמה. אידה קאמינסקי (שגילמה, אגב, את תפקיד הבן שלוימל'ה בהפקה המקורית) בתפקיד מירל'ה עשתה את המחווה השגוי הזה במין כעס עצור ועצום.

מכל מקום יעקב גורדין ידע היטב איך לבנות דמויות. למשל תפקיד הבת, שיעל פרל מעניקה לו חוצפה, נקמנות בהוריה שלה ותריפות מהנה, בהחלט אינו כפוי־טובה. וגם כאימה הקשקשנית וההמונית, מעשירה את הדמות במערכה הראשונה במיני תנועות עצבניות של רגשי נחיתות, אבל משבאה להתגורר בביתה המפואר של מירל'ה, יורדת לדרגת משחק חיצוני של עשיר־חדש. מוטקי אלקלעי כבעלת השיכור והלא יוצלח מסתפק בגולמנות מצחיקנית, המבוססת בעיקר על כך שעל הכל הוא עונה רק „מה נפקא מינא?" ובאמת אין הבדל, כי כל תפקידו מתנהל במישור אחד.

בשעתו התייחסו למחזה זה כאל ביקורת חברתית על הבורגנות היהודית. כיום „מסר" חברתי זה נראה מיושן במקצת. אבל יש במחזה ניתוח מצויין של היחסים המורכבים בין אם שנאלצה לחיות גם האב, חזן והמפרנס, וגם להסתיר את כשלונו של הבעל המת, שהיה, בעצם, פרשט רגל, לבין בניה, שהיא אינה מניחה להם להתבגר. כי היא מודעת היטב, כמה הם לא־יוצלחים בעצם.

דמויות מרתקות חזקות כאלה מצויות בהיסטוריה היהודית. יספיק אם נזכיר את האשה גליקל פון האמלן, שהתגוררה בהאמבורג, והותירה אחריה יומן מרתק של אשת־עסקים יהודייה מהמאה ה־18.

המחזה מתאר איך אהבה מופרזת וכובלת של אם, הורסת את הבנים, ולבסוף גורמת לנפילתה שלה. אבל הבמאי לא עסק כלל בתחום זה, והסתפק בהרצת השחקנים על פני הבימה, וכנראה האיץ בהם, כי רובם מתרוצצים על הבימה בצעדים מלאכותיים זעירים, כמין קאריקאטורות של יהודים עצבניים, רדופי בצע כסף.

הכבוד, ושמירת הכבוד המדומה — של העניים המחותנים, שכל גאוותם על הסב המפורסם, רב מנחם־מנדל ושל מירל'ה עצמה, שאפילו האיש הנאמן לה ביותר, שלמון רודנסקי בתפקיד זה מלבב ממש, אולי הדמות הסימפאטית ביותר בהצגה אינו מודע למידת אובדן השליטה של מירל'ה בביתה.

יש כמה רגעים בימתיים מצויינים במחזה. למשל הרגע, בו מצווה מירל'ה להביא את קופסת התכשיטים שלה, כדי שזו תהיה הדום לרגליה, שעה שהכלה החצופה שיינדל'ה משתלטת על השרשרת שלה, סמל מלכותה. (אבל מדוע מבדילה או הגבירה החכמה, שיש בקופסא יהלומים ודיאמנטים? הרי אדם במעמדה בוודאי יודע, שזה אותו הדבר. אולי אשמה בכך המתרגמת/המעבדת, שגם הכניסה בפי הבריות הללו ביטויים כגון „צורה לי", שהם עגה רחובית ישראלית, וכל העיבוד שלה הצטמצם בכך, שנעלמה תמונת הבר־מצווה, הזכורה לי לטוב בשל החזרות על הדרשה שעורך שלוימלה (שתחילה בוצע ב„הבימה" על ידי חנה הנדלר וכעבור 20 שנה, משחודשה ההפקה של „הבימה" בשנות ה־60, על ידי בתה שלה, דליה פרידלנד). „בארבעה־עשר בניסן מבערים את החמץ לאור הנר..."

החכנות לחגיגת הבר־מצווה, פחד־הבימה של הילד וכל האווירה יוצרת מתח בימתי, ומקנה באמת משמעות דראמאטית לשאלה: מירל'ה תבוא או לא תבוא? אבל כל זה אינו קיים בהפקה החדשה. אנחנו פשוט רואים, שהסבתא הגאה נכנעת לרגש ונוצר מין הפי־אנד רדוד, ללא הסיום החגיגי, היאה למלודראמה של ממש.

בצורה זו כפי שהוא מוצג, המחזה של גורדין אינו אלא גלישה מיותרת לאחור, והמחווה לתיאטרון היידיש, הופכת, למרבה הצער, לחיזוק הרעיון הבלתי נכון היסטורית, שכל התיאטרון היהודי היה רק שמאלץ וקיטש. לו היתה זו האמת, לא היה שווה לטרוח. אבל אין זה כך, היו תיאטרונים יהודיים גדולים בתחום הריאליזם ובתחום החרשני־האקספרסיוניסטי, והיה גם תיאטרון גרוע, ממש כמו אצל כל עם אחר. לכן נראה לי שלפנינו עוד חיפוש מזוייף של „שורשים", כביכול, שאינו כרוך לא בייחס רציני אל ההיסטוריה, או אל התרבות, וכל כולו רק תעלול פרסומת, מה שקוראים „גימיק".

קונצרט ראשון

רגישות ועוצמה

מאת אביבה שלח

ירון טאוב, דניאל גורטלר והתזמורת הפילהארמונית הישראלית בניצוחו של זובין מהטה בקונצרט מספר 4 של סדרת הקונצרטים לכבוד שנת המאה להולדתו של ארתור רובינשטיין.

התוכנית: באך — קונצ'רטו מס' 2 ברה־מז'ור לשני כלי מקלדת ותזמורת כלי קשת, ש' 1061; מנדלסון — קונצ'רטו מס' 1 בסול־מינור לפסנתר ותזמורת, אופ' 25; בטהובן — קונצ'רטו מס' 1 בדו־מז'ור לפסנתר ותזמורת, אופ' 15. היכל התרבות, 21.1.87.

לשורת הפסנתרנים החולקת כבוד יחד עם התזמורת ליובלו של רובינשטיין הצטרף הדור הצעיר. ירון טאוב ודניאל גורטלר, פסנתרנים צעירים מושפעי כשרון, השתתפו בנגינה יפה, מתואמת ומוסיקלית [illegible] הקונצ'רטו של באך. [illegible]

אחריהם מארי פרהיה, [illegible] המוסיקה ונושא דברה [illegible] מנדלסון, יצירת חגר [illegible] שיר־ללא־מילים רומאנטי [illegible] הרבה מאוד מילים [illegible] לאורך כל הדרך. בסערת [illegible] מרדימה וגם ברגישות [illegible] סופית לתחושה הסכימית [illegible] את תכנין של חשיה.

בקונצ'רטו בדו־מז'ור של [illegible] עדיין השפעת מוצארט [illegible] החברתית הסלונית [illegible] הווינאית הלא־[illegible] בטהובן הוא בטהובן [illegible] כמוהו כאחרונים. התוצאה [illegible] ומרתקת.

קולנוע

חזקה ומשוחררת

„אהבה נדירה" בקולנוע „פאר" ת"א

„אהבה נדירה" — אמזונה נצחית בתמונה: קטלין טרנר [illegible]

מאת יעל ישראל

שנות ה־70 חיסלו לחלוטין את מרשג הכוכבת הזוהרת בבד האמריקני. את מקום הכוכבת הערטילאית הלא־מושגת במרלן דיטריך קוטלת הגברים כמיי ווסט, סמל המין הנשי־ילדותי במונרו, פאם־פאטאל טורפנית בלנה טרנר וריטה הייוורט, או המרוחקת והקרירה כגרייס קלי, תפסו נשות קריירה משוחררות בנעליים אורטופדיות, בלי חזיות אך גם בלי שום מסתורין חמקני, המוסחות על שני סעיפים מהמיטה למשרד. בתיקי ג'יימס בונד ומבט שחץ חלומי מופנה לעבר עתיד טוב יותר.

המלכה ג'יין פונדה, סגנותיה סיסי ספייסק ומריל סטריפ, ג'יל קליברג, דברה וינגר ואחרות — כולן סוג מעצבן של נערות „מעודדות" שהחליפו חצאית פומפונים מתוקה בחליפה מחוייטת רק מפני שהתנועה הפמיניסטית החדשה נראתה להן יותר באופנה.

קטלין טרנר היא היחידה בבד האמריקני כיום השומרת על טעם הפעם של כוכבת הוליוודית זוהרת. לא רק נתוניה הפיזיים (המרשימים למדי) עושים זאת. אחרי הכל ישנן כיום שחקניות יפות וחושניות ממנה כקים באסינגר („אהבה מכושפת") או צעירות ממנה כדריל האנה („משפט הנשרים"). אבל רק טרנר יכולה להחזיק בכבוד בתואר הכוכבת הזוהרת.

והיא כזו דווקא מפני שאיננה פרגית צעירה ומתחנחנת. טרנר, שקיבלה דחיפה רצינית לקריירה הקולנועית שלה רק בראשית שנות ה־30 לחייה, מנצלת עד תום את בשלותה הנשית. עם חיוכה המסתורי, הזהיר והבוטח היא משדרת דמות של אשה חזקה ומשוחררת יותר מכל הצ'עכבס בנעליים אורטופדיות בסגנון פונדה או סטריפ מעוררות הרחמים. טרנר היא לא אלילת מין, למרות שהיא משדרת מיניות לא מבוטלת. יש בה תערובת של פראות מלאת חיים וריחוק אצילי והיא לא מתחנחנת כתחלתולה שברירית ועדינה המתרפקת על ברכי אבא'לה עם כל מיני שטיקים לוליטיים אילה מונרו. יש בה מיופיה של אשה בשלה שיודעת מה שהיא רוצה בלי להתרפס לפני שום גבר. כל זה הופך אותה לגיבורה גדולה מן החיים. היא באמת לא נראית כעוד אשת קריירה חרוצה במשקפיים ונעליים נוחות, וקשה [illegible] ליד סירים ומחבתות.

ב„בחום הגוף", סרטו של [illegible] היא היתה פאם־פאטאל קטלנית, [illegible] מסוכנת ואפלה שבילבלה [illegible] וויליאם הרט („נשיקת אשה [illegible]"). ב„כבוד של פריצי" של ג'ון יוסטון [illegible] חציו הזוהר של צמד [illegible] משוללי מוסר בנוסח „בוני וקלייד" [illegible] גדולה מהחיים. גם בסרט זה [illegible] והעצמאית, משתמשת [illegible] הפאלי שלה כאילו היה [illegible] מאבדת [illegible] סקסיות וגבורת על בן [illegible] שהולך לאיבוד בלא־[illegible] „בעקבות אוצר הנילוס" [illegible] זוהרת וחזקה [illegible] כשווה בין שווים [illegible] שיער בסגנון „על [illegible] הקיימת רק באגדות [illegible] פרנסיס קופולה [illegible] כיום על מסכינה [illegible] רמות של אם ואשת [illegible] קטנה, היא נשארת [illegible] הלא מושגת, המסתורית [illegible] העוצמה שנראה כאלו [illegible] מתאגדת. אשה [illegible] להרפתקאות ורגש [illegible] שלה בתשוקה [illegible] מהות ניקבית [illegible] פרוידיאנית כמסרטה [illegible] של כל גבר מצוי.

אפילו בסרטה הנוכחי, [illegible] הבמאי פיליפ מורה [illegible] פשוטה מעיירונת [illegible] צנוע ומנסה לגדל [illegible] יותר כמו נמרה [illegible] כאלמנת חוואי [illegible] קשה לדעת אם בפני [illegible] לגלם דמויות [illegible] שעושה בה פלאים [illegible]

ב„אהבה נדירה" [illegible] שני הגברים המשחקים [illegible] („רומן הרמיסים") כ[illegible] בתו' (מ„יער ה[illegible]" [illegible] הרבים על הסדיה [illegible] אפילו בימותיו [illegible] מצליחות לדכא את [illegible] נשארת אשה־אש, [illegible] קטלנית.

מחול

כנפיים מהגליל

סדנת מחול מהגליל המערבי מופיעה בת"א

בקיץ שעבר התארחה בארץ המנהלת האמנותית של תיאטרון המחול של העיר פרייבורג (מערב גרמניה), קוריאוגרפית ורקדנית, ועבדה עם סדנת האולפן למחול של מטה־אשר שבגליל.

עם רקדני הסדנה, המשמשים גם עתודה להקת המחול הקיבוצית, היא העמידה שני מחולות, האחד „כנפיים", שנושאו הרצון להמריא ולראות, והשני [illegible] לפי מוסיקה מאת קורא[illegible] תמונה כפרית, [illegible] המשמשות [illegible] קצר.

הסדנה תופיע [illegible] בשעה 20.30 ב־28.1.1987 בתל־אביב, בחסות [illegible]

תיאטרון

מיהו קאזינו האמיתי

„המשוגע ממונפרנס" בביצוע קובי אסף

מאת יוסי ונונו

האמן דון קאזינו דה לארטיסטו, מגיע להופעות במועדון קראון בימו, לאחר הצלחה חסרת תקדים בארה"ב. אמן ומאפיונר־בעל קאזינו בלאס־וגאס. הוא מגלה שבן־אחיו, זקה, גנב את דמותו ומשחק אותה בארץ. הוא הורג אותו כבר בתחילת ההצגה. כל ההמשך הוא ניסיון לשכנע את הקהל, שהוא הוא האמן האמיתי. זו המסגרת שאותה פותח קובי אסף. כל השאר תלוי בקשר שחקן־קהל.

גיבור „המשוגע־ממונפרנאס" המאבד את הקשר עם המציאות, פושט ולובש צורות, ומציג ומדבר על נושאים רבים, הכל כחומר. הקהל לא הפסיק לצחוק. אסף קורא לתיאטרון שלו „הטקסטומימו" — משלב טקסט, אך לא מחזה ומימיקה, אך לא לשמה.

השילוב טקסט־פנטומימה. משמש תירוץ להשתוללות של שחקן, לטשטוש ההפרדה במה־אולם ובעיקר מאפשר לאסף להפגין את כשרונותיו המגוונים. שחקן, פנטומימאי, רקדן, ליצן. הוא מתחיל בניסיון לשכנע את הקהל לנסוע להופעה שלו ב„קיראון," הוא אפילו מזמין אוטובוסים. כדי לשכנע הוא מופיע בכמה קטעים וממשיך בהיטפלות לאחת הנשים בקהל, שמזכירה לו אהובה רחוקה. בשלב מסויים הוא מחליט להסתלק, עוזב את האולם ומתברר שאמבולנס רודף אחריו. הוא חוזר ומבקש עזרה מהקהל. עניין האמבולנס מאפשר לו לדבר על השיגעון ועל קו האשליה שמפריד בין האמנות־חיים. הוא מגיע לאהבה ונותן קטע של מי אם לא רומיאו. יש גם פוליטיקה — שיחת מנהיגי העולם הופכת לחאוך משחק כדורגל מרדונה. מופיע והעסק מסתבך.

החיבור אסוציאטיבי לגמרי, הרבה אלתור. היו קטעים בהם תגובת הקהל גרמה לו להפסיק או להמשיך רעיון בימתי מסויים. אסף, בוגר הסטודיו של ניסן נתיב, עתיר השתלמויות בבתי־ספר בחו"ל, בין היתר, גם בעל דוקטורט בנושא תופעת הבלתי צפוי והשפעתו על האירוע התיאטרוני. אתה עכשיו הכל מובן. המופע הוא תוצאה של חיפוש דרך של אסף אחרי צורה תיאטרונית, שתדלג על מגבלות השפה. ותאפשר לו להופיע בכל מקום. אני מבין שהוא הופיע באירופה וזכה לביקורות טובות, עכשיו „טקסטומימו" גם בישראל.

קובי אסף — המשוגע ממונפרנס

אדם וביתו
בעריכת צביה בן־שלום

מי יזכה בתינוקת מ'?

זו הפעם הראשונה שבית־משפט בארה"ב מתבקש לקבוע, מי יזכה באפוטרופסות על תינוקת שנולדה לאם „חליפית". אם כזאת היא אשה המקבלת על עצמה להיות מעין מטרית בזרעו של אדם שאשתו אינה יכולה ללדת. מסיבה כלשהי, היא מתחייבת להעביר את התינוק לאחר הלידה לרשות אותו גבר ורעייתו.

אין לאכוף את החוזה שנחתם בין עקרת בית מניו־ג'רסי לבין זוג חשוך ילדים — טען בבית־המשפט עורך־דינה של עקרת הבית. לפי החוזה, הסכימה מרי־בט וויטהד ללדת ילד תמורת 10,000 דולר. „יש דברים שאי אפשר לקנות בכסף", טען העורך־דין שלה.

מרי־בט, בת 29 ואם לשניים, הסכימה בהסכם לעבור הפרייה־מלאכותית בזרעו של וויליאם שטרן וללדת ילד עבורו ועבור אשתו, תמורת 10,000 דולר. בחודש מארס שעבר נולדה, במזל טוב, התינוקת, המכונה מ'. שבוע אחרי היוולד התינוקת הגיעה מרי־בט לבית השטרנים, בוכייה ומתחננת שיחזירו לה את התינוקת. השטרנים אכן עשו כך, מתוך חשש שתזיק לעצמה ומפני שלא ידעו מה הן זכויותיהם על־פי החוק.

המקרה התפוצץ על פיה. האושר הפך לתיק מבחן ולמאבק משפטי.

מרי־בט לקחה את התינוקת ועברה עם משפחתה לפלורידה, עד שגילו אותה בלשים פרטיים שנשכרו על־ידי הזוג שטרן. היא נדרשה לחתום על ויתור זכויות ההורות שלה ואישור בכך לבני הזוג לאמץ את התינוקת, ונמצאה כיום באפוטרופסות זמנית.

כמו בסיפורים אנושיים רבים, גם כאן נראה ש„כולם צודקים" ואיך שלא יוכרע הצדק, הכאב יישאר נחלתם של אחרים.

בראשית 1982 הבינו אליזבט וויליאם שטרן שלא יוכלו להוליד ילדים. התברר שקיים חשש, כי הריון ולידה עלולים לגרום לאליזבט (41) לשיתוק ואולי אפילו למוות, עקב מחלה כרונית ממנה היא סובלת. בינואר 1985 נפגשו לראשונה עם מרי־בט וויטהד ובעלה. האשה וההסדר, שנעשה בתיווכו של מרכז לעקרות בניו־יורק, נראו להם מושלמים. בעדותו בבית־המשפט אמר שטרן, שהאם העתידה הבטיחה להם במהלך הפגישה שלא יהיה לה כל עניין לשמור לעצמה את הוולד כל שביקשה היה תמונה שלו/שלה מדי שנה ומכתב קצר על הקורות אותו/אותה במהלך אותה שנה.

וויליאם שטרן (40) סיפר לבית־המשפט כי תשוקתו לילד עזה ביותר, כיוון שאין לו קרובי משפחה „בשום מקום בעולם". הוא סיפר שנולד בברלין זמן קצר אחרי מלחמת העולם השנייה, בן יחיד להורים שעברו את תקופת המלחמה במחבוא מפני הנאצים. וזמן קצר לאחר הולדתו היגרה המשפחה לארה"ב.

בכל מקרה, ובכל דרך שייפתר המאבק על „בייבי מ'", תהיינה לתוצאות המשפט השלכות מרחיקות לכת על הנוהג של „אימהות חליפית" בארה"ב כולה. תהליך בו משתמש מספר גדל והולך של זוגות חשוכי ילדים המשתוקקים לילד. אין כל חוק בארה"ב המסדיר הסכמים כאלה.

בית־המשפט יצטרך להכריע בשני נושאים:

- האם „תופס" החוזה שחתמה האם ה„חילופית" עם האב ורעייתו.
- בשלב שני יצטרך לקבוע מי יזכה באפוטרופסות על התינוקת.

לפי נתונים של ה„חברה האמריקנית לפוריות", כל זוג חמישי בארה"ב סובל מאי־פוריות. כ־500 תינוקות נולדו בשנים האחרונות לאימהות „חליפיות". בספטמבר פירסמה ועדת מומחים ברפואה ומשפט של „החברה" מחקר, שהביע הסתייגויות רציניות מהשימוש באימהות „חליפיות", כפיתרון לזוגות חשוכי־ילדים. חששם היה מאספקטים אתיים ומשפטיים שעלולים להיות בעלי השפעה פסיכולוגית מזיקה למבוגרים המעורבים, כמו גם לילדים הנולדים במסגרת הסדרים כאלה.

דליה רפאל

מסיבה לבני הגבורות

בן 80 עם משפחתו במסיבה

חוויה מרגשת זומנה לאחרונה לקבוצת בני ובנות 80, חברי מועדון הגמלאים בכפר־סבא, אשר הוזמנו לחגוג את יום ההולדת שלהם יחד עם בני משפחותיהם במועדון המופעל במסגרת המדור לתרבות של מועצת הפועלים בכפר־סבא.

להצלחת הערב תרמה מערכת מגביר־קול חדשה, מתנת משפחת סנרובסקי למועדון הגמלאים לכבוד יום הולדתה ה־80 של אם המשפחה. ראש עיריית כפר־סבא, יצחק ולד, ומזכיר מועצת הפועלים, זאב בלפר, הגישו לחתני הערב את ספר ההגנה — שי הרשות המקומית.

המסיבה הנאה והמאורגנת בטוב טעם שימחה את לב כל הגמלאים ובמיוחד את בני ובנות ה־80, שהסבו עם בנים ובני־בנים, והם: רבקה גרונברג, יוכבד סגורבסקי, משה מלאכי, משה שלכטר ונחמן קוטלרסקי. ותיקי כפר־סבא כולם, מעורים בעסקנות ציבורית, כאז כן עתה.

עד מאה ועשרים!

כתבה וצילמה: חנה נדל

סבון גופרית ותאקנה

יצרן סבונים י. מלכה מוציא עכשיו לשוק סבון גופרית בשם „ים המלח" ומחירו 3.20 ש"ח לחפיסה בת 80 גרם. לחפיסה שקבלתי [illegible] צורף קומוניקט של שני עמודים, המסביר למה הסבון הוא טוב לבריאות בכלל ולמטפלי אקנה בפרט, ועל איזה בסיס הוא מבוסס, ואיך שהגפרית משמידה חיידקים...

[illegible] סיפורים כאלה מצורפים לכל סבון „מיוחד", וגם אם יש בהם אמת, אין טעם לחזור עליהם כל פעם. הבעיה עם אקנה היא [illegible] לסתם טיפוח יופי אין כאן מקום [illegible]. ישנם עשרות תכשירים, סבונים [illegible] שנועדו להקל על מצוקת הצעירים [illegible] הסובלים מפצעי בגרות, ומה שעוזר לאחד לא [illegible] יעזור לאחר. תמיד רצוי לפנות לרופא [illegible] וזה לא בטוח, לעתים די קרובות הרופא לא [illegible] ולא דיאטות מיוחדות, והרי אין טעם [illegible] להסביר לצעיר מיואש שזאת מחלה של גיל [illegible] מאליה, מה איכפת לו לעזאזל, שיהיו [illegible] פנים חלקות בגיל מופלג של 22 [illegible] בגיל 16 הוא האומלל בארמו איך [illegible] יום טהר־לב ב„נשיקה ראשונה"? ... זה [illegible] מעצמו עם יוסי המין / אני מוכרח [illegible] לי חברה מהירות / אבל מי תרצה [illegible] עם כאלה פצעי בגרות? „אגב, הסיפור [illegible] יוסי מין אינו נכון, זה לא תמיד עוזר, [illegible] שלא בגיל 16, נחזור לסבון: אין לי ספק [illegible] משהו, ושלאחרים הוא יעזור. לאחרים [illegible] לא. מה לעשות?

בין אלכוהול ותרופה

נמשיך לדבר על השפעות שונות של תרופות על גופנו במצבים שונים ויחסי הגומלין בין תרופות למזון.

אלכוהול הוא בהחלט תרופה, אך התייחסות אליו מאוד ליבראלית. שימוש באלכוהול אסור בהחלט לאנשים המקבלים תרופות נגד אלרגיות (אנטי־היסטמינים), תרופות מרגיעות ותרופות נגד דיכאון. אם לא יקפידו על כלל זה ולא יפסיקו לצרוך אלכוהול, עלולים אנשים אלה להרגיש חולשה, חוסר ריכוז, והם מאבדים מערנותם. דבר חשוב במיוחד לאנשים העובדים עם מכונות, נהגים וכל אלה הזקוקים ליתר ריכוז ועירנות.

צריכת אלכוהול על בסיס יום־יומי גורמת למחסור בחומצה פולית, ויטאמינים מקבוצה B, אבץ ומגנזיום. התופעות של המחסור הזה — עייפות, חולשה, נשירת שיער, כאבים באצבעות, בשרירים ועור. תכונה מסוכנת במיוחד של אלכוהול היא גרימת היפוגליקמיה, כלומר, ירידה דראסטית ברמת הסוכר בדם. מי שירד אצלו הסוכר מרגיש חולשה, הזעת יתר, סחרחורת ורעב. במקרים קיצוניים הוא עלול להתעלף ואם לא מטפלים בו — אף למות. זו הסיבה שחולי סכרת במיוחד צריכים להיזהר משימוש באלכוהול, בעיקר אלה מהם המקבלים זריקות אינסולין.

זהירות מיוחדת בצריכת אלכוהול צריכות לנהוג נשים הרות ומיניקות. נשים הרות הצורכות אלכוהול בכמויות גדולות עלולות ללדת תינוק הסובל מנזקים גופניים ומוחיים שאינם ניתנים לריפוי. האלכוהול לא מומלץ בתקופת ההנקה. המיתוס הקיים כי כוס יין או בירה מגדילה את כמות החלב אצל המיניקה, אין לו שום הוכחות מדעיות. לא צריך לקחת אותו ברצינות.

כמה מלים על תרופות המשפיעות על התיאבון, הגברתו או הקטנתו, והתרופות המגבירות תיאבון: 1. אלכוהול, מעלה רגישות לטעם על־ידי גירוי והפרשה יותר של רוק ואנזימי עיכול. כמויות גדולות של אלכוהול להיפך, מדכאות את התיאבון, וזו אחת הסיבות שאלכוהוליסטים ברוב־כלל נמצאים בתת־תזונה. 2. אינסולין מעלה תיאבון דרך המסלול ההורמונלי. 3. סטרואידים, הניתנים כתרופה במחלות שונות. (דלקת פרקים, דלקות שונות אחרות, אסטמה וכו') ולמניעת הריון בגלולות.

תרופות המורידות תיאבון לדוגמה, תרופות נגד השמנה — אמפטמינים. ההשפעה על משקל הגוף יכולה לבוא לידי ביטוי דווקא בגלל הגברת תיאבון. אחת הדוגמאות לכך הן תרופות המכילות את החומר ליטיאום, הניתנות בטיפול בבעיות נפשיות.

יש תרופות שחשוב להקפיד לקחת אותן יחד עם האוכל, או להיפך, ללא אוכל.

תרופות הנלקחות עם האוכל: סטרואידים (פרדניזון והידרוקורטיזון), אספירין, תרופות נגד דלקת פרקים (אינדוצר, ארטופן וכו'), דיאבנז ודיאבטקס לחולי סכרת, פלג'יל, נגד טפילים במערכת העיכול.

תרופות שצריך לקחת בלי אוכל — סוגי אנטיביוטיקה שונים, תוספת אשלגן, תרופות נגד עצירות ולקסטיה. חשוב לבלוע את התרופות האלה עם מים בלבד. מיץ או משקאות קלים עלולים להקטין את השפעת התרופה. גם קפה ותה לא מתאימים לבליעת תרופות מסויימות. מים הם הטובים ביותר לבליעת תרופות. בכל מקרה ברור שנטילת תרופות חייבת להעשות מתוך ידיעה. חשוב לברר עם רופא או מומחה אחר איך, מתי ובאיזה תנאים נוטלים תרופה זו או אחרת.

אולגה רז
דיאטנית קלינית

זה מה שיש

מתכון העשור

לרגל חגיגות העשור להיפרשוק הראשון שלה מכריזה תנובה על תחרות מתכונים. טפסי ההשתתפות מחולקים במתקני ההיפרשוק ברחבי הארץ. המתכונים יעברו מיון וסינון על־ידי ועדת שיפוט מקצועית. בעלי ששת המתכונים המובחרים יוזמנו להכינם במרכז ההדרכה של תנובה ובמהלך ארוחה ואת ייבחרו שלושת הפינאליסטים...

הזמנה לתה, בוויילס

לאורחים מחו"ל הבאים לוויילס בשנת 1987 תינתן הזדמנות לשתות תה עם משפחה מקומית, בביתה — במסגרת תוכנית שפותחה על־ידי רשות התיירות הוויילסית. התוכנית מופעלת באמצעות יותר מ־50 מרכזי מידע לתייר ומשתתפות בה מאות משפחות, שיקבלו את פני האורחים. ההשתתפות בתוכנית אינה קשורה בתשלום — מוסר משה טריווקס, יועץ ליחסי ציבור, בשם לשכת התיירות הבריטית, בחוברת „חדשות מבריטניה". לפי אותה חוברת ייערכו במהלך שנת 1987, בחסותה של אגודת הפסטיבלים הבריטית, 23 פסטיבלים, שיקיפו 359 ימי הצגות ובידור. העונה תתחיל בקמדן (צפון לונדון) ב־21 במארס ותסתיים בקארדיף (בירת וויילס) ב־3 בדצמבר. חוברת עם רשימה מפורטת ניתן לקבל חינם אצל:

Gwyn Rhydderch,
23 Orchard Road, London N6. 5TR.
Tel. 01-3484117.

קונגרס על דיור לקשיש

הכינוס הבינלאומי על דיור ושירותים לקשיש, שייערך בירושלים בין ה־8 ל־13 בפברואר 1987, מעורר התעניינות רבה בקרב העוסקים בנושא ומאות מומחים מכל רחבי העולם הבטיחו את בואם לירושלים. או"ם הכריז על שנת 1987 כשנה הבינלאומית למען חסרי קורת גג והנושא ייכלל בדיוני הקונגרס. בראש הכינוס עומד פרופ' קלמן מן, לשעבר מנכ"ל ההסתדרות הרפואית הדסה. וארגונים רבים מהארץ ומהעולם מעניקים לאירוע את חסותם. פרטים והרשמה בחברת „עצרת", המארגנת. טל. 03-24746.

עצה טובה
כפה לנגוב קמח רוחצים רק במים קרים, שאינם מדביקים את הקמח לרשת...

מגבית לרכישת סורק תאי

עמותת חיים, חוג ידידי מרכז סמבור בבית־חולים בילינסון, החלה באיסוף 250,000 דולר לרכישת סורק תאי. מרכז סמבור משרת כ־600 ילדים בכל רחבי הארץ, הסובלים ממחלות דם וגידולים ממאירים והוא נמנה עם המרכזים הגדולים בעולם לטיפול בילדים הסובלים ממחלות אלה. הסורק התאי המבוקש מושתת על מערכת ממוחשבת, המקבלת שימוש בקרן לייזר בשיטה פלו־ציטומטרית מאפשר אבחון מהיר, מהימן ואוטומטי של סמנים (אנטיגנים) של שטח הפנים של קרום התא. מדידת כמות החומר התורשתי בתאים, סיווג ומיון הכרומוזומים בתאים סרטניים. רכישת המיכשור תאפשר מעקב טוב יותר אחר תגובת התאים הסרטניים לטיפול ובכך תתרום לפיתוח המחקר הרפואי. מאחר שעלות הסורק התאי 250,000 דולר, החליטה עמותת חיים לפנות אל הציבור בדרכים שונות, ביניהן ארגון ערב אמנים למען חולי הסרטן, שייערך ב־16 בפברואר 1987 בהיכל התרבות בתל־אביב, בחסות „האגודה למלחמה בסרטן" והתעשייה האווירית. חשבון העמותה — 482660, בנק הפועלים (הסניף המרכזי — 600), תוך ציון מטרת התרומה.

תחנה לטיפול תחורף

חיילות וחיילים המבחינים בכל־מיפאורות כימים הקרים זוכים לטיפול מיוחד במסגרת מבצע של „הלן קרטיס", המפיצה בדרך מקורית את „להיטי החורף" שלה. הסידרה כוללת קרם תוך לידיים, המגן מפני חיכוך והקור, שפתון שמנוני מגן, קרם לרגליים המכיל אלוורה וקרם ל„אחורים יבשים", המרכך את העור הקשה בברכיים ובמרפקים. חיילות וחיילים מרגישות את המוצרים על החיילים שבתחנות הוסעה, בתקווה שכל המרוצים מהסיפוח ימצאו כבר דרך לרכוש את המוצרים בשקמיה הקרובה.

שבועיים בריטניה

אנו נמצאים בעיצומם של „שבועיים בריטניה", שנפתחו לפני שבוע בעשרים בתי כל־בו של המשביר לצרכן. במקום לנסוע ללונדון ולקפוא בקור ניגשים, בשמש אביבית וחמימה, למשביר, מסתובבים באולמות המאווררים (המזגן פועל לקירור) ובוחרים מכל טוב: בגדי נשים, ילדים, גברים טקסטיל בית, צעצועים, כלי מטבח ושולחן, תמרוקים וכמובן, מוצרי „סנט מייקל" של מארקס־אנד־ספנסר. בחגיגה שזורות גם הופעות, ביניהן „השלישיה הסקוטית" (בתמונה) ואולי, אולי, גם לובניות סבלנות ונימוסין של המוכרים הבריטים, והן לא יתנו לך להסתובב סתם מבלי להתעניין אם „מישהו מטפל בך?"

... וארנק במתנה

ספר ההנחות של „אינטרטיימנט" לשנת 1987 יצא למכירה בימים אלה. תמורת 86 ש"ח מקבלים פנקס עבה מאד של תלושי הנחה (עד 50 אחוז) במסעדות, במקומות בילוי וגם קצת בחנויות. משהו לאנשים שמרבים לצאת לבלות וגם רעיון למתנה בשביל ידידים טובים שאוהבים לבלות. כל חבר מועדון, המצרף עוד חבר (אם על ידי שכנוע, אם על ידי הענקת החברות כשי) יקבל בנוסף בצורת ארנק עור מהודר, ששווה 30 ש"ח.

תסרוקות לתוף

איך בעיניכם הדוגמנית אירים קידר בתסרוקת תורכית, שעיצב הספר מאיר קידר? שימו לב: השיער אסוף וכנופה לגובה רב בג'לי, מה שמעניק לו מראה רטוב. זאת המטריות אפשר להשאיר בבית אם החזאי מבטיח יום נאה, ואתם מאמינים לו. זה מה שיש.

קורס מתקדם של ויצו לקוסמטיקאיות

קורס מתקדם לקוסמטיקאיות — הראשון מסוגו בארץ — נפתח בימים אלה במכללה להכשרת האשה של ויצו תל־אביב. במסגרת הקורס, שינוהל על־ידי רופאים, חוקרים ואנשי מקצוע בכירים, יובאו לפני המשתתפות החידושים האחרונים בנושאים כמו פיזיולוגיה של העור, המערכת של העור, גיל הבלות, תרופות וקוסמטיקה, חידושים בכירורגיה הפלאסטית וכו'. משך הקורס — 5 חודשים.

דרושה זמרת

נעמת תל־אביב מקימת מקהלה ייצוגית של נשים ומחפשת זמרות ומנצחת. המעוניינות יקבלו פרטים טלפונית (03-282211/203), פרטים על הדרישות, תנאים, מועדי בחינות וכו'.

עצה טובה
שמנת שמוסיפים למאכל חם (רוטב, מרק) רצוי לבלול במעט חלב, אחרת היא עלולה „להתפורר".

נקבעו העולות לחצי־גמר גביע הטוטו ב־10 בפברואר

נתניה — מכבי ת"א: שמשון — באר־שבע

★ קרבות מכריעים: נתניה — בני־יהודה 1:0; שמשון — כפר־סבא 1:0; באר־שבע — יפו 1:2
★ בית"ר ירושלים התאוששה — הדיחה את לוד 0:2 ★ מטר שערים: מכבי חיפה — בית"ר נתניה 1:8
★ יבנה הפתיעה את מכבי פ"ת 0:3 ★ בדרבי ת"א: מכבי — בית"ר 1:2 ★ הפועל ת"א — הפועל פ"ת 0:2

● במחזור הבא

ליגה לאומית

הפועל באר־שבע — מכבי יבנה; הפועל כפר־סבא — מכבי יפו; הפועל ת"א — הפועל לוד; מכבי ת"א — בית"ר נתניה; מכבי נתניה — הפועל פ"ת; שמשון ת"א: מכבי פ"ת — בית"ר ירושלים; בני־יהודה ת"א — מכבי חיפה.

גביע־הטוטו, ארצית

● בית א': הפועל חדרה — הפועל עכו; הפועל ירושלים — הפועל יהוד. ● בית ב': הפועל טבריה — בית"ר רמלה; הפועל חיפה — הפועל בית־שאן. ● בית ג': מכבי רמת־עמידר — הפועל רמת־גן; מכבי שעריים — הפועל דימונה. ● בית ד': הפועל מרמורק — הכח רמת־גן; הפועל חולון — בית"ר נהריה.

● הניחוש הנכון

1.	בני־יהודה - מכבי נתניה	2
2.	הפועל ת"א - הפועל פ"ת	1
3.	הפועל כפ"ס - שמשון ת"א	2
4.	מכבי חיפה - בית"ר נתניה	1
5.	מכבי פ"ת - מכבי יבנה	2
6.	מכבי ת"א - בית"ר ת"א	1
7.	מכבי יפו - הפועל ב"ש	2
8.	הפועל לוד - בית"ר י־ם	2
9.	הפועל יהוד - הפועל חדרה	1
10.	הפועל עכו - הפועל י־ם	1
11.	הפ. בית־שאן - הפ. טבריה	2
12.	בית"ר רמלה - הפועל חיפה	x
13.	הפ. דימונה - מכבי עמידר	x
14.	הפועל ר"ג - מכ. שעריים	x

שים לב

ההסתבכות הגרמנית

ישראל מתדפקת על שערי הכדורגל האירופי. מערב־גרמניה היא אחת המסייעות הגדולות שלנו במאבק הקשה והמתיש. שליחים אין־ספור יצאו לאירופה לצורך ושלא לצורך. בשבוע שעבר ירקנו, לצערי, בפני הגרמנים במלוא הפה. קוממנו חלק מחברי ההתאחדות הגרמנית. הרגזנו את עיתוני פרנקפורט.

ההתאחדות הישראלית לא אישרה — לאחר שהדבר סוכם — את ביקור קבוצת הכדורגל איינטרכט פרנקפורט. הנימוק: ביקור הגרמנים מפרנקפורט עלול להזיק להכנסות הטורניר הבין־לאומי שייערך בתחילת פברואר בחיפה, בהשתתפות שתי קבוצות גרמניות אחרות, קלן ומנשנגלדבך, וכן מכבי ת"א ומכבי חיפה.

המועדון מפרנקפורט שוויתר על מסעות קוסמים שהוצעו לו ברחבי תבל, והעדיף את ישראל, קיבל את ידיעת הביטול בצורה קשה. עתוני פרנקפורט תקפו נמרצות את ישראל והעלו השערות מאוד לא סימפטיות. המועדון שקל גם פנייה לשר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ואחר־כך הודיע כי הוא מצפצף עלינו וקבוצתו נוסעת לדרום צרפת.

ההתאחדות לכדורגל נהגה בחוסר תבונה ורגישות לגבי מועדון חשוב, הנמצא בעיר־המוקד של הכדורגל הגרמני. גישה מעין זו יכולה להרחיק מאתנו את הידידים המעטים שיש לנו באירופה. אגב, איני שלם גם עם העדפת הטורניר בחיפה על ביקור קבוצות נוספות. מי שלחץ לביטול בוא פרנקפורט לא הוכיח בגרות־מחשבה. אפשר שלכמה מעסקני ההתאחדות לכדורגל ייצא "מתוק מעז": הזדמנות לנסוע לגרמניה כדי לרצות את מועדון פרנקפורט ואת עסקניו הבכירים, להם השפעה רבה בכדורגל במדינה זו.

★ ★ ★

השיעור של מיחיץ'

המאמן היוגוסלבי של נבחרת ישראל בכדורגל, מילוויניקן מיחיץ', טועה. לדעתי. בצדק, הוא אינו מסוגל להשלים עם זלזול של כדורגלני־צמרת ישראלים בנבחרת הלאומית. הוא מלמד אותנו כבוד לאומי מהו. אל נשכח, הוא חונך באסכולה שהכבוד הלאומי משחק תפקיד מכריע.

אמת, לנבחרת הלאומית שלנו אין אתגרים רשמיים בעתיד הקרוב. בקושי יש לה משחקי־ידידות בין־ארציים. גורם זה יכול לרפות ידיים ולהוריד מוראל. אבל גם המנטליות של הכדורגלנים שלנו לא היתה מעולם דומה לזו של שחקנים אירופיים. מי ש"מזייף" באימונים קשה לתבוע ממנו לשמור על כבוד לאומי.

הלוואי שמיחיץ' יצליח בגישתו. אני אינני אופטימי.

★ ★ ★

אל תתנו להם להתאגרף!

שופטי הכדורסל הישראלים עושים, בדרך כלל, את מלאכתם נאמנה. בעבר היו שופטים שנטו לקבוצות מסויימות, וקיפחו אחרות. הדור העכשווי, או לפחות חלק ממנו, אינו עושה חשבונות. בכל זאת, היו מקרים ששופטים העלימו עין מכדורסלנים שהיכו והתקוטטו. ראה בוידיאו את ה"בוקסים" של קווין מאגי בחולון.

האווירה בליגה הלאומית מתחממת. עובדה, במשך שבועיים הורחקו, בשני מקרים, ארבעה כדורסלנים בעקבות קטטות ביניהם. בהתמודדות בין הפועל ת"א והפועל רמת־גן הורחקו דון רוביגזון ואורי בן־ארי. במשחק בין הפועל חולון ומכבי ת"א היתה קטטה חמורה יותר בעקבותיה נשלחו הביתה קני בניסטר וגרג קורנליוס.

כדורסלנים מקצועניים, כמו בארץ, חייבים לדעת להתנהג ולא לצאת מהכלים. לכן חובת המועדונים לא להשלים עם תופעות אלה ולא להסתפק בכך שהמתפרעים מובאים בפני ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל. גם עליהם לנקוט בצעדים. שהרי בראש וראשונה פוגעים השחקנים בקבוצות עצמן.

★ ★ ★

נו, באמת...

"אחות קטנה נולדה לאחיות הבכירות — משחקי המכביה ומשחקי הפועל — והיא תוצג לראשונה בפני שוחרי הספורט בישראל, הלוא היא הבית־ריאדה" ("הארץ", 19.1.87).

קראתי וקראתי אין־ספור פעמים קטע זה. לא הבנתי אותו. אפשר לא לאהוב את הפועל; מותר לחפש בו מומים, ולבקר אותם השכם והערב. אפשר אפילו לזלזל באירוע כמו המכביה. אבל להשוות בנשימה אחת שני אירועי־ענק, בהם משתתפים מהטובים בספורטאי העולם, עם טורניר כדורגל של קבוצות בית"ר, יחד עם הקבוצה הצרפתית סן־ז'רמן, זה כבר יותר מהגזמה. נו, באמת...

★ בית א' ★

חביב הגן על הנצחון

טבלת בית א'

1.	מכבי נתניה	6	4־7	13
2.	הפועל ת"א	6	4־7	9
3.	בני־יהודה	6	8־7	8
4.	הפועל פ"ת	6	10־5	2

מכבי נתניה — בני־יהודה ת"א 0:1 (0:1)

יגאל מנחם, חלוץ מכבי נתניה, חרץ כבר בדקה ה־6 את גורל כרטיס העליה לחצי־הגמר בגביע־הטוטו בהבקיעו שער לרשת בני־יהודה ת"א — 0:1, בשכונת־התקוה.

התוצאה אינה משקפת את שאירע במגרש. בני־יהודה היתה ראוייה לפחות לתיקו. החל משריקת הפתיחה תקפו שחקני בני־יהודה גלים־גלים את שער נתניה, עליו הגן בהצלחה רבה השוער הוותיק, אריה חביב.

הדמות האומללה במגרש היה השופט יוסף דיאמנט שלא שלט במשחק ואיפשר לשחקנים לפעול בנוקשות. "חללים" נראו מדי פעם שרועים על כר הדשא, ללא תגובת השופט. בדקה ה־40 פגע המגן הנתנייתי מיכה רוחן בגסות, ללא כדור, בשחקן בני־יהודה, מישל דיין, שהורד על אלונקה והובהל לבית־החולים תל־השומר.

בדקה ה־6 פרץ יגאל מנחם משמאל ובעט כדור לשער; הכדור נפגע במעופו בראשו של בלם בני־יהודה, ירון אריה, היטעה את השוער יעקב אסייג וחדר לרשת — 0:1 לנתניה.

בני־יהודה המשיכה לתקוף את שער נתניה אך אריה חביב היה במיטבו.

במחצית השנייה חזרה התמונה על עצמה. בני־יהודה תקפה, ונתניה התגוננה לעתים, בנוקשות, במטרה שלא לספוג שוויון. בדקות 74 ו־49 נראו כבר הכדורים מפרפרים ברשת נתניה, אך חביב, הציל בזינוקים אקרובטיים.

בדקה ה־68 היתה החמצת המשחק: דוד סלמן הגביה כדור לתיבת החמש; איל חיים, שניצב מול שער חשוף בעט מעל לקורה.

שפט יוסף דיאמנט, לעיני 350 צופים, בשכונת־התקוה.

השחקן המצטיין: אריה חביב

● מכבי נתניה: אריה חביב, שמעון מנחם, בר, חיים לוי, מחלוף, רוחן, חלפון, גואטה, מסיקה, רוני לוי, יגאל מנחם.

● בני־יהודה ת"א: אסייג, סלמון, אריב, סגל, עלו, איל חיים, מלחי, דיין (מנצורה), גורדנה, ברטובים, שירזי.

נפתלי כהן

לנדאו ולוי הבקיעו בסיום

הפועל ת"א — הפועל פ"ת 0:2 (0:0)

שני שערים שכבשו חלוצי הפועל תל־אביב בדקות הסיום העניקו להם נצחון ביתי — 0:2 על הפועל פתח־תקוה.

100 צופים בלבד חזו במשחק ירוד, בו גילתה הפועל ת"א יכולת עדיפה. הפתח־תקואים כמעט שלא סיכנו את שערו של אריה אלטר. אין ספק, חסרונם של איתן בורניק, ניר אלון, ששולב רק לקראת הסיום, ושלושת שחקני נבחרת הנוער, אלון חזן, מני בסון ובני קווזשווילי, ניכר היטב. מחליפיהם התקשו לתפקד.

גם הפועל ת"א לא הרשימה במיוחד כשמשורותיה נעדרו משה סיני, ליאור ברנס ויעקב אקהויז.

המחצית הראשונה היתה דלה באירועים, ורק שתי הזדמנויות נרשמו בה כשמוריס ז'אנו (5) ושבתאי לוי (15), החטיאו ממצבים נוחים.

במחצית השנייה חל שיפור במשחקה של הפועל ת"א אולם שוער פ"ת, רוני ג'רבי, היה במיטבו.

לאחר החטאה של אלי כהן (60), המשיכו חלוצי הפועל ת"א להכתיב את הקצב ובדקה ה־84 עלו ליתרון ראשון: מוריס ז'אנו הסיט כדור ברחבה לגיל לנדאו שמקרוב הכניע את ג'רבי — 0:1.

חלפו שלוש דקות ולאחר הגבהה של גיל לנדאו נגח שבתאי לוי מקרוב וקבע נצחון צודק — 0:2 להפועל ת"א.

שפט חיים למקוביץ' באיצטדיון בלומפילד.

השחקן המצטיין: גיל לנדאו

● הפועל תל־אביב: אלטר, הרשליקוביץ, עמר, זאנה, פיינטו, קרביאן, אחמד מוסא, אלי כהן, ז'אנו, לנדאו, שבתאי לוי.

● הפועל פתח־תקוה: ג'רבי, קייסי, מרקוס, פרל, לסרי, רוני רחמים, קלמנוביץ (דוד לוי), אליה, ליאור אברהם (חובב), נהרי (ניר אלון), לוין.

אלכס קליין

השער: קפיטולניק את דמתי

★ בית ב' ★

שמשון ת"א — הפועל כפר־סבא 0:1 (0:1)

שער שכבש יובל קפיטולניק, חלוץ שמשון תל־אביב, בדקה ה־21, לרשת הפועל כפר־סבא, העניק אתמול נצחון חשוב לקבוצתו וזכייה בראשות הבית — 0:1.

השמשונים, הגם שחסרו לא פחות משלושה שחקני ההרכב הראשון, אפרים ארביב, אבינועם עובדיה ויגאל הלל הפגינו בתחילה כדורגל זהיר ומבוקר, אולם בהמשך כשנוכחו שהכפר־סבאים אינם מיטיבים לשחק, העיזו יותר, כבשו שער נאה מרגליו של קפיטולניק, ושמרו עליו עד לסיום.

מנגד היתה אתמול הפועל כפר־סבא צל־של־עצמה.

תחילתו של המשחק היתה שייכת לכפר־סבאים, שפתחו במתקפה על שער שמשון, וכבר בדקה ה־3 כמעט שהצליחו לכבוש כאשר מימוני בעט מעמדה נוחה, משלושה מטר, אולם אבי חדד, שוער שמשון, הדף והציל את שערו מהבקעה בטוחה.

כפר־סבא המשיכה לתקוף, אך השער הובקע בצידו השני של המגרש: בדקה ה־21 פרץ יום־טוב שוקרון, ושלח את גדעון דמתי; הכדורגלן הוותיק חלף על פני מגן כפר־סבאי, ושיגר את הכדור אל פי השער; ליובל קפיטולניק, שבא במרוצה, לא נותר אלא לדחוק לרשת — 0:1.

השחקן המצטיין: יום־טוב שוקרון

● שמשון תל־אביב: חדד, דהרי, בורדה, אורי כהן, יפתח הלוי, אפרים שמעונוב (יוסי כהן), אבי מלכה, שלמה מזרחי, שוקרון, דמתי, קפיטולניק (זכרוני).

● הפועל כפר־סבא: שמיר, אידינגר (סמורדה), סיימון, אוקנין, אינשטיין, תמיר בן־חיים, יפה (נזהר), מימוני, מרגון, רביבו, יאני.

חיים לוי

מבקיע יגאל מנחם

טבלת בית ב'

1.	שמשון ת"א	6	4־11	15
2.	הפועל כפ"ס	6	5־10	10
3.	מכבי חיפה	6	8־12	9
4.	בית"ר נתניה	6	23־7	1

מטווח בקרית־אליעזר

מכבי חיפה — בית"ר נתניה 1:8 (0:5)

חלוצי מכבי חיפה, שאינם מרבים להבקיע העונה במשחקי הליגה, ערכו ביום שישי מטווח על שער בית"ר נתניה (1:8), ואלמלא יכולתו הטובה של השוער הנתנייתי שמעון לביא היה היתרון גדול בהרבה. לביא הגיע לשיאו בדקה ה־50 כאשר הדף כדור־11 מרגלי משה סלקטר, בעקבות הכשלת צדוק מלכה.

מסכת השערים התנהלה כך:

דקה 5: ציון מרילי הגביה קרן משמאל וזאהי ארמלי נגח מקרוב פנימה — 0:1.

דקה 13: שוב קרן של מרילי משמאל, והפעם נגח ברוך ממן לרשת — 0:2.

דקה 15: ארמלי פרץ משמאל, מסר לצדוק מלכה שמ־16 מטר קבע — 0:3.

דקה 25: ליאור רוזנטל מסר כדור־עומק לעופר מזרחי, שמול השוער העלה ל־0:4.

דקה 37: צדוק מלכה דחק מקרוב את הכדור לרשת — 0:5.

דקה 55: ניר קלינגר הגביה קרן מימין, ועופר מזרחי נגח פנימה — 0:6.

דקה 57: משה סלקטר [illegible] ארמלי לרחבה — 0:7.

דקה 76: נתניה הצליחה לצמק: המחליף יוסי תשובה פרץ [illegible] חדר לרחבה ומקרוב הכניע את השוער החיפאי המחליף מאיר [illegible] — 1:7.

דקה 81: השער היפה במשחק: ראובן עטר מסר לסלקטר [illegible] 16 מ' כדור קשתי מעל לשוער — 1:8.

שפט היטב, בגשם שוטף [illegible] הראשונה, בני כהן, לעיני 800 צופים בקרית־אליעזר.

השחקן המצטיין: צדוק מלכה

● מכבי חיפה: חן (פרץ), קלינגר, אוסמו, אלי כהן, מרילי, אבוקרט (סלקטר), ליאור רוזנטל, ממן (עטר), עופר מזרחי, ארמלי, צדוק מלכה.

● בית"ר נתניה: לביא, [illegible] פאסי, פרוסי, גלם (חזן), איצקוביץ, מונדרס, רובין, [illegible] (יוסי תשובה), יוסי אודיז.

יוסף נוי

★ בית ג' ★

הכרעה בנבדל בדקה ה־88

טבלת בית ג'

1.	מכבי ת"א	6	8־11	11
2.	מכבי יבנה	6	10־10	8
3.	מכבי פ"ת	6	8־3	7
4.	בית"ר ת"א	6	5־7	6

מכבי ת"א — בית"ר ת"א 1:2 (0:1)

שער שכבש אלי דריקס, חלוץ מכבי תל־אביב, דקותיים לסיום, הקנה לקבוצתו נצחון מפוקפק על בית"ר תל־אביב — 1:2.

שער־הנצחון הובקע מעמדת נבדל ברורה, לאחר שאלון נתן שלח את אלי דריקס; הגנת בית"ר ת"א ציפתה לשריקה לנבדל, השופט יצחק בן־יצחק הורה להמשיך ודריקס הקשית את הכדור מעל ידיו של השוער נסים ג'רבי.

מכבי ת"א גילתה עדיפות קלה במחצית הראשונה. ירון גוזלי, שהיה מהבולטים בשורותיה, החטיא בדקה ה־30.

רק בדקה ה־43 עלתה מכבי ת"א ליתרון 0:1: מיקי כהן העביר כדור מאגף ימין למנשה שמעונוב, וזה הכניע מקרוב את אלי ג'רבי.

קודם־לכן, בהתקפה בודדת של בית"ר, הדביק ירון כהן את הכדור למשקוף שער מכבי ת"א.

במחצית השנייה גילתה בית"ר ת"א עליונות, אולם הגנת מכבי ת"א, בראשותו של אבי כהן, סיכלה את כל נסיונות חלוצי היריב להכניע את בוני גינצבורג.

בדקה ה־75 השוואה התוצאה: קריים דחף ברחבה את ישראל בן נתן, והשופט פסק על כדור־11. רחמים עמרן קבע 1:1.

בדקה ה־88 ניצחה מכבי ת"א בשער מעורר מחלוקת.

מיקי כהן ממכבי ואנדרה מבית"ר ספגו כרטיסים צהובים.

300 צופים חזו במשחק שנערך באיצטדיון בלומפילד.

השחקן המצטיין: אבי כהן

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, קריים, אבי כהן, מנשה שמעונוב, דור אזולאי, לולו (איתן לוי), אלון נתן, גולדברג, מיקי כהן, גוזלי (דריקס), טבק.

● בית"ר תל־אביב: אלי ג'רבי (נסים ג'רבי), טורס, יעקב כהן, עמר, אבן־צור, קצב (יחזקאל), כהן, יוסי מזרחי, צמח (עמרן), בן נתן, ירון כהן.

אלכס קליין

שער עצמי מרחיב בפ"ת

מכבי יבנה — מכבי פתח־תקוה 0:3 (0:2)

שלושה שערים שכבשה מכבי יבנה, בתוכם שער עצמי, זיכו אותה בנצחון חוץ גבוה על מכבי פ"ת — 0:3.

שחקני יבנה לא האמינו שיזכו בנצחון לפי מהלך המשחק בחצי השעה הראשונה. בדקות אלו חלפו שחקני יבנה בקושי מעבר לחצי המגרש, וחלוצי מכבי פ"ת רפי כהן (15), אייל בגלייבטר (16) ואסי בן־שמעון (19, 28), ניצבו יחידים מול השוער־המחליף של יבנה, יוסי קונסטנטין, שהתעלה בין הקורות, קלט והדף את כל הכדורים.

כבר בהתקפתם הראשונה, בדקה ה־37, כבשה יבנה שער: צבי גורדון הגביה כדור־קרן מימין; השוער עופר פביאן שגה ביציאתו, ואורי פלד נגח לרשת החשופה — 0:1.

חלפו שלוש דקות, ובעיצומן של התקפות מכבי פ"ת בנסיון להשוות, פרץ מאיר בן־שמעון מימין, הגביה למרכז הרחבה; אף שחקן יבנאי לא היה במקום; אבל הבלם הפתח־תקואי ירון פרסלני כן היה, וזה תוך זינוק אופקי נגח שער עצמי מרהיב... — 0:2.

(המשך בעמוד 11)

פרסלני נקנס ב־1000 דולאר

מאת משה רוזנברג

ירון פרסלני, בלם מכבי פ"ת, עירער בסוף השבוע על העונש שקיבל — קנס של שלושה חודשי־משכורות.

ועדת משמעת פנימית של אגודתו שמעה את טענותיו של הבלם והחליטה: [illegible] נקנס ב־1000 דולאר, ועונש [illegible] של שתי משכורות חודשיות (סכום השווה ל־3000 דולאר).

★ בית ד' ★

סולטן העלה את באר־שבע

טבלת בית ד'

1.	הפועל ב"ש	6	7־9	10
2.	הפועל לוד	6	10־8	9
3.	מכבי יפו	6	10־11	8
4.	בית"ר י־ם	6	10־9	7

הפועל באר־שבע — מכבי יפו 1:2 (1:1)

שער נאה שהבקיע ראובן סולטן, חלוץ הפועל באר־שבע, 20 דקות לסיום, העניק לקבוצתו נצחון ביתי 1:2 על מכבי יפו, וכרטיס עליה לשלב חצי־הגמר.

שחקני באר־שבע זכו בנצחון ביושר, ברוב שלבי המשחק היו שחקני הנגב על שער מכבי יפו. אולם רק החטאות של אלי [illegible] ושמעון ביטון מנעו מהבאר־שבעים לזכות בנצחון רב־שערים.

יפו הקדימה את באר־שבע: בדקה ה־20 מאיר עזרן הגביה כדור מימין, הגנת יפו קפאה על מקומה, ושלמה אילוז נגח פנימה — 0:1.

חלפו רק 60 שניות, והתוצאה הושוותה בהתקפה יפואית מקרית ל־1:1: מנשה מזרחי פרץ לרחבה והשוער באר־שבע, יגאל מדר, הכשילו. השופט דאוד סוהיל פסק על כדור־11 ויוסי לוי השווה ל־1:1.

במחצית השנייה המשיכו שחקני באר־שבע להכתיב את הקצב. [illegible] ללא הרף ולאחר כדור־קורה של יורם אוחיון, בדקה ה־65, הושג שער־הנצחון בדקה ה־70: הבלם שלמה אילוז, שהירכה לתמוך בהתקפה, נגח לאחור, בתום התקפה מתוכננת, וראובן סולטן בעט, תוך כדי סיבוב, אל בין החיבורים — 1:2.

המשחק נערך באיצטדיון גאון ביפו, לעיני 150 צופים.

השחקן המצטיין: שלמה אילוז

● הפועל באר־שבע: מדר, חיון, דוידי, אילוז, גונן, דהאן (סולטן), עזרן, יובל אוחנה, שושני (יורם אוחיון), אלי וייצמן (אלמליח), ביטון.

● מכבי יפו: אברהם נמרוד, כהן־צרק, סלימן, בוטסקה, לניאדו, אלקולומברה (דוד מאירה), יוסי לוי, קירט, מגיר, מנשה מזרחי, דגמי.

משה רוזנברג

לוד נוצחה ורגזה על השופט

בית"ר ירושלים — הפועל לוד 0:2 (0:0)

שני שערים שכבשו חלוצי בית"ר ירושלים, אלי אוחנה וסמי מלכה, במחצית השנייה, העניקו לירושלמים נצחון־חוץ — 0:2 על הפועל לוד, בגביע־הטוטו.

במחצית השנייה גילו שחקני בית"ר ירושלים יכולת נאה. בניצוחו של יעקב שוורץ, הבולט במגרש, הכתיבו הירושלמים על מרכז המגרש כאשר החלוצים יעקב ביוגלו, אלי אוחנה והקשר־התוקף סמי מלכה, חלפו בקלות על פני הגנת לוד.

לאחר החטאה של אורי מלמיליאן בדקה ה־60 הגביה סמי מלכה למרכז הרחבה ואוחנה נגח פנימה — 0:1.

הזדמנות להשוות ניתנה ל[illegible], בהתקפה מתפרצת בדקה ה־69, אך כדורו נהדף במשקוף.

בית"ר ירושלים ביססה את נצחונה בדקת הסיום: אוחנה גמל לסמי מלכה, שבעט מ־16 מטר לבין החיבורים — 0:2.

לוד היתה עדיפה במחצית הראשונה אולם חלוציה רונן הלל וויקי פרץ כמעט שלא בעטו לשער היריב.

ללוד היו טענות קשות לשופט יעקב שיינר, שהתעלם משתי הכשלות בולטות שנעשו ל[illegible], אחת בכל מחצית (38, 36), ברחבת שער בית"ר. בסיום הקיפו שחקני לוד את השופט תוך השמעת [illegible] חריפות נגדו.

500 צופים חזו במשחק בלוד.

השחקן המצטיין: יעקב שוורץ

● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, אבי כהן, בן־דרדש, שמואלי, שירזי, קרויש, סמי מלכה, מלמיליאן, בוזגלו, אלי אוחנה.

● הפועל לוד: יעקב בנודים, יצחק בנודים, נעמן, אורי בנודים, (הרישו), שלמה חביב, רפי שמואל, יעקב הלל, שרביט, סמרגה, רונן הלל, ויקי פרץ.

אברהם בן

שער עצמי

(המשך מעמוד 10)

במחצית השנייה שלטו שחקני יבנה ללא־עוררין, ולאחר החטאה של גורדון בדקה ה־66 נחתמה התוצאה כעבור 60 שניות: מאיר בן־שמעון, ש"בישל" את השער השני, הסיט כדור־עונשין בלתי־ישיר מ־14 מטר, וראובן אלקבץ ניצל פרצה בחומה הפתח־תקואית ובעט בחצי־גובה לפינה הימנית — 0:3.

שפט אריה פרוסט, לעיני 150 צופים, בפ"ת.

השחקן המצטיין: יוסי קונסטנטין

● מכבי יבנה: קונסטנטין, [illegible] (אבי כהן), עלואת, אלקבץ, עפור, מאיר בן־שמעון, ציון יעקב, חלפון (פלד), אוסמו, ועקנין, גורדון.

● מכבי פ"ת: פביאן, אזובל, טרפלין, מיכה צוסין, נוריאל (שרון [illegible]), אביטל, ירוחם, נדל, שמעון, בגלייבטר, אסי בן־שמעון, רפי כהן (עופר [illegible]).

עמי רוזנברג

הפתעות בגביע

קבוצת הפועל כפר־מנדא מליגה ג' הדיחה אתמול ממשחקי הגביע בכדורגל את מכבי אור־עקיבא (א) לאחר נצחון 0:1, משערו של סאלם זיידן בדקה ה־30.

הפועל באר־יעקב מליגה ב' חוללה הפתעה נוספת כשניצחה את הפועל ירוחם (א') בבעיטות 11 — 2:3, לאחר 0:0 בתום 120 דקות.

● הפועל בת־ים (א') נאלצה לנצח בדו־קרב בעיטות־11 את ס.כ. נס־ציונה מליגה ב' — 3:4, לאחר 0:0.

● קבוצת הפועל קרית־אתא הכניעה במגרשה את הפועל עליה כפר־סבא — 0:4. ממן (15) סרור (44) וקסמן (60) ועזרן (72) כבשו את השערים לקרית־אתא. שפט אלנקוה, לעיני 200 צופים.

● כדורגלני הפועל אזור גברו באור־יהודה על הפועל אור־יהודה 0:1, משערו של שאול פרץ בדקה ה־80. שפט יצחק יחכס, לעיני 300 צופים.

● קבוצת הפועל קרית־שמונה ניצחה בטירת־הכרמל את הפועל המקומית — 0:2. שערים: סלמה (52) וכלימו (80). שפט יצחק רוזנברג, לעיני 100 צופים.

● קבוצת בית"ר באר־שבע גברה בקרית־מלאכי על הפועל קרית־מלאכי — 1:3. שערים לבאר־שבע: רני בסיס (30 בבעיטת־11) ושלמה תורג'מן (88, 60). לקרית־מלאכי: דוד אברהם (70 בבעיטת־11). שפט ישראל ביבי, לעיני 300 צופים.

יתר המשחקים: הפועל רעננה — הפועל גבעת־אולגה 1:2; הפועל אופקים — מכבי קרית־מלאכי 1:5; בית"ר חיפה — דלייה־אל־כרמל 0:2; הפועל רמת־השרון — הפועל גבעת־שמואל 1:3; הפועל טייבה — הפועל ערערה 3:4 בבעיטות־11, לאחר 1:1; בית"ר כפר־יונה — הפועל נחלת־יהודה 1:2.

בגלל גשמים ומגרשים בוציים נדחו המשחקים: הפועל נצרת־עלית — הפועל דיר־חנא; הפועל כרמיאל — הפועל בני־נצרת; הפועל ראשל"צ — בית"ר פ"ת.

● ועדת הליגה והגביע תפסוק היום בערעור הפועל פ"ת שביקשה לדחות את משחקה נגד שמשון ת"א, משבת למועד אחר. בית־הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל העביר את בקשת הפועל פ"ת לדחיית המשחק לועדת הליגה והגביע.

● סיוף

● ארז חזאל ממכבי רמת־גן זכה אתמול באליפות מכבי בסיוף, במקצוע החרב, עד גיל 20, לאחר שגבר בקרב המכריע על יצחק סלוכוד־נסקי מנתניה — 2:5.

● דור בורשטיין ממכבי רמת־גן זכה אתמול באליפות ישראל בג'ודו, במשקל עד 51 ק"ג לנערים, עד גיל 15, לאחר שגבר בקרב המכריע על משה כהן מהפועל רמת־גן. האליפות נערכה ברמת־השרון.

עכו ושעריים — בחצי־הגמר
הפועל חיפה וחולון — בדרך

[illegible]

הפועל עכו — הפועל ירושלים 1:0 (0:0)

שער מכדור־11 העלה את הפועל עכו לשלב חצי־הגמר בגביע־הטוטו בנצחון ביתי 1:0 על הפועל ירושלים.

הירושלמים גילו עדיפות במהלך המשחק. בראשותו של שלומי מלכה. אולם לא הצליחו להכניע את השוער העכואי המצויין, גיורא אנטמן.

במחצית השנייה היה מזג־אויר סוער. שחקני שתי הקבוצות התקשו לפעול. רק כדור ה־11 בדקה ה־76, כשריפעת טורק הכשיל את דוד גנון, היה האירוע היחידי לאחר ההפסקה. דוד חלפון בעט את הכדור לרשת — 0:1.

בשורות הפועל ירושלים הופיע השוער משה מרכוס.

שפט דוד יוסף, לעיני 800 צופים, בעכו.

הפועל יהוד — הפועל חדרה 1:4 (0:1)

מחצית שנייה מעולה של הפועל יהוד הקנתה לה נצחון רב־שערים — 1:4 על הפועל חדרה.

יהודה דונג' ויורם אורן, שנכנס רק במחצית השנייה, "חתכו" בהגנה של הפועל חדרה.

ישראל ששון בבעיטה מ־24 מטר קבע בדקה ה־28 את תוצאת המחצית — 0:1.

יורם אורן (58), בשער היפה של המשחק, הגדיל ל־2:0. החדרתים צימקו בהתקפה מתפרצת (78) ל־2:1, מרגליו של שלמה מזרחי. בשלהי המשחק קבעו יהודה דונג' (86) ונסים כהן (87) את התוצאה הסופית — 1:4 ליהוד.

שפט יוסף גרוסמן, לעיני 400 צופים, ביהוד.

טבלת בית א'

1.	הפועל עכו	5	1־6	11
2.	הפועל יהוד	5	9־9	7
3.	הפועל י־ם	5	4־5	5
4.	הפועל חדרה	5	10־4	3

★ בית ב' ★

בית"ר רמלה — הפועל חיפה 2:2 (1:1)

במשחק רב־שערים נפרדו בית"ר רמלה והפועל חיפה, בתיקו — 2:2.

מאיר בלושטיין העלה את בית"ר רמלה ליתרון 0:1 כבר בדקה ה־4, כשכבש מקרוב. החיפני משה בצלאל, הטוב בקבוצתו, השווה שלוש דקות להפסקה — 1:1.

בדקה ה־61 קבע קשר בית"ר, ישראל דווידשווילי, לאחר עירבוביה — 1:2 לרמלה. רק שלוש דקות מהסיום הצליחה הפועל חיפה להשוות ל־2:2, ושוב מרגליו של בצלאל.

שפט יעקב ממן, ללא קהל, בנתניה.

הפועל טבריה — הפועל בית־שאן 0:1 (0:1)

עופר דן, מלך שערי הליגה הארצית, המשיך להבקיע גם במשחקי גביע־הטוטו. אתמול כבש דן את שער־הנצחון — 0:1 במשחק־החוץ מול הפועל בית־שאן.

השער הובקע בדקה ה־30 בעקבות מישגה של שוער בית־שאן, עמוס קפלן. הזדמנות להשוות ניתנה לבית־שאן בדקה ה־68, לאחר נגיעת־יד ברחבה של מגן טבריה, יוסי עררי. השופט ראובן זינו הורה על בעיטת־11. את כדורו של שאול אוחנה הדף מימון, שוער טבריה.

300 צופים חזו במשחק שנערך בבית־שאן.

טבלת בית ב'

1.	הפועל חיפה	5	4־13	11
2.	הפועל טבריה	5	5־4	8
3.	בית"ר רמלה	5	10־7	[illegible]
4.	הפ. בית־שאן	5	8־[illegible]	1

★ בית ג' ★

הפועל רמת־גן — מכבי שעריים 1:1 (0:1)

שער בכל מחצית הקנה חלוקת נקודות צודקת במשחק בין הפועל רמת־גן ומכבי שעריים בגבעתיים — 1:1.

יוסף חבם דיווח כי את השער הראשון כבשה רמת־גן בדקה ה־24, מרגלי ירון זהבי, שבעט כדור חזק מ־17 מטר, והכניע את [illegible] ליברמן — 0:1.

בדקה ה־54 הוכשל [illegible] ע"י ליברמן, והשופט עובדיה צבי הורה על כדור־11. [illegible] בעט וליברמן הדף.

את שער השוויון כבש יוסף שמריה בדקה ה־66 — 1:1.

בדקה ה־84 הורחק נתן קרייג מהפועל רמת־גן, לאחר שבעט באלי כהן ללא כדור.

שפט עובדיה צבי, לעיני 200 צופים ב"מכתש" בגבעתיים.

הפועל דימונה — מכבי עמידר 1:1 (1:0)

שני שערים, אחד בכל מחצית, הביאו לתיקו 1:1 במשחק בין הפועל דימונה ומכבי רמת־עמידר.

המחצית הראשונה התנהלה ביתרון עמידר שהוליכה בדקה ה־32 משערו של אלי תגר. לאחר ההפסקה נטלה דימונה את היוזמה והשוותה בדקה ה־77 משערו של דוד אלמועלם.

בדקה ה־84 הכשיל שוער דימונה, שאול כהן, את אלי תגר והשופט קלמן ציברנין הורה על בעיטת־11. תגר בעט החוצה.

200 צופים חזו במשחק בדימונה.

טבלת בית ג'

1.	מכבי שעריים	5	[illegible]	10
2.	מכבי עמידר	5	5־6	6
3.	הפ. רמת־גן	5	[illegible]	5
4.	הפועל דימונה	5	6־4	5

★ בית ד' ★

הכח רמת־גן — הפועל חולון 0:0

במשחק חלש ומשעמם באיצטדיון וינטר הספיק להפועל חולון תיקו אפס במשחקו עם הכח רמת־גן, כדי להעפיל לחצי־הגמר.

החולונים לא ניצלו הרכב צעיר של הכח, ממנו נעדרו השוער שלמה נורדמן, הבלם חיים יחיאל והקשרים עופר צעירי ושחר בראל. במהלך כל המשחק לא סוכנו השערים.

שפט רחמים שאשו, לעיני 200 צופים, באיצטדיון וינטר.

טבלת בית ד'

1.	הפועל חולון	5	2־12	11
2.	הכח רמת־גן	5	6־2	8
3.	בית"ר נהריה	5	5־4	4
4.	הפועל מרמורק	5	9־4	4

בית"ר נהריה — הפועל מרמורק 0:3 (0:2)

יכולת טובה הקנתה אתמול נצחון משכנע לבית"ר נהריה — 0:3 על הפועל מרמורק. שליטתה של בית"ר נהריה היתה מוחלטת.

עוזי כהן (7), נסים אלפסי (19) ואברהם פיירה (66) מימשו רק חלק קטן מההזדמנויות [illegible] לקבוצתם.

שפט עמית קליין, לעיני 400 צופים, בנהריה.

● נוער

גביע הנוער — ריק מהפתעות

כל קבוצות הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, שהשתתפו אתמול בסיבוב השלישי בגביע־ישראל, זכו בנצחונות.

מוליכת הטבלה, מכבי פ"ת, גברה על גדנ"ע יהודה — 0:2.

יתר התוצאות: מכבי חיפה — בית"ר חיפה 7:1; הפועל חדרה — הפועל טירת־הכרמל 2:1; [illegible] כדורגל נווה־יוסף חיפה — הצעיר קרית־חיים 2:1; בני־יהודה ת"א — עירוני אשדוד 3:0; הפועל באר־שבע — בית"ר באר־שבע 0:2; הפועל ירושלים — הפועל ירוחם 4:0; הפועל ת"א — הפועל אשדוד 2:1.

נצחונות למדורגים ראשונים בטניס

רביב וירנפלד, המדורג מספר 1 בסבב ישראל בטניס, שנחל בסוף השבוע, גבר על עופר נולן — 1:6, 0:6.

המדורג מספר 2, מנשה צור, ניצח את רפי דרבש — 1:6, 2:6.

תוצאות נוספות: אורן מוטוואסל — ניר שטרן 4:6, 0:6, בועז מרנשטיין — עוז יעקבי 1:6, 2:6.

בין הנשים נרשמה הפתעה כשהרון פליישר גברה על חגית אוחיון — 2:6, 4:6. יעל מילין ניצחה את אסנת רגזאן — 1:6, 0:6.

אתמול לא נערכו המשחקים בגלל הגשמים והצפת המגרשים. הם יחודשו באמצע השבוע.

בסבב משתתפים 32 טניסאים ו־16 טניסאיות.

שמעון שלו — מאמן נבחרת הנכים

ההתאחדות הישראלית לספורט נכים בישראל מינתה את שמעון שלו כמאמן נבחרת הנכים של ישראל בכדורסל לנכים, בעוזרו מונה אלי לאור.

[illegible]

ימי האימונים יפתחו בתחילת החודש הבא בהכנות הראשונות לקראת תחרויות אליפות אירופה בכדורסל לנכים, שייערכו בחודש מאי בצרפת.

וולט צ'מברליין נהנה במשחק הישראלים בלוס־אנג'לס

סיפורים קטנים ממסע גדול בארה"ב

אורי חבר בירך את הלוס־אנג'לס לייקרס

★ ★ ★ אחד הרגעים המרגשים במסע כדורעפני נבחרת ישראל בארה"ב היה הביקור בחדר־ההלבשה של קבוצת הלוס־אנג'לס לייקרס בכדורסל. היה זה לאחר המשחק בו היו הכדורעפנים אורחי־הכבוד בנצחון הלייקרס על הגולדן־סטייטס. הכדורעפנים ניצבו ושמחו נפעמים עם כרים עבדול ג'אבר, מג'יק ג'ונסון וחבריהם ★ ★ ★ דר' ג'רי בס, הבעלים הפופולאריים של הלייקרס, ידידו של אורי אפק, מארגן מסע הכדורעפנים, עוד מהימים בהם שהתה בלוס־אנג'לס משלחת ישראל למשחקים האולימפיים, ביקש לאפשר לכדורעפנים לשמוע ממנו פרטים על הקבוצה. המעריץ הגדול של הלייקרס בנבחרת הכדורעף הוא אורי חבר, שלחץ את ידו של בס ואיחל הצלחה לקבוצתו ★ ★ ★ רוב הכדורעפנים היו המומים מהפאר בבתי מארחיהם היהודים, אך במיוחד התלהב הקפטן יעקב הירשקו, שהתגורר, יחד עם אמיר אקרמן, בבית־ההלוכות של אורליו וזאביק פינק, הכולל חדר־כוח, בריכת־שחייה, מגרש טניס ועוד ★ ★ ★ הכדורעפנים גיל פישל וישמעאל גלור התגוררו בביתו של רופא שיניים שיכול היה לפתור להם את כל הבעיות בפיהם ★ ★ ★ בנות הקהילה היהודית הרכיבו קבוצת מעודדות שבכמה מהמשחקים רקדו ועודדו בצידי המגרש, כמקובל בארה"ב ★ ★ ★ השחקנים קשרו קשרים הדוקים בעיקר עם "האמהות המאמצות" שאפילו הזילו דמעות בשעת הפרידה ★ ★ ★ שיא הצהלה היתה לאחר הנצחון הדרמטי על מכללת יו.סי.אל.איי. הנודעת בלוס־אנג'לס. במשחק מצויין מול קבוצה מעולה, שכבר הוליכה בערכה החמישית 6:8, ידעו הישראלים להפוך את הקערה על־פיה ולנצח 13:15 ★ ★ ★ אורח־הכבוד במשחק נגד יו.סי.אל.איי. היה הכדורסלן האגדי וילט צ'מברליין, שהחמיא לישראלים. כרגיל הופיע בלבושו המסורתי: גופיה ומיכנסי עמוק (ראה תצלום) ★ ★ ★ יהודי מקומי שהתלהב ממשחקי הישראלים ומנצחונותיהם תרם להם כרטיסי־טיסה ללאס־וגאס. שם שהו הכדורעפנים במלון, כשהמארח שלהם היה המיליונר [illegible] ★ ★ ★ הכדורעפנים ש"נתנקו" מאהבה זכו אפילו למשאל של מעריצות צעירות. כחתיכים נבחרו אמיר אקרמן, ארז שבצר ודני פיירמן ★ ★ ★ להערכה רבה זכה הכדורעפן המצטיין אליעזר כהן מקיבוץ המעפיל שהפליא לנגן בקבלות־הפנים בחלילו, אותו הביא מישראל ★ ★ ★ לרשות הנבחרת עמד מיניבוס, בו נסעו מרחקים גדולים ממכללה למכללה. הנהגים העיקריים היו אורי חבר ורז בורר ★ ★ ★ חברי המשלחת, בחליפות ובעניבות, הרשימו בכל קבלות־הפנים ובטקסים בהם נטלו חלק, הונפו דגלי ישראל וארה"ב ★ ★ ★ בין הצופים הרבים שחזו במשחקים היו גם כדורעפני־עבר ישראלים כמו יובל הררי, [illegible] ודוד ברינצר, שאירח בביתו את שני המאמנים, מאיר בין וגאיזא הלפריך, עמוס שיחק בעבר בנבחרת ★ ★ ★ כדורגלן־העבר של הכח רמת־גן, אלי מרמור, כיום יו"ר מכבי לוס־אנג'לס ובעל מכוני פיזיותרפיה, העמיד לנבחרת שתי מעסות מעולות שנסעו עם הישראלים לכל שבעת המשחקים ★ ★ ★ הרוח החיה בין המארחים היה רוני סלע, מאמן־עבר של הפועל חצור ורכז האתלטיקה במרכז הפועל ★ ★ ★ למשחק הנצחון [illegible] של יו.אס.סי. הגיעו בין השאר דר' גדעון אריאל, שייצג את ישראל בשתי אולימפיאדות, באתלטיקה, ואשתו. רעייתו של המאמן אריה זלינגר, הטובה בהולנד ★ ★ ★ התורמים הגדולים שמאחורי המסע, שתרמו עשרות אלפי דולארים, זכו לקבל מראש המשלחת, יונה פלד, שהתחבב על הכל בלוס־אנג'לס, דגלונים וכדורים ועליהם חתימות כל חברי המשלחת ★ ★ ★ מנהל הנבחרת המסור איתן הדר שלט בכל המרכיבים המנהלתיים המסובכים של המסע. בין השאר היה אחראי על ה[illegible] נסיעות, אותן חילק ביד רחבה לכל מי שנקלע בסביבתו ★ ★ ★ הכדורעפנים התלהבו מרמת השיפוט הגבוהה והאובייקטיבית של השופטים האמריקניים ובמיוחד ממהירות הגשת נתוני הסטטיסטיקה שנמסרו להם כמיד אחרי המשחק ★ ★ ★

בתום מוקדמות אליפות העולם לנוער באוקלנד

ישראל זקוקה מחר לנצחון ולהפסד אוסטרלי לניו־זילנד

אפשרות אחרת: תיקו אוסטרלי ונצחון ישראלי... 0:9 על טייוואן.

שרות „על־המשמר"

מחר בשעות הבוקר יסתיימו באוקלנד, ניו־זילנד, המשחקים המוקדמים בגביע העולמי לנוער בכדורגל. במשחק הראשון תתמודד ישראל נגד טייוואן, ולאחר־מכן — אוסטרליה נגד ניו־זילנד.

הישראלים יצפו למעידה אוסטרלית מול המארחת ניו־זילנד. אוסטרליה גילתה עד כה יכולת מעולה והעמידה בצל את ייתר הנבחרות. רק אם תנצח ניו־זילנד את אוסטרליה תעלה ישראל לגמר, אם, כמובן, תנצח את טייוואן.

אפשרות אחרת: תיקו במשחק אוסטרליה — ניו־זילנד ונצחון ישראלי בהפרש של 9 שערים על טייוואן.

את סוף השבוע בילו הישראלים במסע קניות ובבילוי בדיסקוטקים. ראשי הנבחרת מקווים כי החופש שהעניקו לשחקנים יפוית מהמתח בו הם שרויים.

אתמול כבר נכנסו השחקנים למשטר אימונים קפדני. המגן גיא שרעבי, שנעדר מהמשחק נגד פיג'י, בגלל פציעה, טרם החלים, ועדיין לא ברור אם ישחק מחר. מי שישוב לשחק נגד טייוואן יהיה הקשר אלון חזן, שחסר מהמשחק מול פיג'י לאחר שצבר שני כרטיסים צהובים.

הנבחרת הישראלית תתבסס על מערך התקפי, שיכלול שלושה חלוצים: מני בסון, משה איזנברג ויאיר סנדורי, או איתי מרדכי.

מאמן הנבחרת, גדעון כהן, אמר אמש לאחר האימון: „הסיכויים עדיין לא אבדו. יש לנו עוד צ'אנס, ואנו חייבים להתפלל שאוסטרליה תפסיד".

מני בסון, כובש השלושער מול פיג'י, הדגיש: „אני מקווה להוסיף עוד שערים למאזני. הגנת טייוואן די חלשה, ונהיה חייבים לכבוש כבר מדקות הפתיחה כדי לא לשחק בעצבים".

הרכבה הצפוי של הנבחרת יהיה: קרוניצקי, שרעבי (דניאל), יצחק לוי, קרושווילי, קרן, לרון, בריגס, חזן, בסון, איזנברג, סנדורי (מרדכי).

ביום שישי חזו שחקני הנבחרת הישראלית בנבחרת אוסטרליה שהביסה 0:5 את נבחרת טייוואן. האוסטרלים גילו משחק צירופים נאה, ובמחצית כבר הוליכו 0:3.

בלמה של אוסטרליה, קורט רינדולף, הורחק (76), ויחמיץ את משחק קבוצתו נגד ניו־זילנד.

במשחק השני ביום שישי הפתיעה פיג'י החלשה את ניו־זילנד, כשסיימה עימה בתיקו ללא שערים. שוער פיג'י הדף בעיטת־עונשין מ־11 מטר. הקוון במשחק זה היה הישראלי עובדיה בן־יצחק, שישפוט מחר במשחק בין אוסטרליה וניו־זילנד.

הטבלה

.1	אוסטרליה	3	1־13	5
.2	ישראל	3	2־6	4
.3	ניו־זילנד	3	1־1	3
.4	טייוואן	3	8־3	2
.5	פיג'י	4	14־3	2

יהושע רוזן לועדת המשמעת

המאמן הוותיק יהושע רוזן, וקבוצתו מכבי ראשל"צ, [illegible] ועמדו השבוע בפני ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל. [illegible]

השבוע בכדורסל

● שני: בליגה הלאומית: מכבי חיפה — אליצור נתניה; הפועל הגליל־העליון — הפועל ת"א; הפועל איתן גבת — מכבי רמת־גן; הפועל רמת־גן — הפועל חולון; מכבי ת"א — הפועל ירושלים; בית"ר ת"א — הפועל חיפה.

● חמישי: בגביע־אירופה: זואדאר — מכבי ת"א (ביוגוסלביה).

משחקי בית למובילות בארצית

המובילות בליגה הארצית בכדורסל יקיימו הערב משחקי־בית, במחזור הי"ד.

בצפון תארח מכבי נתניה את מכבי חדרה (71:77), והפועל נהריה תשחק באולמה עם מכבי כרמיאל (63:77).

שאר המשחקים בצפון: הפועל עמ"הי — הפועל עין־דור/תבור (78:65); מכבי בת־גלים — הפועל בקעת בית־שאן (90:69); הפועל בית־אלפא — מכבי קרית־מוצקין (105:51).

המוכילה הדרומית, אליצור נוה־דוד רמלה, תשחק הערב באולמה עם הפועל קרית־גת (65:108).

שאר המשחקים בדרום: אליצור קרית־אונו — הפועל גבעתיים (74:90); מכבי ירושלים — אליצור ת"א/פ"ת (102:88); בית"ר ירושלים — מכבי פ"ת (132:65); אס"א ת"א/רמת־השרון — מכבי ראשל"צ (107:55); מכבי דרום ת"א — הפועל נען (55:79).

● קבוצות הכדורסל של מכבי ת"א ומכבי דרום/רמת־חן יתמודדו הערב ב־6.30 במשחק שחוקים בליגה הלאומית לנשים.

אורתז ניצחה בלימוז' 85:93

אלופת צרפת בכדורסל, אורתז, המוליכה בטבלת בית־הגמר האירופי ובטבלת הליגה בארצה, גברה אתמול בליגה על אחת הטוענות לכתר, לימוז' — 85:93, במשחק שהיה בלימוז'.

ללימוז' היה ההפסד הראשון לאורתז בביתה מזה שלוש שנים. לאורתז הירבו לקלוע: אנדרסון (לא משחק בגביע־אירופה) — 32 וקארטר — 15. ללימוז': תומפסון — 21; אוסטרובסקי — 19 וקלארנס קי (לשעבר בהפועל חולון) — 15.

שלשום גברה מונקו על ראסינג בפאריס — 90:95.

אורתז נמצאת במקום הראשון עם 27 נקודות, לפני מונקו ולימוז' — 25; פאריס סאן־ז'רמן — 23; אנטיב ווילרבאן — 22 נקודות.

ריצ'ארדסון חזר לארה"ב והותיר חובות טלפון...

מאת יצחק ויסהוף

17 אלף ו־808 פעימות מונה, השוות ל־3500 דולאר, הותיר הכדורסלן מייקל ריי ריצ'ארדסון כחוב לקבוצת הפועל ר"ג, לאחר צאתו מהארץ ביום חמישי, לאחר חצות.

יו"ר הפועל רמת־גן ומאמן הקבוצה, אברהם חמו, סיפר על החוב שהותיר הכדורסלן ועל כוונתו לתבוע את קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה על ששיתפה את כדורסלני הפועל ר"ג במשחק־הראווה בחיפה, נגד הפועל חיפה. „על־אף שהפועל חיפה היא קבוצת־העבר שלי אסור היה לה לעשות מה שעשתה. שתי הקבוצות נאבקות בתחתית חייבות לשחק כעוד שבוע בליגה. הפועל חיפה הודיעה כי היא רוצה את הכדורסלן קית בנט לעונה הבאה. בנט, ושחקנים אחרים ששיחקו, קיבלו כספים מופיזה על שיחקו במשחק־הראווה. אתייעץ עם היועץ המשפטי של האיגוד ולאחר־מכן אפעל" — אמר חמו.

תיקנו את הטופס

[illegible]

600 באליפות החורף

יותר מ־600 שחיינים השתתפו אתמול באליפות־החורף של הפועל בשחייה שנערכה בבריכה קצרה לכל הגילאים.

המנצחים בין הבוגרים: 50 חופשי — 1. רניאל דימר (עמק־חפר) 25.05 שנ'; 2. שגיא שטיגמן (עמק־חפר) 25.91 שנ'. במקום השלישי התחלקו שלושה שחיינים — יעקב ברזק (בני־שמעון), אורי בק (בני־שמעון) ואודי זילברברג (ראשל"צ), זמנם — 26.33 שניות. 50 גב: 1. אליאב טל (נתניה) 30.02 שנ'; 2. זוהר גלילי (עמק־חפר) 30.21; 3. ירון גלובוס (ימק"א ירושלים) 30.83. 50 פרפר: 1. אודי זילברברג (ראשל"צ) 28.34; 2. נדב שנל (גליל־עליון) 28.46; 3. זוהר גלילי 29.07 שניות. משוחה שליחים 4×50 מעורב: 1. עמק־חפר — 1:58.26 דקה; 2. בני־שמעון — 2:01.48 דקות; 3. נתניה — 2:01.52 דקות.

● נשים: 50 חופשי: 1. ענת לויט (הוד־השרון/בית־ברל) 28.52; 2. נעמה שמיר (וייסגל) 30.14; 3. זוהר לבנסברג (גליל־עליון) 30.75. 50 גב: 1. שרון אקסלרוד (נתניה) 35.01; 2. רות שלה (ערד) 36.09; 3. נוגה ויזל (עמק־יזרעאל) 36.43. 50 פרפר: 1. יונה קרן (נתניה) 33.19; 2. יעל קוסוביצקי (ימק"א) 33.67; 3. שרית בוקובזה (וייסגל) 33.83. 4×50 מעורב אישי: 1. נתניה — 2:21.84; 2. מרכז וייסגל — 2:25.66; 3. פתח־תקוה 2:32.42.

שיא גילאי 15 קבע עוזן דורון מוייסגל, כשעבר 50 מ' חזה ב־33.41 שנ'. במקצה זה ניצח עופר ברנר מימק"א — 32.61 שנ', לפני שגיא שטיגמן — 32.63 שנ'.

● המאמן אורי וינברג, שהתפטר מהפועל טבריה, מונה בסוף השבוע כמאמן הפועל קרית־אתא מליגה א' צפון, במקומו של גדעון גולדברג שפוטר.

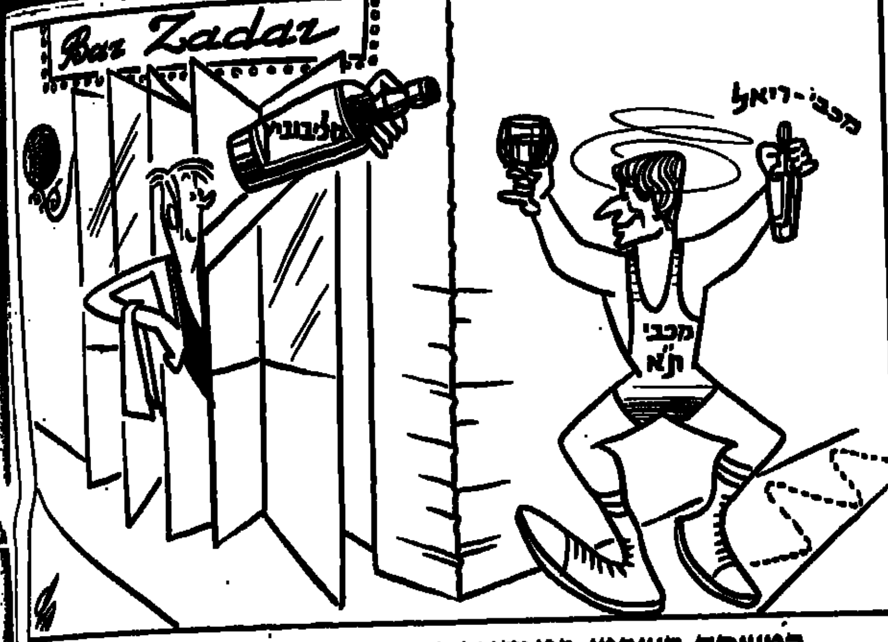

המשחק השבוע בזאדאר יקבע רבות לאלופת ישראל

למכבי סיכוי סביר לגמר

„תחזית פרועה" להמשך משחקי גביע־אירופה * שלושה נצחונות יספיקו לגמר * מכבי ואורתז „יאבקו על הכרטיס השני * מילאנו כבר בלוזאן

● כדורסל

מאת ישראל פז

מטוטלת־הסיכויים של מכבי תל־אביב להגיע למשחק־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל עולה ויורדת. לעתים — זיק של תקווה. לפעמים — שום סיכויים. מחזור השבוע יקבע רבות לגבי עתידה של האלופה הישראלית. אם תנצח בזאדאר יגברו סיכוייה להתמודד ב־2 באפריל בלוזאן, להערכתי, נגד טרמר מילאנו.

כאשר טענתי בסוף השבוע, לאחר נצחון־המול של מכבי ת"א על ריאל מדריד (80:81), שלאלופה הישראלית יש עדיין סיכויים הגיבו הכל בחיוך: אתה אופטימיסט, דבר שאגב לרוב אינו נכון...

הניתוח הפשוט שלי מורה כי גם אם תנצח מכבי ת"א בשלושה מארבעת המשחקים שנותרו לה היא עשויה להגיע לגמר.

כיצד?

אני יוצא מנקודת הנחה שטרמר מילאנו תעלה. לקבוצה זו ארבעה נצחונות מחמישה משחקים, ביניהם שניים בחוץ (מכבי ת"א — 79:97 וזאדאר — 78:85). מתוך חמש ההתמודדויות שנותרו לה יהיו שלוש במילאנו (אורתז, מכבי ת"א וזאדאר). מצב אידיאלי.

הקרב יהיה על המקום השני בגמר. למכבי ת"א — שלושה נצחונות משישה מחזורים. אמת, יש לה הפסד־בית. דבר גרוע ביותר. טוענים שאלופת ישראל זקוקה לנצחונות בכל ארבעת המשחקים שנותרו לה (בשלושה משחקי־חוץ — בזאדאר, במילאנו ובמדריד, ובבית — נגד אורתז).

נימוקי, שאפשר לעלות גם עם שלושה נצחונות נוספים, כלומר — שישה. אם מכבי ת"א תשוב למסלול ותנצח השבוע בזאדאר יכול הדבר להעניק לה תנופה אדירה.

היריבה הרצינית ביותר של מכבי ת"א על הכרטיס השני לגמר היא אורתז הצרפתית, המהווה את הפתעת בית־הגמר, עם ארבעה נצחונות, כמו מילאנו, בחמישה משחקים. לאורתז יש נצחון־חוץ במדריד ושלושה נצחונות־בית. נותרו לה שני משחקי־בית, עם ריאל מדריד וזאדאר. יש להניח שתנצח את שתי הקבוצות שסיכוייהן לעלות אפסיים. אבל מחכים לה שלושה משחקי־חוץ קשים ביותר: במילאנו, בתל־אביב ובקובנה. אינני רואה היכן תצליח „לגנוב" נצחון־חוץ נוסף.

יכול להיווצר מצב שמכבי ת"א (עם שלושה נצחונות מארבעת משחקים שנותרו לה) ואורתז יצברו מספר נצחונות שווה (שישה). אז יכריע ההפרש בין שתיהן. אורתז ניצחה באולמה את מכבי ת"א בנקודה (77:78). אני מקווה שמכבי תגמול לאורתז ביד־אליהו בהפרש גדול יותר.

נותרה קבוצה נוספת: ז'אלגיריס קובנה, לה שני נצחונות משישה משחקים. אם תנצח השבוע במדריד תחזור לתמונת־הסיכויים, שכן לאחר־מכן תארח שלוש קבוצות: זאדאר, מילאנו ואורתז. גם היא יכולה להגיע או לשישה נצחונות, ואז יסתבך המצב.

את זאדאר וריאל מדריד אני מוציא מהחשבון. רק נס יאפשר להן לשוב למאבק על הכרטיס.

חבל שמכבי ת"א „פישלה" כה במשחקים בהם נוצחה ולא ניצלה איכות „בינונית" (?) של יריבותיה. הפסד הבית למילאנו עלול להיות קטלני; [illegible] הפסד השניה האחרונות [illegible] כשמכבי ת"א „זרקה" נצחון שהיה לה ביד; גם במשחק הראשון נגד ז'אלגיריס, [illegible] לא היה מחוייב המציאות.

מה צריך לקרות השבוע כדי שתחזיות שלי תקבל תאוצה? על מכבי ת"א לנצח בזאדאר. ז'אלגיריס צריכה להפסיד במדריד ואורתז במילאנו.

תאמרו, ספקולציות פרועות. אבל בגביע־אירופה כבר קרו דברים מעולם. קבוצות שהיו על הקרשים קמו. הבעייה של מכבי ת"א היא בה עצמה. רק היא תקבע את גורלה.

הטבלה

.1	אורתז	5	387:408	[illegible]
.2	מילאנו	5	376:405	[illegible]
.3	מכבי ת"א	6	494:491	[illegible]
.4	ז'אלגיריס	5	418:392	[illegible]
.5	זאדאר	5	418:392	[illegible]
.6	ריאל מדריד	5	421:415	[illegible]

הפועל חיפה לא קיבלה משחק חוזר — רמת־חן כן

בית־הדין העליון של איגוד הכדורסל, בהרכב עורך־הדין עזריה ריזואל, מיכה ויתקון ואורי מלוכס, פסק בסוף השבוע על משחק חוזר בליגה הלאומית לנשים בכדורסל, בין אליצור ראשל"צ ומכבי רמת־חן. המשחק נקבע ל־1 במרץ.

במשחק הראשון ניצחה אליצור ראשל"צ — 58:64, אולם לפני ההתמודדות אירע מקרה יוצא־דופן. במקום התנהל משחק כדורסל והשופטים ישראל גנות ויחיאל כץ הורו לקבוצות לחכות לסיומו. משחק הכדורסל החל, איפוא, ב־10 בערב, במקום ב־9... מסיבה זו נאלצה רמת־חן לוותר על שלוש שחקניות־חיילות שנאלצו לחזור לבסיסן.

לעומת זאת לא קיבל בית־הדין העליון את עירעור קבוצת הנשים של הפועל חיפה על הפסד טכני למכבי רמת־חן, לאחר ששיתפה כדורסלנית 13, שלא היתה רשומה בטופס. נימוק בית־הדין: [illegible] פעלו בניגוד לתקנון.

ג'מצ'י — בספק מחר ישחק ביום ה' בזאדאר

מאת יצחק ויסהוף

קיים ספק לגבי שיתופו של דורון ג'מצ'י בשורות קבוצתו, מכבי ת"א, במשחק הליגה מחר נגד הפועל ירושלים.

ג'מצ'י, שנפגע ברקה ה־5 במשחק מכבי ת"א נגד ריאל מדריד במוצ"ש, לאחר שכוכב מדריד, לארי ספריגס נתקל בו, סיפר כי רק אתמול החל לגעת בתחושות. „לאחר שרופא בדק אותי הוא אמר כי יש לי פגיעה חמורה בשריר המותן. ביום שישי לא יכולתי לזוז. למזלי, לא היה אתמול אימון למכבי ת"א, ורק היום ייפגשו השחקנים. לאור מצבי לא נראה לי כי אטול חלק באימון, וקיים ספק אם אוכל לשחק מחר נגד הפועל ירושלים".

דורון ג'מצ'י הוסיף כי יסע בכל מקרה לזאדאר: „למכבי ת"א יש סיכוי להפתיע בנצחון־חוץ [illegible] לבית, ואני רוצה להיות שותף בחוויה, שתחזיר לנו את הסיכוי להופיע במשחק־הגמר בלוזאן".

פטרוביץ' קלע רק 43 נקודות

קבוצת ציבונה זאגרב [illegible] בסוף השבוע [illegible] בגביע־אירופה [illegible] במחצית.

דראזן פטרוביץ' קלע 41 נקודות, [illegible] בוריקות של 3 נקודות.

המשקיף בזאגרב היה [illegible] אלוף עמיאל.

מיקי ברקוביץ פורץ מול ענק ריאל מדריד, רומאיי

תצלום: קנפר

מנצ'סטר־יונייטד עצרה דהירת ארסנל — 0:2

● הליגה האנגלית

קבוצת מנצ'סטר־יונייטד קטעה אתמול את שרשרת נצחונותיה הישגית של ארסנל כשהנחילה לה את ההפסד הראשון לאחר 22 משחקים, כשגברה עליה באיצטדיון אולד־טרפורד — 0:2, לעיני 50 אלף צופים.

את השערים למנצ'סטר כבשו: הקשר הבינלאומי גורדון סטראכאן בדקה ה־55, וטרי גיבסון, בזמן הפציעות, שלאחר 90 הדקות.

ארסנל נאלצה להופיע עם עשרה שחקנים מהדקה ה־65 לאחר שהורחק קאסל לאחר שספג שני כרטיסים צהובים.

על־אף ההפסדה מוליכה עדיין ארסנל, עם 52 נקודות מ־26 משחקים, ומקדימה בשתי נקודות את אברטון שתארח היום בנוטינגהאם. האלופה, ליברפול, המדורגת שלישית בטבלה, ניצחה את האחרונה בטבלה, ניוקאסל — 0:2, משעריהם של פול וולש ואיאן ראש בשער ה־27 העונה.

נצחון־חוץ השיגה ווטפורד על אוקספורד — 1:3.

נצחון מרשים קצרה טוטנהאם על אסטון־וילה — 0:3, משעריהם של סטיב הודג' (2) והבלגי ניקו קלאסן.

נצחון־חוץ נוסף השיגה ווסטהאם בקובנטרי — 1:3, כשאת כל שלושת השערים לקבוצה הלונדונית הבקיע טוני קוטי.

תוצאות נוספות: קווינס־פארק ריינג'רס — סאותהמפטון 1:2 (את שער הנצחון הבקיע באגיסטר); שפילד־ווינסדיי — צ'רלטון 1:1; לוטון — לסטר 0:1; נוריץ' — צ'לסי 2:2; ווימבלדון — מנצ'סטר־סיטי 0:0.

בליגה השנייה ניצחה המוליכה, פורטסמות, את ברייטון — 0:1, ולה 51 נקודות ומקדימה ב־5 נקודות את דרבי, שהשיגה נצחון־חוץ גבוה על קבוצת הצמרת של אולדהאם — 1:4.

● בסקוטלנד צועדת בראש האלופה, סלטיק, עם 47 נקודות מ־30 משחקים, לאחר שהשיגה נצחון־חוץ על פלקירק — 1:2, ומקדימה בשתי נקודות את יריבתה העירונית, ריינג'רס, שסיימה במגרשה בתיקו אפס עם אברדין. שוערה האנגלי של הריינג'רס, כריס וודס, השווה את השיא הבריטי כשלא ספג שער ב־12 משחקים רצופים. תוצאות נוספות: הארטס — דנדי 0:1; האמילטון — סנט מירן 0:1; דנדי־יונייטד — היברניאן 0:2; מאדרוול — קלייד־בנק 2:3.

הטבלה האנגלית

.1	ארסנל	26	15:41	52
.2	אברטון	25	20:49	50
.3	ליברפול	26	24:45	48
.4	לוטון	25	23:27	42
.5	טוטנהאם	25	29:41	41
.6	נוריץ'	25	35:35	40
.7	נוטינגהאם	24	32:46	39
.8	קובנטרי	25	27:27	37
.9	ווסטהאם	25	42:40	37
.10	ווטפורד	25	32:43	36
.11	ווימבלדון	25	32:33	36
.12	שפילד	26	41:39	34
.13	מנצ. יונייטד	25	28:33	32
.14	קווינס־פארק	25	32:26	30
.15	אוקספורד	25	41:29	29
.16	מנצ. סיטי	26	35:24	27
.17	צ'לסי	25	45:30	26
.18	סאותהמפטון	24	48:38	25
.19	צ'רלטון	25	36:26	25
.20	לסטר	25	44:31	24
.21	אסטון־וילה	25	58:30	24
.22	ניוקאסל	25	44:25	21

איטליה — מלטה 0:5

נבחרת הכדורגל של איטליה השיגה את נצחונה השלישי, הרצוף, בבית מספר 2 במוקדמות אליפות אירופה, כאשר הביסה בברגאמו את נבחרתה החדשה של מלטה — 0:5.

במשחק הראשון, שהיה לפני יותר מחודש במלטה, ניצחו האיטלקים — 0:2. איטליה עלתה לראש הטבלה, עם 6 נקודות משלושה משחקים, ומקדימה בנקודה את שבדיה.

את השערים הבקיעו: אלטובלי (2), באני, ויאלי ודון ארוני.

באיירן — אנדרלכט ברבע הגמר

בהגרלת משחקי רבע־הגמר בגביעי אירופה בכדורגל, שהתקיימה אמש בקלן נקבע, כי בגביע־האלופות יתמודדו בורש מארס באיירן מינכן מול אנדרלכט בריסל.

שאר המשחקים: הכוכב־האדום בלגרד — ריאל מדריד; דינאמו קייב — בשיקטאש איסטנבול; פורטו — בריינס (דנמרק).

במחזיקות־גביע ישחקו: סרגוסה — ויטושה סופיה; מאלמא שבדיה — אייאקס אמסטרדם; בורדו צרפת — טורפדו מוסקבה; לוקומוטיב לייפציג — סיון (שווייץ).

בגביע אופ"א: ברצלונה — דנדי־יונייטד; מנשנגלאדבאך — גימאריש (פורטוגל); טורינו — טירול (אוסטריה); גטבורג — אינטר מילאנו.

דייגו מאראדונה שיתק בטוקיו

כוכב הכדורגל הארגנטיני, דייגו מאראדונה, הופיע בכל זאת במשחק־הצדקה שנערך אתמול בטוקיו, למרות שטרם החלים מפציעתו בקרסולו.

הוא עשה זאת, לדבריו, משום שרצה לשחק לצידו של אחיו הצעיר, הוגו, בנבחרת כוכבי דרום־אמריקה, שניצחה את נבחרת יפאן — 0:1. את שער־הנצחון כבש הברזילאי ז'וסימאר.

רץ 100 מטר ב־9.7 שניות

הרץ המהיר ביותר בעולם, הקנדי בן ג'ונסון, הדהים כאשר גמא את 100 המטרים ב־9.7 שניות — הישג שהוא טוב יותר מהשיא העולמי של האמריקאי קלווין סמית — 9.93 שניות.

הישגו של הקנדי לא יוכר מאחר שרוח חזקה מעל למותר נשבה בגבו בעת הריצה.

פעילות רבה לנבחרת הכדורסל

[illegible] להשתתף בטורניר [illegible] הראשון, בינואר 1988, בכדורסל בישראל שנערך בימים האחרונים.

בין השאר הוזמנו גרמניה, הולנד, צרפת, איטליה, יוון וגם כמה ממדינות מזרח אירופה.

בעונה תהיה פעילות רבה לנבחרת. אחרי משחק הפועל, בתחילת מאי, תצא למחנה אימון בגרמניה, תמשיך לטורניר מכבי בהולנד ומשם תמריא לאליפות אירופה ביוון.

שלב שני בליגת נכים בכדורסל

השבוע יוחל משחקי שלב ב' של הליגה הלאומית והליגה הארצית בכדורסל לנכים.

בשלב זה יתמודדו שש הקבוצות שתפסו את שלושת המקומות הראשונים בשני המחוזות.

הקבוצות שתפעלו למשחקי בית ר"ה בליגה הלאומית הן אילן חיפה, בית־הלוחם תל־אביב, נכי צה"ל תל־אביב, אילן רמת־גן, אילן ספיר ואילן לוד.

המשחקים יערכו בשיטת ליגה בת שני סיבובים.

● במשחק־ראווה נפרדו אתמול בתיקו 4:4 במשחק־גנות שלמה גליקשטיין, ששיתף פעולה עם הילד עדן שורק, בן ה־11, ומולו — עמוס מנסדורף, עם הילד יואב לבנשטיין, גם הוא בן 12. המשחק היה ברמת־השרון.

מנדליקובה הפתיעה את נאוורטילובה במלבורן

לנדל הודח ע"י קאש, שישחק בגמר עם אדברג

הטניסאית הצ'כית, אנה מנדליקובה, בת ה־24, זכתה באליפות אוסטרליה הפתוחה במלבורן, בשניצחה את האלופה בשלוש השנים האחרונות, מרטינה נאוורטילובה, ילידת צ'כוסלובקיה גם היא, בשתי מערכות — 5:7, 6:7.

נאוורטילובה הצליחה להשוות במערכה השנייה אולם נכנעה 7:1 בשובר־שוויון.

זה היה נצחונה הראשון של מנדליקובה על נאוורטילובה, לאחר תשעה הפסדים רצופים. לאחר המשחק אמרה מרטינה: „לא היה לי ראש וגם רגלי לא פעלו כהלכה, מה גם שיריבתי הפגינה את אחד ממשחקיה הטובים ביותר נגדי. מגיע לה הנצחון והזכייה הראשונה באוסטרליה".

היום ייערך משחק־גמר הגברים בין אלוף אשתקד, השבדי סטפן אדברג, לבין האוסטרלי פאט קאש, גיבור משחקי גביע־דייויס.

השבדי ניצח בחצי־הגמר את האוסטרלי וולי מאסור — 2:6, 4:6, 6:7 במשחק שארך כשעתיים, ואילו האוסטרלי הפתיע את המדורג מספר 1, איוואן לנדל — 6:7, 5:7, 6:7, 4:6, במשחק שארך ארבע שעות.

אם קאש ינצח היום תהיה זו הפעם הראשונה שטניסאי אוסטרלי יזכה בתואר מאז 1976.

תואר הזוגות לגברים נפל בידי השבדים, אנדרס יאריד ואנדבר, שגברו בגמר על צמד אוסטרלי, דוראן וורדל, ואילו בזוגות מעורבים זכה הזוג מארה"ב, זינה גאריסון ושרווד סטיוארד, שגבר בגמר על זוג בריטי, קאסל והוכס.

בירד קלע 40 נקודות ובוסטון ניצחה את אטלנטה

לארי בירד, כוכבה של אלופת האן.בי.אי., הבוסטון־סלטיקס, קלע בסוף השבוע 40 נקודות בנצחון קבוצתו על אטלנטה — 106:126.

מייקל ג'ורדאן, כוכבה של שיקאגו־בולס, קלע רק 35 נקודות בנצחון קבוצתו על קליבלנד — 96:117.

יתר התוצאות: וואשינגטון — פיטסבורג 90:109 (ג'ף מאלון קלע 24 נקודות למנצחת); סיאטל־סופרסוניקס — ניו־ג'רסי נטס 120:125; יוסטון־רוקטס — ניו־יורק ניקס 95:109 (אקים אלגואן — 18 נקודות בלבד); יוטה־ג'ז — גולדן־סטייטס 100:123; פורטלנד — סאקראמנטו 99:109; דטרויט — קליפרס 97:100; לוס־אנג'לס לייקרס — אינדיאנה 108:118 (מג'יק ג'ונסון — 29 ועבדול ג'אבר — 20 נקודות למנצחים).

קרני — אלוף ההתיישבות העובדת במירוצי־שדה

אליפות ההתיישבות העובדת במירוצי־שדה נערכה אתמול בקיבוץ העוגן, ונשאה את שמו של רז גוטמן ז"ל, שנפל במלחמת לבנון.

כאליפות השתתפו מעל ל־400 רצים.

מזג האוויר הסוער הקשה על השגת תוצאות איכותיות, ולכן לא נשבר שיא־המסלול, למרחק 10 ק"מ, המוחזק ע"י גינתר קול המנוח.

במירוץ התחרותי ניצח יאיר קרני ממושב בית יצחק — 30.65 דקות, והוכתר כאלוף ההתיישבות העובדת. מחוץ למסגרת רץ אריה גואל ממכבי ת"א את המרחק ב־30.31 דקות.

אחרי יאיר קרני הגיע עדי חלילי (הפועל מגידו) — 32.45 דקות ושלישי — מיכה כנן (הגליל־העליון) — 32.55.

יתר התוצאות: ● נשים: מול שלום (הפועל בית־עזרא) — 37.08; 2. רחל שמידט (עמק־חפר) — 38:0.45; ● נוער, עד גיל 19: משה לוי (עמק־חפר) — 39.10. ● נערות, עד 18: רפיקה עואר (הפועל סולם־צור) — 42.20. ● נערים, עד 16: דין רונבליט (הפועל סולם־צור) — 43.05. ● נערות, עד 16: נועה יוספה (סולם־צור) — 45.05 דקות; ותיקים מעל 40: אלי רון (עין־גבי) — 46 דקות; ● ותיקים מעל 50 — יצחק עתיר (איילות) — 48.35 דקות.

כן התקיים מירוץ עממי ל־2 וחצי ק"מ.

מאחורי הקלעים

קליין קיבל הצעה מהפועל חיפה ומחכה למכבי ת"א

חליטאי כעס על הפולני * בחיפה לא הצטערו על הפסד מכבי תל־אביב בחולון * מדוע התנשקו לפרדון ופלדה? * טרי וייט מהגליל — וטרי וייט מלבנון * אלי כהן ניצל ממעצר * מאיר נחמיאס כבר לא חבר של גיגי כהן

*** כיצד נראה נצחון מכבי ת"א כגומלין בגביע־אירופה על ז'אלגיריס קובנה בעיני הליטאים? כתב „קול ישראל" באידיש ראיין, בשפה הרוסית כמובן את עורך „פראבדה" הליטאי, ליטאוסקאס. ראשית, הטיל העתונאי הליטאי את האשמה על... השופט הפולני, שלדעתו לא היה אובייקטיבי. שנית, טען כי כל הקבוצה הישראלית מורכבת משחורים אמריקנים. שלישית אמר: „אתם בעצמכם יודעים שעבודה שחורה היא זולה יותר"... *** כל מי שמקורב לקבוצת מכבי ת"א בכדורסל נדהם מהתבוסה שנחלה האלופה נגד הפועל חולון (56:66). היו שהסבירו שההפסד נבע לא מעט מהיעדרו של המנהל הוותיק שמואל (שמלוק) מחרובסקי, השוהה בארה"ב. משום לא היה מי שיצעק על השחקנים — דיווחו של יצחק ויסהוף *** אגב, שמלוק, הוא הוזמן לארה"ב ע"י כמה אנשי עסקים, המבקשים שיעבוד עמם בניו־יורק, והמריא לארה"ב מבריסל, אחרי המשחקים עם ז'אלגיריס. המנהל הוותיק יגיע השבוע לזאדאר, להתמודדות של מכבי ת"א ביום חמישי ביוגוסלביה *** מייד בתום משחק־הנצחון של הפועל חולון על מכבי ת"א נראה מיכאל (מישקה) לפרדון, „האיש החזק" של הקבוצה החולונית, מזנק מהספסל ורץ להתנשק עם... אברהם פלדה, לשעבר מנהל הפועל ת"א, הנראה לאחרונה בקביעות במשחקי הפועל חולון. השניים התמודדו על תפקיד מנהל הנבחרת הלאומית ולפרדון זכה. לפרדון הסביר את זינוקו לעבר פלדה: „אברהם פלדה דאג לנו למחנה־אימון ומשחקים בהולנד, שהחזירו את הקבוצה לדרך־של נצחונות" *** עופר יעקבי מהפועל חולון ודורון ג'מצ'י ממכבי ת"א הם חברים טובים. במשחק בין שתי הקבוצות, בשבוע שעבר, הוטלה על יעקבי השמירה על ג'מצ'י. הוא נכשל רק פעם אחת במחצית הראשונה כשדורון קלע סל על־אף שמירתו של עופר. יעקבי רגז על עצמו, הלם בידיו ברצפת הפארקט. הוא לא ידע שהיו אלו שתי הנקודות האחרונות של ג'מצ'י במשחק *** יוסף גלזר מספר שלאחר משחק־הנצחון של מכבי חיפה על הפועל הגליל־העליון בהיכל־הספורט ברוממה (68:108), הצמיד אוהד אלמוני של מכבי חיפה את שידור תכנית גלי צה"ל, „צער וחצי", למערכת־הכריזה בהיכל. הצופים יכלו להתעדכן בדקות האחרונות במשחק־הסנסציה בחולון. נראה שרבים לא הצטערו על הפסד מכבי ת"א. על־אף ה„סולחה" שנערכה בין עסקני שתי הקבוצות לא שוררת האהבה בין שני המועדונים ***.

כפיל לאבידן

*** יוסף גלזר מגלה כי „האיש החזק" בעמותת הכדורסל של הפועל חיפה, אביטל סיטין, מתעתד להמריא למינכן כדי להיפגש עם בודה סטנקוביץ', מזכ"ל פיב"א, ולנסות להכשיר את שובו של רויי ריצ'ארדסון, שהושעה מאן.בי.אי. בגלל סמים. יחד עמו ייצא למינכן פרקליטו של ריצ'ארדסון, עו"ד מיכאל ספר. הכדורסלן עוד לפני שהואשם ע"י שופטנו הרמת־גני אברהם חמו, שלא נגמל גם בארץ מסמים, כבר קיבל מקדמה מהפועל חיפה, וכן קיבל „על חשבון" סוכנו, אבי ויולטיר. תכניות הפועל חיפה לקראת העונה הבאה גרמו לקרע חריף בעמותה כאשר חברים ניסו למנוע את סיטין להתמנות כיו"ר במקומו של דורון קימלוב. סיטין תובע ללכת „על גדול", ועל תקציב ענק, כעוד שקימלוב מצדד בהתקדמות מתונה ולא גרנדיוזית *** קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה פנתה לאחרונה למאמן הישראלי רלף קליין, העושה בגרמניה והציעה לו לאמנה בעונה הבאה. קליין לא השיב תשובה ברורה. אך גם לא דחה את ההצעה על הסף. הוא אימן את הפועל חיפה לפני 12 שנה. כנראה שמחכה לאיתות ממכבי ת"א. בחיפה התלוצצו שהעמותה מדברת בגדולות לגבי העונה הבאה עוד בטרם שהקבוצה הבטיחה את הישארותה בלאומית השנה *** ליו"ר הוועדה המקצועית של מכבי ת"א, אמנון אבידן, יש כפיל. זהו כדורסלן מכבי קרית־ביאליק מליגה א', שגם שמו אמנון אבידן. קשה להניח שאבידן הצפוני יעשה קריירה כמו אבידן התל־אביבי, שהיה שחקן מצטיין במכבי ת"א והופיע בנבחרת ישראל *** שמחת שחקני מכבי חיפה היתה רבה לאחר שמפיגור בן 11 נקודות במחצית הצליחו בסיום את קבוצת הצמרת של הפועל הגליל־העליון. אוהד הקבוצה, הקבלן יצחק בוכריס, הזמין את הכדורסלנים לארוחה על חשבונו. במהלך הארוחה הגיעו למקום גם שחקני הפועל חיפה, שהיו מאוכזבים מהפסד השלישי והאחרונה בנתניה *** במכבי חיפה ישנם שלושה המגיעים מנתניה, לא פעם במכונית אחת עם המאמן אריה שיבק. הכדורסלנים מטים שלמה, המתגורר בבית־יצחק, ליד נתניה, וצעיר שחקני הקבוצה, שמעון אולאי, גם הוא נתנייתי *** לטרי וייט, כדורסלן הפועל הגליל־העליון, יש בעייה. שמו של השחקן זהה לשם הכומר האנגלי הפועל לשחרור בני־הערובה בלבנון. אנשים רבים מתקשרים לגליל ומבקשים את „טרי וייט האנגלי" — מספר יצחק ויסהוף *** במשחק הצמרת בליגה הארצית, צפון, בכדורסל, בין מכבי קרית־מוצקין והפועל נהריה (78:94) לנהריה בהארכה, היה בין 1000 הצופים בהיכל־הספורט גושן בקרית־מוצקין, גם מאמן מכבי נתניה, דני ברזילי, שקבוצתו מתמודדת עם נהריה על כרטיס העליה ללאומית. ברזילי כבר חש את הכרטיס בכיסו אולם שתי שניות לסיום טרף שרון גולדשטיין, הצעיר מנהריה, את קלפיו, כשהשוויון ובהארכה ניצחה קבוצתו. יוסף גלזר מציין כי אוהדי מוצקין התריסו כלפי ברזילי: „עוד לא הספקת להכניס את החוט למחט של החליפה שאתה תופר, וכבר נאלצת להוציא אותו"... לרבים מהצופים היה מוזר לראות את שחקני מכבי מוצקין בעבר במדי הפועל נהריה: הכדורסלנים גיקי דוד, אילן רוקח ודב דזובבני, וכן את המאמן רוני שיפמן. במדי מכבי מוצקין, לעומת זאת, לא שיחק אף כדורסלן מתוצרת האגודה ***

המזל של אלי כהן

*** מזלו של קשר הפועל ת"א, אלי כהן, שיחק לו בתחילת השבוע שעבר. רק במקרה אינו יושב מאחורי סורג ובריח — מגלה מרדכי חביב. סיפור המעשה קשור בבית־הקפה שבבעלות אלי כהן בטיילת בת־ים. בימי הקייץ כאשר בית־הקפה היה מלא עד השעות הקטנות של הלילה נהגו פקחי עיריית בת־ים לרשום דו"חות על שעת סגירה מאוחרת. חובות הדו"חות הצטברו ולא שולמו. בעקבות כך הוצאה פקודת מעצר נגד בעלי בית־הקפה. כאשר הגיעו השוטרים לבצע את פקודת־המעצר לא נמצא אלי בבית־הקפה. מי שהיה באותה שעה במקום היה שותפו אבי כהן (בלי קשר משפחתי עם אלי, רק שותף). אבי הובא נבוך לבית־המעצר. באותו לילה נעצר גם מנהל הפועל ת"א לשעבר, ניסן נימטוב (בינתיים שוחרר). לא חסר הרבה שמנהל־העבר והכדורגלן היו מבלים יחד את הלילה במקום לא כל־כך נעים *** קשר הפועל ירושלים, מאיר נחמיאס (ובעבר כדורגלן הפועל ת"א), היה בשנים האחרונות מיודד עם מאמן נבחרת הנוער בכדורגל, גדעון (גיגי) כהן. העובדה שחבריו של נחמיאס בהפועל ת"א, גיל לנדאו, שבתאי לוי ואחרים היו נפגשים עם כהן הפכה גם את נחמיאס לחבר של המאמן. נכון להיום: השניים לא מחליפים מילה. ברוגז. כל־כך למה? מאיר נחמיאס נפגע קשות מניפויו של אחיו הצעיר, אברהם, מסגל נבחרת הנוער לפני המסע לניו־זילנד. אברהם נחמיאס, המשחק בבית"ר ת"א, נכלל בהרכב הראשון של נבחרת הנוער, ולדברי מאיר העתיר עליו גיגי כהן שבחים רבים. לפתע נופה, ולא נכלל גם בסגל הרחב. „איני מבין איך שחקן הרכב מאבד מקום בסגל. משהו כאן לא מסתדר, ולא בסדר" — טען מאיר, העסוק בהחזרת הבטחון לאחיו הצעיר המתקשה להתאושש מהחמצת מסע־החיים לאוקלנד *** דני נוימן הפך בתחילת השבוע לאחד המאמנים הצעירים בליגה הלאומית. הוא נטל את שרביט־האימון של בית"ר ת"א. רק המאמן הפתח־תקוואי אברהם גרינט צעיר ממנו בליגה הלאומית. חלומו הגדול של נוימן הוא לאמן את בית"ר ירושלים, בה גדל ושיחק שנים רבות. מה שכבר ברור שמקום המאמן יתפנה בעונה הבאה בקבוצה הירושלמית, שכן המאמן הנוכחי, דוד קשטן, לא יישאר ***

החוויה של בראילובסקי

*** דניאל בראילובסקי סיפר בשבוע שעבר על החוויה הגדולה שלו ביותר עד כה בישראל — מציין יוסף גלזר. היה זה כשהתארח בבסיס של חיל־האוויר. לאחר שהשיב לשאלות החיים כילה עם הטייסים, שהזמינו אותו לטייסת והסבירו לו על המטוסים, בהם אפילו נגע... *** יורם אחיון הספיק לרשום שיא משלו בתחילת השבוע שעבר — מדגיש מרדכי חביב. הוא נותח בקבוצה השלישית שלו עוד לפני שהסתיים הסיבוב הראשון. את העונה החל במכבי יבנה, עבר למכבי פ"ת, ומשם ירד להפועל באר־שבע. אחיון שיחק בעבר במכבי באר־שבע. אם מדברים על חלוצים הרי שהלוץ מוכר הרבה יותר מיורם אחיון, שלום אבוקסיס. לא הצליח עדיין למצוא אפילו קבוצה אחת *** אצל יצחק גרוסמן אין חדש. בגיל 63 ממשיך לשחק בליגה הארצית בטניס־שולחן בקבוצת מכבי חיפה/כרמל ב', אולם בגלל הרכבה הבדורול היא עומדת לנשור לליגה א'. גרוסמן היה בעבר כדורגלן מצטיין בהפועל רמת־גן ובמכבי חיפה, וידוע כריקרן „סטטס" *** מכבי חיפה מתכוננת לטפח ספורטאים בענפים האישיים. הוקם גוף מיוחד באגודה שיטפל בהם מבחינה מקצועית בתיאום עם המומחה תומאס למפרד, יו"ר הוועדה לספורט הישגי במכון־וינגייט ועם יו"ר אורי שמיר, מנהל בית־הספר למאמנים בוינגייט. שמיר היה בזמנו שחיין ומאמן במכבי חיפה. יוסף גלזר מציין כי מדובר בענפי אתלטיקה, שחייה, סיוף, התעמלות וטניס־שולחן *** לאחר שש שנים הוחלט לבטל את תכנית הספורט לנוער, „הכדור עגול", ברשת א' — מוסר יוסף השם. בתכנית האחרונה, ששודרה בשבוע שעבר, היה חידוש: הוגרלו במסגרתה משחקי שמינית־הגמר בגביע־המדינה בכדורגל. את ההגרלה ביצעה מלכת המים, חנה שטיינר, שבעבור יומה גוייסה לצה"ל. את התכנית ערך והגיש במשך שש שנים שמעון וילנאי ***.

שדות קוקאין. מכאן זה מתחיל

גיליארמו קנו. העיתונאים צעדו ברחובות

שלטון מלכי הקוקאין

גיליארמו קנו, עורך העיתון החשוב ביותר בקולומביה, קורבן אחרון של מאפיית הסמים. מי שאינו משתף פעולה — דינו מוות. מלחמה ללא רחמים בדרך לשלטון ללא מצרים

מאת יהודה צור

רציחתו של גיליארמו קנו, עורכו ובעליו של העיתון החשוב ביותר בקולומביה, „אל אספקטאדור", הוא שלב נוסף בשליטתם הבלתי־מוגבלת של סוחרי הסמים בקולומביה. גם למודי הניסיון בקרב הקולומביאנים הוכו בתדהמה. שכן, הפעם מדובר באיש שהתייצב ראשון נגד שליטתם הגוברת והולכת של סוחרי הסמים על הכלכלה והחברה והפוליטיקה של קולומביה.

עם מותו של גיליארמו, מגיע ל־24 מספר הנרצחים מקרב העיתונאים בקולומביה בשש השנים האחרונות. לכל מעשי הרצח הללו אחראית מאפיית הסמים. והחבריה, אגב, לא הסתפקו רק בעיתונאים. חייהם של 58 שופטים, עשרות קציני משטרה בכירים שלחמו נגד סחר הסמים, שר משפטים שהחל לחוקק חוקים נגדם ומאות רבות של אלמונים נפלו קורבן במלחמה העיקשת של „מלכי הקוקאין" נגד כל מי שניסו להצר את צעדיהם בקולומביה.

רציחתו של קנו, עורך העיתון שנוסד לפני 100 שנה, הותירה רושם עמוק והובילה לצער חסר־תקדים במדינה. במשך 24 שעות שרר שקט אבסולוטי בכל אמצעי התקשורת של קולומביה. עיתונאים צעדו ברחובותיה הראשיים של בירת קולומביה וערים חשובות אחרות במצעד שקט של מחאה. גיליארמו קנו היה זה שלפני עשר שנים — כאשר החלו ממגרי סחר הסמים לגדול ללא הרף — התייצב מולו. 24 שעות לפני הריגתו בידי שני אלמונים, בצאתו מעיתונו בשעות הערב, אמר קנו בראיון לטלוויזיה: „אני יוצא מדי ערב מן העיתון ומעולם לא ידעתי מה יכול לקרות בכל רגע". ואכן, רצחו אותו. עקשנותו להמשיך להתייצב מול ראשי סחר הקוקאין המגלגלים מדי שנה 10 מיליארד דולר היתה בלתי־נסבלת בעבורם. ולא רק בעבורם, אלא גם נגד אלפים רבים של קולומביאנים המחזיקים בעמדות־מפתח בפוליטיקה, בצבא, בכלכלה ובאמצעי־התקשורת אשר משרתים למעשה את מאפיית הקוקאין, עובדה שהיא הסוד הגלוי ביותר במדינה.

במשך כמה שנים, הודות למיליארד הדולרים שזרמו לידיהם, הצליחו ראשי מאפיית הקוקאין להחדיר לכל מגזרי החיים בקולומביה, מהכנסיה הקאתולית עד לצבא. מחירי אוצרות האמנות עלו בקולומביה פלאים בשנים האחרונות, כשל נדיבותם של סוחרי הסמים העשירים כלפי אמנים מכל הסוגים. סוחרי הסמים שולטים גם על בנקים גדולים ומוסדות פיננסיים גדולים, ולמעשה, יודע כל אדם בקולומביה, כי בידי ראשי המאפיה לגרום לעליה או לירידה של שער הדולר במדינה. סוחרי הסמים הפכו לספונסורים של: תזמורות, קבוצות כדורגל, מלונות, חוות לגידול בקר ואורוות לגידול סוסי־מירוץ. השקעותיהם האדירות הפירו את שיווי המשקל העדין של מחירי הקרקעות לגידולים חקלאיים. בסיוע תרומות נכבדות הצליחו „אנשי הקוקאין" לחדור לפוליטיקה באמצעות שוחד המוני לצירי פרלמנט, לראשי ערים ולמושלים. בעקבות רצח עורך העיתון ורבים מעמיתיו שהלכו בדרכו לפניו, יודעים בקולומביה כי אנשי המאפיה הצליחו לקנות או לפחות להפחיד את רוב השופטים בארץ.

קרטלי הסמים מקיימים יחסים ידידותיים ביותר עם המשטרה, וזו רק לעתים רחוקות ובלחץ אמצעי־התקשורת פועלת נגדם. הם מקיימים גם יחסים ידידותיים עם הצבא ומשתפים עימו פעולה במלחמתו נגד הגרילה. אבל גם עם הגרילה מקיימים ראשי המאפיה יחסים הדוקים ביותר, כפי שהוכח מספר פעמים.

בשליטה הכמעט מוחלטת שלהם על חיי קולומביה נעצרים ראשי המאפיה מול מכשול אולי בלעדי: לפני שש שנים נחתם הסכם בין קולומביה לארה"ב להסגרת הקולומביאנים המבצעים הברחות לארה"ב. אולם התוצאה המעשית של ההסכם — אפסית. עד היום רק 13 מבריחים, איש מהם לא חשוב, הוסגרו לארצות־הברית בשש השנים האחרונות. אולם עצם קיומו של הסכם ההסגרה היה עלבון צורב לראשי המאפיה. בלי חשבון של הוצאות, סחיטות איומים ושוחד, הצליחו ראשי המאפיה לשחד שופטים ולשכור את החשובים ביותר בין המשפטנים ואנשי החוק בקולומביה. הם רצחו את השופטים שהיו איתנים בדעתם להתנגד לאיומי המאפיה, ותוך איום על חייהם של היתר שנותרו בחיים, הצליחו ראשי לגרום לביטולו של הסכם ההסגרה על־ידי בית־המשפט העליון של קולומביה.

לפני חודש בלבד הצליחו אנשי המאפיה לגרום לביטול ההסכם. במשך שבוע שלם חגגו באחוזות המפוארות של ראשי המאפיה במדלין ובקלי את הסרת המכשול האחרון שעמד בדרכם לשליטה אבסולוטית. אמנם, כבר למחרת החלטת בית־המשפט העליון התערב הנשיא וגרם על־ידי שימוש בסעיף בחוקה הלאומית להמשך קיומו של הסכם ההסגרה. תשובתם של ראשי המאפיה היתה רציחתו של גיליארמו קנו, שהתייצב נגדם לפני עשר שנים. הוא היה האיש שפירסם ברבים את שמותיהם ותיקיהם במשטרה של ראשי המאפיה. התיקים הללו נעלמו מבתי־המשפט מיד לאחר הפירסום. אבל השמות נשארו בתודעת הקהל. קנו היה זה שגם פירסם את שמות הפוליטיקאים, הבנקאים ואחרים ששיתפו פעולה עם המאפיה.

אמנם איש בקולומביה אינו חושב שההפגנה השקטה של עובדי אמצעי התקשורת תגרום שינוי כלשהו. עתה יודעים כולם מי באמת שולט בקולומביה.

עלילות המאה ה־20

פעם המציאו שהיהודים אופים מצות מדם ילדים נוצרים ● מי שהיום רוצה „ללכלך" פשוט מדביק איידס לאויביו

מאת ארנון יפה, פאריס

כוכבת הקולנוע הצרפתיה, איזבל אדג'אני נאלצה להופיע במיוחד במהדורת חדשות הערב של הטלוויזיה הצרפתית, שופעת יופי ובריאות, כדי להפריך מערכת שמועות על מותה ממחלת איידס.

אדג'אני, 31, פנים חיוורות, שער פחם, עם עיניה הכחולות הבוערות, גוף מלא — נראתה שופעת חיים מתמיד. היא נפלה קורבן למערכת עלילות מוזרה שהיהודים כבר מכירים היטב.

זה חודשים נפוצות מפה לפה שמועות, שלקתה במחלת איידס. עיתוני השערוריות הזינו את השמועות בתיאורים מחרידים על התפתחות המחלה בגופה. ביום שישי הגדישו את הסאה, קריאות טלפון אנונימיות מסרו למערכות העיתונים, כי „איזבל אדג'אני נפטרה אתמול מאיידס", אך הוותיקים להעלים את „דבר מותה." הופעה קודמת שלה בטלוויזיה לא עזרה להפריך את השמועות.

איש אינו יודע מה מקור השמועות ומדוע דווקא היא נבחרה כקורבן. יפהפיה זו מגלמת פתאום בשמועות אלה, את הפחדים ממחלת האיידס המקוללת. מדביקים לה אות קלון. בעיני „עמך", מחלה זו מכה בכוכבי קולנוע, אמנים והומואים, כעונש בעוון חיי תענוגות חופשיים מכל רסן, כביכול. בדמיון הפופולארי פה, עדיין מצטיירת המחלה הזו כעונש על התהוללות ופריקת־עול מוסרית. כוכבים הפכו לקורבנות האידיאליים שלה. פתאום אינם יכולים למות אלא מאיידס. בעיני ההמונים, הפילוסוף מישל פוקו שהיה הומוסקסואל, או הבדרן טרי לרוו, מתו מאיידס, חרף הכחשות [illegible] מסרטן. הכנסיה מטפחת אמונה־תפלה זו, שמי שחולה הוא פושע.

אדג'אני היפה נראתה זוהרת. היא נחשבת שחקנית מעולה, [illegible] התגלתה כילדת פלא בתיאטרון הקומדי־פרנסז. אחר־כך קצרה תהילה בקולנוע [illegible] נשים מוזרות ומתוסבכות. מי מתאווה להעניש? [illegible] אמרה כי תפנה למשטרה כדי לפתור את התעלומה. מקורביה [illegible] פוליטית־גזענית נגדה. איזבל אולי נבחרה כקורבן בשל מוצאה [illegible] הגזענות האנטי־ערבית בצרפת. אדג'אני — חצי אלג'ירית חצי [illegible] אנטי־גזענית „אס.או.אס. ראסיזם". אחרים מאשימים חוגי קולנוע [illegible] מונתה לראש ועדת ההשקעות בקולנוע במשרד התרבות [illegible] להקשות עליה לזכות בתפקידים. גם חוגי הקולנוע [illegible] שאדג'אני לא שיחקה בשום סרט. צלמי עיתונות אינם מרפים [illegible] אפופים מסתורין. פרי־מאץ' מפרסם מדי פעם צילומים [illegible] נראית אדג'אני עם ידידיה. באחור כזה היא נראתה יד ביד עם [illegible]

הסוציולוגים השוו בין שמועות על הכוכבת הנגועה באיידס [illegible] סוחרים יהודים שפשתה בעיר אורליאן ב־1969. יהודי העיר [illegible] ומכירתן לזנות. „אנשים פוחדים מאוד ממוות", אמרה [illegible] קרובות שעירים לעזאזל לכל מיני פחדים, צריך לשים קץ [illegible] משום שכבר יש יותר מדי חולים ממש."

אחרי שראש ארגון הרופאים אישר כי אדג'אני בריאה לחלוטין [illegible] איום לבוא הנה להצטדק שאינני חולה, כאילו היה עלי להצטדק [illegible] פשע. אנשים מחשיבים את האיידס כפשע." [illegible] החדשות הנרחם, ונעלמה מן המסך. ספק אם [illegible] כמה דקות אחר־כך, נתקבלה קריאת טלפון בערוץ הטלוויזיה [illegible] אינה אדג'אני. ביממה הצגה עם כפילה. אדג'אני האמיתית מתה."

מפיצי השמועות לא מתכוונים להרפות מקורבנם.

הליבראל סולק מן המפלגה

אך שככו מהומות הסטודנטים בפקין ובכו התפנה השלטון המרכזי לטפל בכל מי שעמד לימין האינטלקטואלים שתבעו הגברת הדמוקרטיה

מאת ג'ים אבראמס

פאנג לידי, אסטרו־פיסיקאי, שהתפרסם ברבים בהתייצבו לימין הסטודנטים שהפגינו בערים רבות בסין, סולק מן המפלגה הקומוניסטית בעוון „הטפה לרעיונות ליבראליים מערביים" — הודיעו אמצעי־התקשורת הרשמיים בתחילת השבוע.

עוד בשבוע שעבר הורד פנג, בן 50, מתפקידו כסגן נשיא האוניברסיטה למדע ולטכנולוגיה בעיר הפיי, במרכז סין. בניגוד גמור למעשה ההרחה, טען ראש ממשלת סין, המשמש גם המנהיג בפועל של המפלגה הקומוניסטית, ז'או זייאנג, כי „לא יצא הקצף האידיאולוגי על האינטלקטואלים."

ז'או קיבל לידיו את מנהיגות המפלגה הקומוניסטית ביום ו' שעבר, בעקבות סילוקו של הו יאובנג בגלל התייחסותו הרכה למחאות הסטודנטים ולביקורת הגלויה הגוברת על המשטר הסוציאליסטי. סוכנות הידיעות הסינית הרשמית הודיעה, כי הסניף המקומי של המפלגה החליט לסלק את פנג משורות המפלגה, משום ש„ניסה להסית אינטלקטואלים נגד המפלגה ולעודד סטודנטים לחולל מהומות, וגרם בכך לתוצאות חמורות." את חדשות הערב פתחה ידיעה בת חמש דקות, שבה קרא אחד ממנהיגי הסניף המחוזי של המפלגה את רשימת מעלליו של פנג באוזני כ־4,000 מפעילי המפלגה באוניברסיטות, שכונסו יחדיו באחד האולמות הגדולים בעיר הפיי, בירת מחוז אנחוי.

אמר האיש: פנג התכחש למארקסיזם, השמיץ את השיטה הסוציאליסטית של סין כ„פיאודאליזם מודרני" וקרא לאי־תלות האוניברסיטות בהנהגת המפלגה. הוא האשם ב„הטפה לדמוקרטיה ולחירות בורגניות ובהסתת סטודנטים לחולל מהומות." עוד נאמר עליו, כי הכריז שאבד הכלח על המארקסיזם־לניניזם וכי יש לבטל את המשטר הסוציאליסטי בסין ולהנהיג במקומו משטר מערבי מובהק.

פנג, בוגר אוניברסיטת פקין, מחלוצי החוקרים הסיניים בתיאוריית [illegible] הסתיר את תמיכתו בדמוקרטיה [illegible] ביקורתו על מיגרעות המשטר [illegible] דנג קסיאופינג, מנהיג סין, [illegible] הבעת דעות גלויה מעין זו, [illegible] ההבעה דרושה לתיגבור המודרניזציה.

צרותיו של פנג החלו [illegible] במטרותיהם — אם כי לא [illegible] הסטודנטים בהפיי, אותם [illegible] ראשונים וחוללו את גל ההפגנות [illegible] למען הדמוקרטיה. תחילה [illegible] בניבור על־ידי רבבות הסטודנטים [illegible] בשאנחאי באמצע דצמבר [illegible] האוניברסיטה למדע ולטכנולוגיה [illegible] שוחרר מתפקידו משום שלא [illegible] המפגינים.

אך הממשלה דבקה [illegible] לטפח את המסע נגד „הליבראליזציה הבורגנית" ונגד הסלת [illegible] הסוציאליזם ושל המפלגה, [illegible] בעת, כי הרפורמות הכלכליות [illegible] לאינטלקטואלים אין כל סיבה [illegible] רדיפות.

ז'או זייאנג טען ביום א', [illegible] מזכיר מפלגת הפועלים ההונגרית, [illegible] הונגריה, פרנץ האואיס, כי [illegible] תשפיע על הקו המדיני של [illegible] הקומוניסטית הסינית. „אלא [illegible] להגשימם ביתר שאת. וז'או [illegible] „תתמיד במדיניות הדוגלת [illegible] העולם החיצון." עוד אמר, כי [illegible] הליברליזציה הבורגנית, „לא [illegible] מדיניותנו, המצדדת בכיבוד [illegible] בעלי הכשרונות ובטיפוח [illegible] היצירה של האינטלקטואלים [illegible] הסוציאליזם." סין לא [illegible] „השמאלניות" של העבר, אמר [illegible] נרדפו האינטלקטואלים [illegible] שאורח חייהם היה שונה [illegible] „אפילו אלה המגורשים [illegible] נדרשים להיות אזרחים [illegible] ארצם בכישורים [illegible] הקפדה על כיבוד החוקה [illegible] סוכנות הידיעות הסינית [illegible] שלא זוהה בשמו.

(„אסושיאייטד פרס")

טלוויזיה

(כ) = בלווי כתוביות ללקויי שמיעה. 08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 תלמוד — שניים אוחזין — מנא הני מילי. 08.40 מסך לספרות (יסודי) — משל ושיר — הרוח הצפונית והשמש. 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו — פרחי בר (כ). 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — בחורף. 11.00 חשבון ה' — חיסור שברים. 11.15 צרפתית. 11.30 גיאוגרפיה ה'־ו' — סין — דיוקנה של ארץ. 12.00 ספרות (חטה"ב) — העז והנדיר — גלגולו של מוטיב. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 מוסיקה — קתרין סטנט. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 כלי טרנת — ס"ד: Hello Israel - 14.45 Jerusalem through the ages. 15.00 הגיחה להליכוד — הסרט מתאר את חייו של דייויד גלפילד, בן שבט אוסטרלי שמגיע להליכוד הופך לשחקן בסרטים העוסקים בחיי ילידים. 16.00 רחוב סומסום — מתנאות ברחוב. 16.30 בית ספר לשוטרים — פרק 9: המשחק הגדול — ג'נגר נדרש לארגן קבוצת כדורגל במעון ילדים. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 שישאר בינינו — על השעמום — איך אפשר להתגבר עליו. מנחה: דורון נשר. 18.00 לאקי בר מול — שם הפרק: ג'יין הקולנית. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 רוצה פתרון (ערבית). 18.45 חידושים והמצאות מזון למחשבה — חלק ב'. מסטר והוקלאים במזרח הרחוק. לגידול דגים מסתמך על מחקרים מעמיקים, שנעשו במעבדות סקוטלנד. (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 להיט בראש. מצעד להיטים עבריים על פי המצעדים שרשת גימל וגלי צה"ל. משולבים בו גם מוזמנים מלהיטי חוץ לארץ. והוא מצולם בהשתתפות קהל. מנחים: אבי גלעד ורנה פיינרו. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 שושלת הפרק העשרים ושמונה. 22.20 כניסה חפשית — תכנית חדשית בשידור ישיר בהשתתפות הקהל. הנושא המועלה לדיון: האם ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית הם מוסדות מאובנים ומיותרים, המשמשים מקור פרנסה לפונקציונרים ונותנים ביטוי לתופעה בחברה הישראלית של מערכות מזינות את עצמן. מנחה משה רז. 23.30 ספקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.09 בהאונה ניגונה. 09.00 קונצרט בוקר — מוצרט: בסטיין ובסטיינה — אופרת נעורים; ברליוז: הרולד באיטליה, סימפוניה עם ויולה אובליגטה. שנברג: פלאס ומליסנדה. 11.57 מגישים שיר. 12.00 אמנים באולפן — מירי דינגר — צ'מבלו: יצירות מאת פרסקובלדי, בלבאסטה, סקרלטי, ראמו ובאך. 13.05 בהאונה ניגונה — ברהמס: 4 מחולות הונגריים, בעיבוד יואכים; סן־סאנס: מחול כהני דגון ובכנליה מתוך שמשון ודלילה. שוברט: 8 וריאציות על נושא מקורי. 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו — יעקב גלבוע. 16.00 מוסיקה ליום ראשון. 18.00 [illegible]. 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — מאה להולדת ארתור רובינשטיין, שידור חי מהיכל התרבות בתל־אביב. רסיטל — אלפרד ברנדל. פסנתרן מיצירות שוברט. ששה רגעים מוסיקליים, ד. 780; סונטה בדו מג'ור, הנודד ד. 760; סונטה בלתי גמורה בדו מג'ור, ד. 840; סונטה בלה מינור, ד. 784. 23.00 מחורי יצירות — ויואלדי: הקונצ'רטי אופ. 10 לחליל וכלי קשת; באך: הסוויטות לצ'לו סולו.

רשת א'

07.07 מגישים שיר. 08.05 ונוה — עם כני הגרל. 09.05 טלדריד — שירות מידע לפאזינים. 10.05 השיר לא תם — שירים עבריים. [illegible]

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. [illegible]

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. [illegible]

שידורי צה"ל FM

20.05 סכבבבסים — אינפורמציה, רשימים, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שבשמירה בתורנות — עם אבי גלעד. 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אוהבים. 23.05 לילה לילה — עם יואב קוטנר.

רשת ג'

06.11 בחורה לאשר — להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים ומזמרים ישראליים. 09.05 מה כבר תשעה — עם אבי אתגר. 10.05 שנשים מי יודע. 11.05 שעה תמימה — עם מלאכי חזקיה. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק כימי חול — עם מנחם פרי. 14.05 מזמן חדש. 15.05 ורוד, חריש ומתרדש — עם שוש עטרי. 16.05 הבנה יומית. 18.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 אורים קהיל — שירים שלא נס ליחם — עם קובי ברקאי. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: שיפוט מהיר	9.40 ,7.15 ,5
אורלי: חזרה לנעורים	9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: מנהטן	23.15

9.30 ,7.15 ,4.30

בן־יהודה: מקטסט הנשרים 9.10 ,7.15 ,5 · טעם החיים לפי מונטי פייטון 23.45 · בתו: ג'ק פלש המקסיק 9.15 ,6.15 ,3.15 · גורדון: אוטני טופולו 9.30 ,7.00 · דקל: הסיגליות הן כחולות 9.10 ,7.15 ,5 · דרייב אין: אהבה בשחקים 9.45 ,7.45 ,5.45 · הוד: בית ספר לנטורים אהבלים 9.10 ,7.15 ,5 · לימור חדש: להתחתן שנית 9.10 ,7.15 ,5 · מוזיאון תל־אביב: סיפור פרויים · סינמה 1: הקובע הלוהט 9.10 ,7.15 ,5 · סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5 · פאר: אהבה נדירה 9.10 ,7.30 ,5 · פאריס: את מכוכב אחר 9.10 ,7.15 ,2, 12 · הדולר והגוי 23.30

רב־חן: חן 1: חטיפה נעימה 9.50 ,7.30 ,5 · חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5 · חן 3: מלקולם 9.45 ,7.40 ,5 · חן 4: דונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11 · חן 5: קטיפה כחולה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11

שחף: חנה ואחיותיה 9.10 ,7.00 ,4.30 · תל־אביב: חיוו ורעם 9.30 ,7.15 ,5 · תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

אואזיס: ג'ק פלאש הבקסק 9.30 ,6.40 ,4 · לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 · ארמון: תמוטים ולא מסוכנים 9.45 ,7.30 ,5 · רב־חן: גן 1: חטיפה נעימה 9.40 ,7.20 ,5 · גן 2: זכרונות אהבה מסירנצה 9.40 ,7.20 ,5 · גן 3: מלקולם 9.40 ,7.30 ,5 · גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: חזרה לנעורים 9.30 ,7.15 ,4.30 · אורנע: על כליבים ותחיכות 9.15 ,7 ,4.10 · בית אגרון: אנשים יפים 16.00 · יפה בוורוד 18.00 · מקרוני 20.00 · הנבואות 22.00 · כפיר: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30 · אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.10 · מיטשל: מטיבה 9.00 ,7.00 · סמדר: הכבכסה היפהפיה שלי 9.30 ,7.00 · הבירה: אוטני טופולו 9.15 ,7.15 ,4.30 · אורגיל: אור 1: רומן הדמים 9 ,6.30 ,4 · אור 3: הנשימה האחרונה 9.00 ,7.00 ,4.30 · אור 4: שתי אצבעות מצירון 9.00 ,7.00 ,4.30 · אור 5: צבע הארגמן 9.00 ,7.00 ,4.10 · עדן: בית ספר לבלשים אהבלים 9.00 ,7.00 ,4.30 · תיאטרון ירושלים: שואה — חלק א' — חול 18.10 · חלק ב' — חול 13.00

חיפה

ארמון: שיפוט מהיר 9.00 ,6.10 ,4 · אורה: רומן בבכונית 9.15 ,7.00 ,4.30 · חן: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.30 · עצמון 1: חזרה לנעורים 9.15 ,7.00 · עצמון 2: אוטני טופולו 9.30 ,7.15 ,4.45 · פאר: ג'ק פלאש המקסק 9.15 ,7.00 ,4.30 · קרן אור המהדורה: ג'נגר וסרד

רון: בית ספר לבלשים 9.15 ,7.00 ,4.30 · אנסרי 4 מקצוענים בשליחויות 9.00 ,6.10 ,4 · 9.15 ,7.00 ,4.30 · אורלי: הגבל הבורפוי 9.15 ,6.45

נתניה

שרון: שואה - חלק ב' 9.15 ,7 ,5 · סטודיו: אוטני טופולו 9.15 ,7 ,5

חולון

מגדל: חנה ואחיותיה 9.10 ,7.15 ,5 · מגדל: תרגיל לרופאים מתחילים 9.00 ,6.00 · ארמון: עיר ללא רחמים 9.10 ,7.10 ,5

בת־ים

עצמאות: הטרפסיסט 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: פולטרגייסט II 9.30 ,7.15 ,5.00 · מלון דניאל - האודיטוריום · צביטה בלב 21.30 ,19.00

עכו

אודיטוריום: מרגלים שבאלה · ב', ד', ה' 9.00 ,7.00

באר־שבע

חן: גיבור מגזע אחר 9.10 ,7.10 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: עונש ללא חוק 9.10 ,7.15 ,5 · היכל 2: חזרה לנעורים 9.10 ,7.15 ,5 · היכל 3: איש הנצח 9.10 ,7.15 ,5

עפולה

מפתרון: בעקבות הבדך 8.30

רעננה

אורות: משטה תשרים 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים

ורדה: פולטרגייסט II 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום א', 25.1

בבמה: 20.30 · חדרר וגניה: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת

יום א' 25.1 בשעה 16.00 „הזקן שהפריח דובדבנים" (לילדים) · בשעה 20.30 „החלונו האחרון"

עיריית עפולה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי קו בניין צדדי 3.60 מ' במקום 4.00 מ'.

מקום הבניה: גוש 16661 חלקה 60, רח' קהילת ציון, עפולה.

את ההתנגדות להתרת הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רח' יהושע עפולה, בשעות קבלת קהל. אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בוועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה, והיא תחליט בנדון.

י. אביטור — מ"מ ראש העיר, יו"ר ועדת משנה של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים

רח' כרמל 20/5 נצרת עלית

הודעה

לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה למגורים בגוש 16937 חלקה 11 ישוב עין מאהל.

מהות הבקשה: אי שמירת מרווח מינימאלי מהגבולות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ישראל קניג, יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקות 90, 97, 91, 96 בגוש 7226, רח' הלילך, יגאל ידין — בחריגות: 6% בניה בלבד. ת.ב. 6800, 6801, 6797, 6798 — תוכנית מס' 400/86, 382/86, 509/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 355 גוש 10035 ברחוב הרב קוק דהיינו: תוספת של 6% בניה נוספים לשטח הרצפה הכולל.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

אינג' י. בהנא — ראש העיר, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 273, 272, מגרש 3, רח' רוכוזקה, מבוקשת הקלה 1.7% — דהיינו 61.7% במקום 60% המותרים לפי תכנית רע/171/1.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולפוביץ — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בנייה ובקו בניין צדדי בחלקה 83 בגוש 3651.

החלקה נמצאת באזור מגורים א' 1, שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1 30% משטח החלקה בשתי קומות. משפחת עזורי מבקשת להתיר תוספת של 40.90 מ"ר בשתי קומות, המהווה הקלה של 6% משטח החלקה.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בוועדה המקומית לתכנון ולבנייה והיא תחליט בנדון.

ניסן קריסמסקי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשון־לציון, בקשה למתן הקלה — חלקה 3 מקורית ארעית 37 בגוש 3947.

לפי תכנית מתאר / תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור שטח ציבורי פתוח.

בקשת בעלי החלקה: להציב מבנה טרומי (קיוסק) לתקופה של שנתיים. 31.8.88

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה, ראשון־לציון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

[illegible]

תן טרמפ לחייל

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים · מזור — חביבה רייך 20 · **חולון** · אהרון — הופיין 52 · **ירושלים** · קופ"ח — מרפאת רוממה — רח' המ"ג 28 · **נתניה** · קופ"ח לאומית — סמילנסקי 9 · **פתח־תקוה** · קופ"ח — חיסי עזור · **רמת־גן** · חן — ז'בוטינסקי 99 · **תל־אביב** · בבלי — עוזיאל 1 קינג ג'ורג' — המלך ג'ורג' 25 · **חיפה** · יבנה — אבן סינא 7 · **רעננה - כפ"ס** · סופר פארם — אוסטשינסקי 3 כ"ס

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

עזרה ראשונה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 2244, חדרה — 22444.

מד"א

מוקד קופ"ח כללית

רכבות

טלקס

● פאפנדריאו נשאר בנאט"ו מחשש למלחמה עם טורקיה

אתונה. — ראש הממשלה הסוציאליסטית ביוון אנדריאס פאפאנדריאו, אמר כי הוא משאיר את יוון בברית נאט"ו משום שפרישה של יוון משמעותה מלחמה בלתי־נמנעת עם טורקיה.

בנאום שנשא בדיון על בעיות ההגנה של יוון בפרלמנט, אמר פאפאנדריאו שארה"ב חייבת לנהל עם יוון מו"מ מחודש על השארת הבסיסים הצבאיים שלה ביוון עם תום תוקפו של ההסכם הנוכחי. (ע"ר)

● "הונדה" — יצרנית הרכב השלישית בגודלה ביפאן

טוקיו. — עלייה חדה בייצוא הקפיצה את חברת "הונדה" אל מעבר ל"מאזדה" ו"מיצובושי" ליצרנית הרכב השלישית ביפאן.

המובילות בתעשיית הרכב היפאנית הן "טויוטה" ו"ניסן". אולם הגידול החריף ביותר בייצור היה של "הונדה" — 10 אחוז ב־1986.

"הונדה" יצרה 1.24 מיליון יחידות רכב ב־1986 והיא עדיין בפיגור ניכר מאחורי הייצור האדיר של "טויוטה" שהיה 3.66 מיליון, ו"ניסן" — 2.24 מיליון יחידות. אולם החברה מקדימה את "מאזדה" עם 1.20 מיליון ואת "מיצובושי" עם 1.18 מיליון יחידות רכב. לפי סכומים רשמיים של אגודת יצרני הרכב היפאנים.

סך הכל התפוקה של יצרני הרכב ביפאן היתה 12.26 מיליון יחידות ב־1968. ירידה קלה של 0.1 אחוז לעומת השנה הקודמת. (ע"ר)

● בריטניה מחפשת "חפרפרת"

לונדון. — ממשלת בריטניה פתחה בשבת בחקירה על הדלפת פרוייקט סודי להציב לוויין מעל ברה"מ, כדי לצותת לקול התשדורות הסובייטיות, המזרח־אירופיות והאירופיות.

השבועון הבריטי השמאלני "ניו סטייטסמן" דיווח השבוע, כי לוויין ריגול ושמו "זירקון", שמחירו 755 מיליון דולר, יוצב מעל ברה"מ ויקלוט שיחות־טלפון משודרות באמצעות רדיו, תקשורת מכלי רכב צבאיים, משטרתיים וממשלתיים, וכן תקשורת־מחשבים.

משרד החוץ הבריטי מסר, כי החקירה לגלות את האדם שהדליף את הפרוייקט, תוגבל תחילה למרכז התקשורת הסודי ביותר של בריטניה בצ'לטנהאם, ממערב ללונדון, ולאחר מכן יוחלט אם דרושה חקירה נרחבת יותר. (ע"ר)

● בן־ערובה חדש — הקוניאק הצרפתי

קוניאק. — יצרני הקוניאק, הוא הברנדי הצרפתי המהולל, אמרו בשבת כי המוצר שהם מייצרים מוחזק כבן ערובה במאבק בין ארה"ב לבין השוק המשותף על סובסידיות לחקלאות, שהם עצמם כלל אינם מקבלים.

אם ארה"ב תממש את האיום להטיל מכס של 200 אחוז על הקוניאק אומרים יצרניו ומגדלי הענבים ממנו הוא מופק, משמעות הדבר שואה לאיזור קוניאק בדרום־מערב צרפת, שם מבוסס חלק גדול של המשק על המשקה המופק מיין.

הנשיא רייגן הודיע כי יטיל מכס עונשין על הברנדי, גין, מספר גבינות, וכמה יינות וירקות בסוף ינואר, אם ארה"ב לא תקבל פיצוי על הפסקת יצוא הדגנים שלה לספרד, לאחר שזו הצטרפה לשוק האירופי המשותף. (ע"ר)

● סקר בבריטניה: הלייבור מתאושש

לונדון. — מפלגת הלייבור הגבירה כוחה בסקר דעת הקהל האחרון שתוצאותיו פורסמו ביום שישי, והיא מובילה עתה ב־5 אחוז של יתרון על השמרנים.

לאחר פיגור בכמה משאלים בתקופה האחרונה הראה סקר שפורסם ב"דיילי טלגרף" השמרני, כי 39.5 אחוז מן הנשאלים תמכו בלייבור. 34.5 אחוז — בשמרנים ו־23.5 אחוז התייצבו מאחורי הקואליציה של הסוציאל־דמוקרטים והליברלים. (ע"ר)

4 פרופסורים אמריקנים נחטפו בביירות

(סוף מעמוד ראשון)

4 החטופים

ארבעת החטופים הם: אלן סטין, פרופסור לעתונאות, ג'סי טרנר, מרצה למתמטיקה ומחשבים ורוברט פולהיל, מרצה למינהל עסקים. ההודי הוא מיטלוור סינג, ראש מחלקת לימודי המינהל באוניברסיטה.

החוטפים כינסו את המורים הזרים במרתף אחד הבניינים, העמיסו אותם על הג'יפ ויצאו במהירות משטח האוניברסיטה.

מאמציו של וייט

החטיפה ארעה בעת שהכומר האנגליקני טרי וייט השלים חמישה ימי מו"מ סודיים עם שוביהם של שני אמריקנים אחרים, המוחזקים כבני ערובה מאז 1985.

לכתב אי. פי. נודע, כי המו"מ התנהל בעיר בעל־בק שבבקעת הלבנון.

עד שעת מסירת הידיעה לא התקבלה שום הודעה על זהות חוטפי הפרופסורים האמריקניים.

הגרמנים נחטפו בטעות?

שני האנשים שנחטפו ביום שישי בביירות אינם מערב־גרמנים, וייתכן כי נחטפו בטעות, משום שחוטפיהם חשבו אותם לגרמנים בהיותם בלונדים — מסרה בשבת רשת הטלוויזיה השניה של מערב־גרמניה צד"פ. לדברי הידיעה, ייתכן ששני החטופים הם בולגרים או רומנים.

שלטונות בון נמנעו עד כה מלאשר כי שני החטופים הם אכן מערב גרמנים.

שני אזרחים מערב גרמנים מוחזקים כעת בוודאות כבני ערובה בלבנון: רודולף קורדס, נציג החברה הכימית, "הוכסט" שנחטף לפני שבוע, ואלפרד שמידט, נציג החברה האלקטרונית "זימנס", שנחטף ביום שלישי שעבר.

חוגים דיפלומטיים בביירות מעריכים, כי פרשת בני הערובה הגרמניים שונה לחלוטין מהחטיפות של אזרחים מערביים אחרים בלבנון, וכי מדובר במיקוח בין חמולה לבין שלטונות מערב־גרמניה.

נראה כי חמולת חמאדה, שמוצאה מסוואנה, כפר שיעי הנמצא באיזור שבשליטת יוניפי"ל, מבקשת להביא לשחרורו של מוחמד עלי חמאדה, שנעצר ב־13 בינואר בפרנקפורט, כשברשותו 9 קילו חומרי נפץ.

החוטפים מבקשים לאלץ את שלטונות מערב־גרמניה לא להיענות לדרישת ההסגרה של ארה"ב, שם מואשם חמאדה כי השתתף בחטיפת מטוס בואינג של טי.וו.איי. לביירות ביוני 1985.

אחד מאחיו של העצור, עבד אל הארי חמאדה, ממונה על הבטחון של "חיזבאללה" בביירות, ונראה כי החמולה שמה לה למטרה למנוע כי מוחמד עלי יבלה את ימיו בכלא אמריקני. (ע"צ ורויטר, עתי"ם)

בקשה לחון

(סוף מעמוד ראשון)

לידסקי לא ידע להגיד לי מדוע הסניגור המצרי של טחן עו"ד ירדע ומכוכב, לא דיווח דיווח אמת, וסיפר לו כאילו ההכרעה של בית הדין העליון נדחתה מיום ה' לאתמול.

יפנה לאישים בעולם

עו"ד לידסקי עומד לנסוע בעוד יומיים לקהיר והוא מקווה שתשובתו של הנשיא מובארק תהיה חיובית, והוא יחון את טחן. אם זה לא יקרה, יש בכוונתו של לידסקי לפנות לאפיפיור, לנשיא רייגן, למזכיר או"ם, לאחות תרזה, לאלי ויזל, ולמקבלי פרס נובל נוספים, כדי שיתערבו ויצילו את חייו של טחן.

הוא לא ידע להשיב לי אם על פי החוק המצרי ביצוע גזר הדין יידחה עד לבירור החלטתו של הנשיא מובארק, על הבקשה לחנינה, או שמא הוא עלול להגיע לקהיר מאוחר מדי. טחן שנידון למות ב־6.3.85 וערעורו נדחה כאמור ביום ה', כלוא בתא הנידונים למוות והוא לבוש בגדי אסיר אדומים.

מרגישה רע

ויולאט טחן עברה בסוף שבוע עם ילדיה להתגורר בדירת אחותה באשדוד. אחותה אסתר אמרה לי אמש כי היא מרגישה רע ואינה מוכנה לדבר עם אף אחד.

ירושלים שותקת

הכתבת המדינית של "על המשמר" מוסרת:

חוגים מדיניים בירושלים אמרו אמש, כי לא תהיה תגובה רשמית על החלטת בית המשפט המצרי לדחות את ערעורו של יוסף טחן על גזר דין המוות שנפסק לו, לפני שנוסח ההחלטה יתקבל בירושלים, אם בכלל, ותהיה שהות לעיין בו. בהתייחסם לאפשרות הקיימת בחוק המצרי לפנות בבקשת חנינה אל נשיא מצרים תוך 14 יום מדחיית הערעור, אמרו החוגים המדיניים, כי לא נערך על כך עד כה כל דיון בירושלים. הם ציינו, כי במקרה טחן יש שיקולים לכאן ולכאן והפנייה לנשיא מצריים תוכל להעשות בכל מקרה על־ידי עורך דינו.

התנגדות למינוי חת

לפני שהחלטנו על המינוי בדקנו את כל ההיבטים. זה שישנם כמה חברי כנסת שכל כוחם באלימות מילולית — לא צריך להשפיע".

בנוסף לח"כ רמון מתנגדים גם חברי הכנסת דן תיכון, יצחק ארצי, דדי צוקר ויאיר צבן.

צבן: איפה התבונה

ח"כ צבן (מפ"ם) אמר אמש: "היה ברור שמינוי כזה עשוי לעורר התנגדות, אז איפה התבונה. מדוע להתחיל דף חדש עם מהומה ציבורית".

מינויו של חת יועלה מחר בכנסת בישיבת הוועדה לביקורת המדינה, וביום שלישי צפוי דיון נוסף בפרשה בעקבות פירסום מסקנותיה של ועדת הורביץ־צדוק, הבודקת את הסדרי הפרישה של ארנסט יפת ובכירים אחרים בבנק לאומי.

"ד"ר חת נמצא חייב"

בראש המאבקים נגד מינויו של חת ליו"ר בל"ל עומד ח"כ דן תיכון. תיכון ביקש להבהיר את התנגדותו בפני מועצת "אוצר התיישבות היהודים", שהתכנסה ביום שישי לאשר את הרכב הדירקטוריון החדש, אולם אריה דולצין סירב לאפשר לתיכון להופיע בפני המועצה. לעיתונאים שהמתינו במקום אמר דן תיכון: "מאיר חת נמצא חייב. אבל לא הוסקו נגדו מסקנות אישיות, רק בגלל שהוא התפטר שלושה חודשים לפני פרסום דו"ח בייסקי. בייסקי אומר דברים ברורים: חת אשם לא פחות מכל אחד ממנהלי הבנקים. תחת חסותו של חת בוצע השוד הגדול ביותר במדינה". ח"כ תיכון אמר, כי ניסה למנוע את המינוי במהלך דיוני ועדת המינויים — אך ללא הצלחה. לדבריו, ההרכב החדש של הדירקטוריון "לא ינקה את המחדלים של בל"ל".

במסיבת עיתונאים שכינסה ועדת המינויים של "אוצר התיישבות היהודים", לאחר אישור הרכב הדירקטוריון, אמר אריה דולצ'ין, כי כל רשימת חברי הדירקטוריון אושרה על־ידי כל הגורמים — כולל בנק ישראל.

ברזילי: הכל נבדק

חבר הוועדה עו"ד דב ברזילי אמר: "בדקנו את כל ההיבטים בדו"ח בייסקי. הדו"ח מדבר על האומץ הציבורי של חת ועל העובדה שהוא היחידי שהתריע על כל נושא הוויסות". לדבריו, נאמר בדו"ח שהוא לא עשה מספיק, אבל עשה.

אריה דולצין הבטיח, כי עתה תהיה הפרדה מוחלטת בין דירקטוריון הבנק למועצת "אוצר התיישבות היהודים". עוד אמר, כי ההנהלה הציונית הקימה ועדה שתפעל להגדלת מספר חברי "מועצת אוצר התיישבות היהודים". הוא סירב להתייחס בשלב זה לבקשת הוועד לשלוח משקיפים לדירקטוריון.

יו"ר ועד עובדי בל"ל, לואי רוט, אמר: "נלמד את הנושא, ונכנס את המסגרות שלנו. אנו נעמוד על הדרישה שיתנו למשקיפים שלנו להשתתף בדירקטוריון".

בנק ישראל תומך

כתבנו הכלכלי בירושלים מוסר, כי בנק ישראל הביע תמיכה פומבית ורשמית בבחירת הדירקטוריון החדש של בנק לאומי, ופירסם הודעה בה הוא מאחל לדירקטוריון הצלחה בתפקידו. עם זאת אמרו אמש גורמים בבנק ישראל, כי הנגיד פרופ' ברונו לא התערב בבחירתו של חת. לדבריהם, בל"ל העביר לבנק ישראל רשימה של חמישה המועמדים. בנק ישראל מסר לוועדת המינויים, כי אין לו התנגדות לחמישה — חת, זנבר, בך־שחר, זוסמן ושפר.

5 מוועדת הכספים

בכנסת מתגבשת התנגדות עזה למינויו של ד"ר מאיר חת ליו"ר מועצת המנהלים של בל"ל. עם זאת, הודיעו אתמול שני ח"כים בכירים בליכוד כי הם תומכים במינוי.

בין המתנגדים הבולטים לד"ר חת חמישה מחברי ועדת הכספים — דן תיכון (ליכוד־ליברלים), יצחק ארצי (מערך־ל"ע), חיים רמון (מערך), יאיר צבן (מפ"ם) ודדי צוקר (ר"צ).

אתמול טען צבן כי מי שדורש קורטוב של כבוד למוסד ששמו ועדת חקירה ממלכתית לא היה מעלה על דעתו להציע את ד"ר חת כיו"ר לדירקטוריון. זאת בעקבות הדברים שאמרה "ועדת בייסקי" לעברו. צבן סבור כי אם רוצים לאפשר לבל"ל לחזור למסלול פעילות תקין יש למנות לבנק דירקטוריון, ומיד, ולהעמיד בראשו יו"ר ללא רבב ושלא על פי חישובים מפלגתיים. את בחירת היו"ר צריכה להדריך דאגה כנה לרמה המוסרית והמקצועית של הדירקטוריון.

ממד פוליטי

דדי צוקר הגיש הצעה דחופה לסדר היום בפרשת חת. מי שחרד לשלטון החוק ולמעמדן של וועדות חקירה ממלכתיות לא יוכל לקבל את מינויו של ד"ר חת, למרות מעלותיו האישיות. צוקר מבקר בחריפות את הממד הפוליטי שהוכנס לראשונה לבל"ל. עם קביעת הדירקטוריון החדש, הדירקטוריון חולק בין שתי המפלגות הגדולות, וכתוצאה מכך מכהנים בו גם דירקטורים חסרי כישורים מקצועיים הכרחיים.

חת על פשע

יוסי שריד ר"ץ טען אתמול כי הכנסת וועדותיה יתקשו מאוד לשתף פעולה עם בל"ל, לאחר בחירת חת. "בחירה זו מוסיפה ד"ר חת על פשע" — אמר שריד.

מברכים על המינוי

לעומת זאת יש ח"כים בכירים בליכוד המברכים על המינוי. מי שהיה שר האוצר יורם ארידור סבור כי היו"ר החדש עולה על מתחריו. בתקופת זנבר אומר ארידור, אומץ תהליך ויסות המניות הבנקאיות, והוא לא הבין מה קורה. פרופ' בך־שחר תמך בויסות ב"וועדת בייסקי" בנסיון לעזור לארנסט יפת, שהיה נשיא אוניברסיטת ת"א התמוטט תקציב האוניברסיטה.

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת חיים קופמן סבור כי העובדה שחת יצא נגד ויסות המניות עומדת לזכותו.

עציר התאבד באבו־כביר

עציר התאבד ביום שני לפני בוקר בתאו בבית המעצר [illegible] באבו־כביר.

העציר, יגאל אביבי [illegible] נעצר ביום ד' בחשד [illegible] והוכנס לחדר אחד עם שני עצירים נוספים.

ביום שישי בשעה 4.30 לפני בוקר, כאשר העירו את [illegible] באבו־כביר, מצאו אותו תלוי [illegible] משקוף החלון, באמצעות [illegible] אותה כרך בחבל סביב צווארו. [illegible] הזעיקו רופא של מד"א [illegible] להחיותו — ללא הצלחה.

לפי הסברה, התאבד [illegible] ששני שותפיו לתא [illegible] המשטרה מינתה [illegible] לחקור את נסיבות המקרה.

יגאל אביבי היה מטופל [illegible] מגיל שנתיים "התגלגל" [illegible] לאחר שאמו נפטרה ואביו [illegible] לחיות עם אשה אחרת. (עתי"ם)

ארז: מפ"ם כתובת למאבק העובדים

בשבתרבות שהתקיימה [illegible] בהשתתפות חנן ארז מזכיר [illegible] מפ"ם, לואי רוט מבל"ל [illegible] מ"דבר". אמר חנן ארז כי [illegible] הפכה כתובת למובילים את [illegible] העובדים, שנחשפו בעת האחרונה למשבר הכלכלי.

"מפעלים עתירי הון, כמו [illegible] בית־שמש, מיפעל ת.א.ח. [illegible] ותדיראן נפלו קורבן למדיניות [illegible] ממשלת האחדות הלאומית [illegible] מרכיביה המערך והליכוד, [illegible] מדיניות של ההון, כנגד [illegible] העובדים והעבודה". אמר.

"מאבק העובדים הזה [illegible] ללובי פוליטי בכנסת [illegible] ומפ"ם מסייעת לו ומורה [illegible] במאבקה". ארז הוסיף כי [illegible] הביעה את הערכתה למאבק [illegible] בל"ל שחשפו את העושק [illegible] על־ידי יפת ובכירי הבנק [illegible] חברי הדירקטוריון.

גילוי: המחתרות הדניות סיפקו נשק לישראל ב־48

מאת עלי כהן, כתב "על המשמר" בשבדיה

קופנהגן. — ידיעה מקרית, שפורסמה ב"על המשמר" לפני שנים מאת ורד לוי, מספקת בזה סיפור המתפרסם לראשונה בעיתונות.

בידיעה נאמר, כי סוון סהוסן, אחד מראשי המחתרת הדנית במלחמת העולם, שבא לישראל כנציג העם הדני כחסיד אומות העולם, גילה כי "המחתרת הדנית נהגה לשלוח נשק לארגון ה"הגנה" בשנת 47".

סוון סהוסן לא דייק לגמרי ובילבל תאריכים. את הסיפור עצמו ממקור ראשון סיפר לי נחום פונדק, העיתונאי הישראלי־דני הפועל בדנמרק כעורך העיתון "פוליטיקן". פונדק היה במלחמת השחרור מתנדב צעיר, שנלחם. הוא הגיע ארצה מדנמרק עם עוד מתנדבי חו"ל כמוהו, ביניהם הרב הראשי הנוכחי, בנט בנימין מלכיור.

בספטמבר 1948 יצא פונדק עם עוד מתנדב מדנמרק, דוד ישראל המתגורר כיום בישראל, בשליחות המדינה הצעירה לדנמרק לאחר שהתקבלו איתותים כי ניתן להשיג שם נשק. הם התקשרו עם אנשי המחתרות הקומוניסטיות והלא־קומוניסטיות לשעבר וזכו לאהדתם, ואלה הסכימו להעמיד לרשותם כלי נשק רבים, שהיו בשימושם בעת מלחמת העולם. בין כלי נשק אלה תת־מקלעים, מקלעים וגם תותח אחד. שרותי הבטחון הדנים היו מודעים לכך ועצמו עין.

פונדק ודוד ישראל שהו בספטמבר 1948 שבועיים בדנמרק, וכאשר חשאיות הפעולה הם הטעינו בעצמם את הסחורה ב"ליפטים", עליהם נרשם "ריהוט" וחפצים. הנשק הרב, שעזר מאוחר יותר בעת הקרבות בנגב ובכיבוש אילת, הועבר ארצה באוניות של חברה בשם "סבנקה אוריינט ליין".

הנשיא רייגן מזהיר

(סוף מעמוד ראשון)

איננה מציינת פעולה כלשהי שבה עשוייה ארה"ב לנקוט אם המיתקפה האיראנית תצליח, למרות שרווחות ידיעות בכלי התקשורת על פעילות צבאית אמריקנית באיזור.

הודעת רייגן נמסרה תוך כדי הגילויים בוושינגטון על כך שארה"ב המשיכה בפניותיה לאיראן בחודש שעבר, גם לאחר שפרשת הנשק נחשפה. ה"וול סטריט ג'רנל" מצטט מקור שנכח בשמיעת העדויות הנוגעות לפרשה בבית־הנבחרים, ולפיו מזכיר המדינה שולץ דיבר שלא כהרגלו בגנות חלקה של ישראל בפרשה ואמר, למשל, כי "כל אימת שנאמר לו כי העיסקה שבקה חיים, היה בא איזה ישראלי ומלבה את האש".

תוקפים שולץ

"וושינגטון פוסט" כתב בקשר לזה, כי מאז 1984 היתה ישראל אחת מכמה מדינות שסייעה למורדי ה"קונטראס" בניקאראגואה.

"ניו־יורק טיימס" מצטט מקורות בבית־הלבן, המגנים את שולץ על כך שהוא מסיר את חוצנו לאורך כל הדרך מעיסקת הנפל עם איראן, ויש הסבורים שבסופו של דבר, בכל זאת, יאלץ שולץ להתפטר, צעד לו מצפים בבית־הלבן בכליון עיניים.

הופלו 7 מטוסים

7 מטוסים עיראקיים הופלו בשבת בחזיתות השונות במפרץ, 3 ערים איראניות הופצצו וקרבות עזים נמשכו בחזית, ביחוד באיים בנהר שאט אל ערב.

בהודעה צבאית איראנית נטען, כי ארבעה מטוסים עיראקיים הופלו בחזית הדרומית במהלך מיתקפת "כרבאלה 5" נגד קווי ההגנה ממערב לנמל העיראקי בצרה.

שלושה מטוסים אחרים נפגעו בשעה שהפציצו את העיר אילאם, בצפון־מערב איראן, אחד הבסיסים העורפיים של מיתקפת "כרבאלה 6", באיזור הררי סומאר, 150 ק"מ מצפון־מזרח לבגדאד.

מלבד אילאם, הופצצו איספהאן וטבריז על ידי מטוסים עיראקיים זה היום השני ברציפות. תוך פחות מיומיים, הופצצו 12 ערים באיראן.

הטלוויזיה האיראנית מסרה, כי קרבות עזים נמשכו בשבת באיים שבנהר שאט אל ערב, ושלושה מהם נכבשו: בובאריאן, אום אל־טווילה ופאייאה. דובר איראני טען, כי הכוחות האיראניים עומדים לכבוש אי רביעי, סאלחייה, הנמצא כ־12 ק"מ מבצרה.

מקורות מקורבים לאופוזיציה העיראקית באיראן מסרו, כי בחזית נלחמים גם עיראקים לימין המתנדבים האיראניים.

בהודעה שפורסמה בבגדאד נאמר, כי יחידות איראניות ניסו פעמיים, ביום שישי בערב ובשבת בבוקר, להתקרב אל המוצבים העיראקיים בדרום אגם הדגים, אך נהדפו.

גיחות נקמה

"גיחות הנקמה" נגד ערים באיראן התרחשו לאחר פגיעת טיל איראני בבגדאד.

הטיל, כנראה מדגם "סקאד" מתוצרת סובייטית פגע בשכונה מאוכלסת בצפיפות והקורבנות הרבים של ההתקפה הובאו לקבורה בו ביום.

לא נמסרו מספר ההרוגים בהתקפה האיראנית, אולם עדי־ראייה מסרו על עשרות הרוגים ועל הריסתם של יותר מ־20 בתים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 23.1.87

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6675	1.6883	—
דולר אמריקני	1	1.57	1.65	1.6070	1.6270	—
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8832	0.8942	—
לירה סטרלינג	1	2.40	2.51	2.4384	2.4689	—
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2646	0.2679	—
ין יפאני	100	1.04	1.09	1.0550	1.0682	—
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7808	0.7906	—
פרנק שוויצרי	1	1.03	1.08	1.0513	1.0645	—
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2466	0.2497	—
כתר נורווגי	1	0.22	0.23	0.2272	0.2300	—
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2326	0.2355	—
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3519	0.3563	—
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1822	1.1969	—
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.10	1.0636	1.0768	—
ראנד דרום אפריקני	1	0.53	0.78	0.7751	0.7848	—
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4256	0.4309	—
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2515	1.2672	—
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.29	1.2410	1.2564	—

טלקס

● קברים מתקופת האבות נחשפו בצפת

קברים מתקופת האבות נחשפו בשבוע שעבר.

במהלך עבודות לסלילת כביש והרחבתו ברחוב כ"ב בצפת נתגלו 6 מערות קבורה בהן נמצאו פריטים שונים, כגון כדים וקערות, ובאחת מהן התגלה שלד.

אגף העתיקות במחוז הצפון דרש להרוס את המערות. אך ראש העיריה, זאב פרל, התנגד והורה להקטין את היקף העבודות כדי לחפור את האתר כמוקד משיכה תיירותי לעיר.

יהודה צור

● תערוכה על פועלים יהודים בבית התפוצות

מוזיאון בית התפוצות אוסף חומר לתערוכה בנושא פועלים ובעלי מלאכה יהודים בתפוצות מתחילת המאה ה־19 ועד למלחמת העולם השנייה, שאמורה להיפתח בסוף השנה.

לצורך הכנת התערוכה זקוק בית התפוצות לתצלומים, מסמכים עיתונים וכל חומר ויזואלי אחר.

כל מי שנמצא בידו חומר מעין זה או יודע היכן אפשר למוצאו, מתבקש לפנות לבית התפוצות, לעורכת הפועלים, ת.ד.

אשר שילוני

● אותר בן אפיקים שנעלם באירופה

עדי זהרהרי (26) בן קיבוץ אפיקים הנמצא באירופה כשנתיים יצר באחרונה קשר עם משפחתו לאחר שנתיים של "שתיקה".

עדי יצא עם חבר לחו"ל וניתק הקשר עימו ובמשך הזמן גברה מאוד הדאגה לגורלו. כל המאמצים לאתרו עלו בתוהו. בתחילת השבוע שעבר הודיעה משטרת ישראל לאינטרפול. זיווה זהרהרי, כי בנה אותר על־ידי משטרת הגבול בשווייץ בעת שנכנס למדינה. בקשר שנוצר עימו סיפר זהרהרי, כי לא חשב שמחפשים אחריו או יאונו לו וכי עסק בציור ובמכירת ציוריו ברחבי אירופה.

שלמה גלזר

● צל"ש ל"אורט" כפר־סבא

הישגים התנדבותיים למען דרכיה ושילוב הנושא "זיקנה" בפעילות החינוכית בבית־הספר המקצועי מרכז חינוך אורט בכפר־סבא זיכו אותם בימים אלה בציון לשבח.

הציון בתוספת תעודה ומענק כספי ניתן לבית־הספר ע"י הוועדה למען הקשיש בשיתוף עם המזכירות הפדגוגית של משרד־החינוך והתרבות.

חנה נדיל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

המרכז

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת/מתאר מקומית מס' ממ/4046" יחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת קו בנין למגורים ולבריכת שחיה ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6691 חלקה 27 בערוץ 649, גוש 6683 חלקה 126, (השכ' הדרום סביון).

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

(חתום) א. זהבי
מ"מ יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

"כמות ההרואין הגדולה ביותר שנתפסה בגליל" התגלתה כקמח

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

חמישה אנשים תושבי כפר עג'ר נעצרו על־ידי משטרת מרחב הגליל בטעות לאחר שהמשטרה סברה כי תפסה ברשותם שני ק"ג הרואין. כמות הסם העצומה שנתפסה לא היתה אלא קמח ששתל המודיע האלמוני, שנעצר ביום שישי בבית־משפט השלום בעכו לששה ימים.

נציג משטרת מרחב הגליל טען, כי הקטין תושב הכפר שתל בפתח שלושה בתים בכפר שלוש חבילות במשקל כולל של 2 ק"ג שהכילו קמח. לאחר מכן הוא התקשר למשטרה והודיע כי בני משפחות אלה ייבאו כמות עצומה של סם מסוג הרואין. אנשי המשטרה מיהרו לבצע חיפוש בבתי החשודים ואכן מצאו שם את חבילות הקמח. חמישה איש נעצרו והקמח נשלח לבדיקה במעבדות המשטרה.

לטענת נציג המשטרה ביצע הקטין עבירה חמורה והביא למעצר שווא של חמישה אנשים חפים מפשע, לאחר שמסר מידע כוזב למשטרה. הוא ביקש לעצור את הקטין לששה ימים והודיע כי הוא יועמד לדין תוך תקופת מעצרו.

מילשטיין צימצם תביעתו נגד "הדף הירוק" בפתיחת המשפט

מאת יהושע מרקום, כתב "על המשמר"

גורלה של המשוררת רחל באחרית ימיה, יחסיה עם קבוצת דגניה בתנועת העבודה ומערכת היחסים עם משפחתה, נידונה ביום שישי בבית־המשפט בהרצליה, עם פתיחת המשפט בתביעת לשון הרע שהגיש אורי מילשטיין נגד הוצאת "עתון וספר" ו"הדף הירוק", בעקבות כתבה של רחל סבוראי שפירסמה במוסף זה.

בפתיחת המשפט, המתברר בפני השופטת מרים דיבון, אירעה תפנית, כאשר התובע חזר בו מתלונתו על הפגיעה בו כחוקר, מאחר שלא היתה בכתבה כל מלה העוסקת באישיותו וכחוקר. והצטמצם רק בתוכן הכתבה, לפיה מקבל מילשטיין כספים בעבור קרובתה של רחל היה במצוקה.

התובע טוען, כי הדברים משפילים אותו בעיני הבריות, עושים אותו מטרה לשנאה, פוגעים במשלח ידו ומהווים פרסום לשון הרע. הוא מבקש מבית המשפט להורות על הכחשת הדברים והתנצלות, ולחייב את הנתבעים לשלם לו פיצוי כספי בסך 100,000 שקל.

התק"ם החליט לראות במשפט הדיבה עניין עקרוני, ומינה את עורך־דין שרגא בירן, להגן על רחל סבוראי, ביחד עם עו"ד הלל אשכנזי, המייצג את "הדף הירוק".

פרקליטו של מילשטיין, עו"ד שלמה ליבליך, חזר בו שלוש פעמים מעמדותיו, ולבסוף קיבל, כאמור, את המלצת השופטת דיבון וצמצם את תביעתו המקורית.

בא־כוח ההגנה, עו"ד שרגא בירן, הכריז, כי רחל סבוראי תוכיח כי אכן אין מילשטיין חוקר ספרות בכלל וכל יומרתו על פרסומיו היא חסרת שחר, כפי שקבע המבקר הספרותי של "הארץ", יורם ברונובסקי.

עו"ד בירן טען עוד, כי מחובתה של רחל סבוראי לחשוף את דמותו של מילשטיין ולגנות את התקפותיו ואת דיבתו על ראשי תנועת העבודה והתנועה הקבוצית.

פרקליט "על המשמר", עו"ד הלל אשכנזי, טוען, כי המאמר פורסם כדברי תגובה לספר שהוצא ע"י מילשטיין "ואם התובע חש מושפל בעיני הבריות הדבר אינו נובע מפרסום הדברים אלא מאישיותו, אופיו והתנהגותו".

עוד ציין הפרקליט, כי עורכת "הדף הירוק" פנתה לכופר כדי שיפרסם את תגובתו והוא אכן עשה זאת מאוחר יותר.

בכתב ההגנה נטען, כי התובע פעל ופועל נמרצות במטרה לשלוט בעזבונה הרוחני של המשוררת רחל, ובניצולו החומרי, ובכך הוא מתיימר להחזיק במונופולין על עזבון זה ומימושו.

בית־המשפט התבקש לבוא לידי בורן דעניה, כדי לגבות עדויות משתי חברות בנות 90 שנה, מירים זינגר ויונה בן־יעקב, שהכירו את רחל המשוררת ונבצר מהן מפאת גילן להגיע לבית־המשפט.

בביה"ס בצפת נערכו מגביות לסייע לתלמידות לבצע הפלות

הרופא החשוד בביצוע ההפלה הקטלנית שוחרר בערבות

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

"בבית ספרנו נערכו כמה פעמים מגביות סודיות כדי לסייע לתלמידות לבצע הפלות" — גילו בסוף השבוע חברותיה של יעל שריקי, שנפטרה בצפת כתוצאה מנסיון ביצוע הפלה בקליניקה פרטית.

התלמידים של בי"ס המקיף של רשת "עמל" אמרו עוד, כי קיום יחסי מין בבית ספרם הוא דבר כה נפוץ, ש"מי שלא עושה זאת — אינו מהחבר'ה".

אחת התלמידות, י.ש. סיפרה, כי אינה מבינה ממה חששה יעל. "זה כל כך מקובל בבית הספר ובחברה המתקדמת. אפשר לראות בהפסקות זוגות המתנהגים כנשואים. סמוך לבית־הספר שלנו מצוי גן המצודה המפורסם של צפת וכן גן העיר הסמוך ובכל הפסקה אפשר לראות בגלוי זוגות זוגות מתחבקים ומתנשקים".

תלמידה אחרת, א.א., אישרה, כי במהלך שנת לימודים היו כמה בנות כמעט מכל הכיתות, שביצעו הפלות. "אצל אשכנזיות אין כלל פחד, התלמידה מדברת על זה בגלוי ואינה מרגישה שעשתה עבירה כלשהי. לעומתן, הבנות הספרדיות הבאות מבתים מסורתיים חוששות מהצל עליהן והדבר גורם לבעיות רבות" — הבהירה התלמידה.

שוחרר בערבות

ד"ר דורון קולה, החשוד במתן זריקת הרדמה ליעל שריקי בת 17 מצפת שהפכה אותה לצמח וגרמה מקץ שבוע ימים למותה, שוחרר ביום שישי בבית־המשפט השלום בצפת בערבות של 10 אלפים ש"ח ונאסרה יציאתו מן הארץ.

בא־כוח המשטרה, רס"ר טורק, לא התנגד לשיחרורו בערבות. עורך־דינו של ד"ר קולה, שלמה נחשון מת"א, הסכים עם תנאי השיחרור של מרשו.

המהנדס מת"א ממשיך להכחיש מעורבותו במעשי האונס בדרום

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

מהנדס האלקטרוניקה שנעצר בתחילת השבוע שעבר בת"א בחשד למעשה מגונה בכפייה ונחקר גם על מעשי האונס שבוצעו בדרום, ממשיך להכחיש כל קשר ומעורבות למעשי האונס והרצח בדרום.

את מהנדס האלקטרוניקה חוקרים צוותי חקירה של מחוז ת"א והמחוז הדרומי. אך נודע כי עד לסוף השבוע שעבר לא נערך לחשוד מסדר זיהוי.

בתחילת השבוע הואריך מעצרו של הצעיר בן ה־32 מת"א והוטל צו איסור פירסום על פרטים מזהים כלפיו.

בבקשה להוצאת צו המעצר נאמר, כי מדובר בחקירה קשה ומסועפת, יש לחקור עדים רבים ולאתר מוצגים הקשורים לעבירות המיוחסות לחשוד ולערוך מסדרי זיהוי.

הוא נעצר ב־18.1.87 בלילה במרכז ת"א לאחר שדיירתו התלוננה מספר שעות קודם לכן כי ניסה לעשות בה מעשה מגונה בכפייה ולאחר שנמלטה רדף אחריה ותקף אותה.

פרטים מתלונתה של הצעירה הזכירו לחוקרים את התנהגותו של החשוד במעשי הפשע המיניים בדרום הארץ. נוסף לכך נוהג החשוד לנסוע במכוניות "סובארו" שכורות וקיים דימיון כלשהו בינו לבין הקלסתרון של החשוד במעשי האונס והרצח בדרום.

החשוד הינו מהנדס אלקטרוניקה שלקה בהלם קרב בעבר ועליו לקבל טיפול תרופתי כדי שלא תחול הדרדרות במצבו הנפשי.

● **העצרת הממלכתית** לציון יום ההעפלה ולוחמי המחתרות מצפון אפריקה, במלאת 26 שנים לטביעת ספינת אגוז, תיערך הערב באולם ג'רר בכר בירושלים.

קיבוץ יקום

אבל עם

ד"ר דון סילברברג והמשפחה

במות

אביו

קיבוץ יקום

בפליליות

הוארך מעצרו של פקיד ביהמ"ש החשוד בשוחד

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

מעצרו של יוסף בכאי, פקיד התעבורה בבית־משפט השלום ברחובות החשוד בקבלת שוחד, הוארך בסוף השבוע בבית־משפט השלום בנתניה בחמישה ימים. יוסף בכאי בן 32, מיבנה נעצר בשבוע שעבר בחשד כי במשך השנה האחרונה ניצל את תפקידו ומעל באמון בקבלו שוחד מחשודים שונים, בעיקר בני מיעוטים, ובכך שיבש הליכי משפט.

בא־כוח המשטרה ביקש להאריך את מעצרו ב־15 יום בציינו, כי החקירה מסועפת ומעורבים בה כ־100 איש. ביניהם עובדים בבית־המשפט, וצפויים מעצרים נוספים. אולם השופט יהודה זפט הורה, כאמור, להאריך את מעצרו בחמישה ימים.

נערה סיכלה אונס תוך מאבק עם תוקפה

מאת כתב "על המשמר" בירושלים

נערה בת 16 הצליחה לסכל אונס לאחר שנאבקה עם צעיר שתקף אותה אתמול בעמק המצלבה בירושלים.

הנערה יצאה אתמול אחר הצהרים מביתה לפעולה של "בני עקיבא". באיזור עמק המצלבה התנפל עליה לפתע גבר כבן 30. הפילה ארצה וניסה להפשיטה. הנערה התנגדה בכוח והחלה לצעוק לעזרה ואז נמלט הגבר מבלי שהצליח לבצע זממו.

בעדותה מסרה הנערה שהתוקף היה ערבי. תיאורו הופץ בכל ניידות המשטרה שהחלו בסריקות ללכדו.

ההומור של השודדים לא עבר על בעלת המכולת

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

נילכה לוי, בעלת מכולת באשקלון, לא התבלבלה כאשר שני נערים בני 19 רעולי פנים שלפו לפתע אקדח וצעקו: "זה שוד".

היא הביטה בעיניהם של הנערים והכירה אותם כתושבי השכונה. אחר כך הסתכלה על האקדח ואמרה בשלוות נפש: "זה אקדח־צעצוע ואל תבלבלו את הביצה".

הנערים הורידו את כיסוי הפנים, קנו מצרכים וטענו: "זאת היתה בדיחה". אלא שההומור של בעלת המכולת לא היה מפותח כל כך והיא הודיעה למשטרה, שעצרה את שני הנערים.

לנערים הרשעות קודמות ובכליו של אחד מהם נמצא הרואין.

נדחה ערעורו של הבלש האילתי לשעבר

ראש מדור הבילוש לשעבר במשטרת אילת, אלי שטרן, יישאר במעצר. בית־המשפט העליון דחה ביום ו' את הערעור שהגיש הבלש על ההחלטה של בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע לעוצרו עד תום משפטו.

שטרן הואשם בקשירת קשר יחד עם קצין הבטחון לשעבר במלון "המלך שלמה" באילת, והשניים גנבו את הכספת של המלון שהכילה 37 אלף דולר ותכשיטים.

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע ציווה לעוצרו עד תום ההליכים. בערעור שהגיש סניגורו של שטרן לבית המשפט העליון הוא טען, כי העבירה אינה חריגה בחומרתה וכי צפויה לנאשם סכנה בעת שהוא עצור יחד עם עצירים ואסירים נוספים, בשל תפקידו המשטרתי הרגיש.

השופט גבריאל בך דחה את 2 הטענות. (עתי"ם)

ניסו לסחוט סוחר על־ידי הנחת רימון בפתח ביתו

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

משטרת תל אביב פתחה בסוף השבוע בחקירה לבירור נסיבות הנחתו של רימון בפתח דירתו של סוחר תושב העיר.

סמוך לחצות שבין יום חמישי לשישי צלצל הטלפון בדירתו של תושב ת"א בן 44. כשהרים את השפופרת נאמר לו כי עליו לאסוף סכום כסף ולנהוג על־פי ההנחיות שהועברו אליו בטלפון. המטלפן אמר למתלונן לבדוק את חדר המדרגות כדי להיווכח ברצינות כוונותיו.

כשפתח הסוחר את הדלת גילה בפתח דירתו רימון רסס צה"לי נצור.

האיש התלונן במשטרה וזו פתחה בחקירה.

למשפחה ולקיבוץ גת

אתכם באבלכם במות

יעקב מאיום

קיבוץ יד־מרדכי

ליוסי אמיתי ומשפחתו

משתתפים בצערכם על מות

האם

בית גבולות